

**T.R. BAŞKENT UNIVERSITY
FACULTY OF SCIENCE AND
LETTERS
DEPARTMENT OF SOCIOLOGY**

**INTERNATIONAL
CONGRESS OF
SOCIOLOGY (BUSOC2023)
OCTOBER, 26-28TH, 2023
ANKARA, TÜRKiYE**

PROCEEDINGS

SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr. Abdülkadir VAROĞLU, Başkent University, Türkiye
Prof. Dr. Adnan TEPECİK, Başkent University, Türkiye
Prof. Dr. Anna KRASTEVA, New Bulgarian University, Bulgaria
Prof. Dr. Aysel GÜNİNDİ ERSÖZ, Ankara Hacı Bayram Veli University, Türkiye
Prof. Dr. Ayşe CANATAN, Ankara Hacı Bayram Veli University, Türkiye
Prof. Dr. Cenk SÖZEN, Başkent University, Türkiye
Prof. Dr. Cumhuri ASLAN, Çanakkale Onsekiz Mart University, Türkiye
Prof. Dr. Doğan KÖKDEMİR, Başkent University, Türkiye
Prof. Dr. Fatime GÜNEŞ, Anadolu University, Türkiye
Prof. Dr. Feride ŞAHİN, Başkent University, Türkiye
Prof. Dr. Hande ESLEN-ZİYA, University of Stavanger, Norway
Prof. Dr. Hatice Nalan ÖZHAN ELBAŞ, Başkent University, Türkiye
Prof. Dr. Kezban ÇELİK, TED University, Türkiye
Prof. Dr. Meliha Demet ULUSOY, Hacettepe University, Türkiye
Prof. Dr. Menderes ÇINAR, Başkent University, Türkiye
Prof. Dr. Muammer TUNA, Muğla Sıtkı Koçman University, Türkiye
Prof. Dr. Mustafa GÜNDÜZ, Başkent University, Türkiye
Prof. Dr. Mustafa ŞEN, Middle East Technical University, Türkiye
Prof. Dr. Nadir SUĞUR, Anadolu University, Türkiye
Prof. Dr. Pınar Melis YELSALI PARMAKSIZ, Bahçeşehir University, Türkiye
Prof. Dr. Rahmi YAĞBASAN, Başkent University, Türkiye
Prof. Dr. Ramazan YELKEN, Ankara Yıldırım Beyazıt University, Türkiye
Prof. Dr. Sadegül AKBABA ALTUN, Başkent University, Türkiye
Prof. Dr. Saime ÖZÇÜRÜMEZ, Başkent University, Türkiye
Prof. Dr. Sari HANAFİ, American University of Beirut, Lebanon
Prof. Dr. Sevinç GÜÇLÜ, Akdeniz University, Türkiye
Prof. Dr. Sibel KALAYCIOĞLU, Middle East Technical University, Türkiye
Prof. Dr. Songül SALLAN GÜL, Süleyman Demirel University, Türkiye
Prof. Dr. Süer EKER, Başkent University, Türkiye
Prof. Dr. Thomas Faist, Bielefeld University, Germany
Prof. Dr. Tülay UĞUZMAN, Başkent University, Türkiye
Prof. Dr. Zuhale Yonca ODABAŞ, Çankırı Karatekin University, Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Bekir KOCADAŞ, Adıyaman University, Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Emre GÖKALP, Anadolu University, Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Eylem TATAROĞLU, Başkent University, Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Füsün KÖKALAN ÇİMRİN, Dokuz Eylül University, Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Hatice Yaprak CİVELEK, Anadolu University, Türkiye
Assoc. Prof. Dr. Nilüfer ÖZCAN DEMİR, Dokuz Eylül University, Türkiye
Asst. Prof. Dr. Ahu PAKÖZ TÜRKELİ, İstanbul Ticaret University, Türkiye
Asst. Prof. Dr. Cemal Taylan ACAR, Boğaziçi University, Türkiye
Asst. Prof. Dr. Defne TUTAN, Başkent University, Türkiye
Asst. Prof. Dr. Duygu SAMAV, Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Türkiye
Asst. Prof. Dr. Erhan AKARÇAY, Anadolu University, Türkiye
Lec. Ahmet Zeki BULUNÇ, Başkent University, Türkiye

ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Tülay UĞUZMAN, Başkent University
Prof. Dr. Aytül KASAPOĞLU, Başkent University
Prof. Dr. Doğan KÖKDEMİR, Başkent University
Prof. Dr. Mustafa GÜNDÜZ, Başkent University
Prof. Dr. Saime ÖZÇÜRÜMEZ, Başkent University
Assoc. Prof. Dr. Çiçek COŞKUN, Başkent University
Assoc. Prof. Dr. Emek Barış KEPENEK, Başkent University
Assoc. Prof. Dr. Ferhan GÜNDÜZ, Başkent University
Assoc. Prof. Dr. Olgu KARAN, Başkent University
Asst. Prof. Dr. Banu ERŞANLI TAŞ, Başkent University
Asst. Prof. Dr. Çiğdem Sema SIRMA, Başkent University
Asst. Prof. Dr. Duygu ÖZALP, Başkent University
Asst. Prof. Dr. Onur BİLGİNER, Başkent University
Asst. Prof. Dr. Osman ÖZARSLAN, Başkent University
Res. Asst. Ayçe İdil ATAÖĞLU, Başkent University
Res. Asst. Elif ÖZUZ DAĞDELEN, Başkent University
Res. Asst. Ezgi Hazal TURHAN, Başkent University
Res. Asst. Melike BOZDOĞAN, Başkent University
Özge YILDIRIM GÜRSES, Başkent University
Anıl BOZKURTOĞLU, Başkent University

October 27th, 2023 Friday 09.00-10.40

Centenary of Republic of Türkiye Session Prof. Dr. İhsan Doğramacı Conference Hall Chairs: Prof Dr Tülay Uğuzman and Prof Dr Rahmi Yağbasan			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Mustafa Gündüz	851	Mustafa Gündüz	Türk Kadınının Cumhuriyeti
Reyhan Ünal Çınar	751	Reyhan Ünal Çınar	Ankara ve Grace Ellison Arasındaki İlişki
Osman Özarlan	862	Osman Özarlan	Erken Cumhuriyette Eğlence

Culture, Identity and Politics Studies Session Classroom C-104 Chairs: Prof Dr Ülker Gürkan and Prof Dr Kezban Çelik			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Nihan Gider Işıkman	638	Nihan Gider Işıkman	Self-representation as Rebellion to Normal: "Expecting a Grain of Sand" Documentary Film
Süer Eker	845	Süer Eker	Türk Dilleri Haritasına Toplumdilbilimsel ve Politikdilbilimsel Genel Bir Bakış
Rahşan İnal	738	Rahşan İnal	Diaspora ve Spor: İngiltere’de Amatör Futbolcular
Dila Derkan	652	Dila Derkan	Ideology and Class Representations in Contemporary Culture

Migration Studies-1 Session Classroom C-112 Chairs: Prof Dr Helga Rittersberger Tılıç and Prof Dr Aytül Kasapoğlu			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Fuat Güllüpinar	539	Fuat Güllüpinar	Birinci Kuşak Göçmenlerin Deneyimlerinin Uyum Tartışmaları Açısından Analizi: İsveç Örneği
Saime Özçürümez	850	Saime Özçürümez, Duygu Özalp	A Systematic Review of the Drivers of Future Migration Research in Southern Europe
Serçin Şahin	690	Serçin Şahin	Evlilik Göçü ve Toplumsal Katılım: Türkiye Kökenli (Bayan-) Evlilik Göçmenleri’nin Habitus Analizi
Seda Güven	746	Seda Güven	Yüksek Vasıflı Göçün Duygusal Boyutları Üzerine Bir Değerlendirme

Demographic Studies-1 Session Classroom C-113 Chairs: Prof Dr Ensar Çetin and Prof Dr Sadegül Akbaba Altun			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Duygu Özalp	754	Cansel Aydemir, Duygu Özalp	Türkiye’de İşitme Engellilerin Yükseköğretime Katılımı: Anadolu Üniversitesi Engelliler Entegre Yüksekokulu Örneği
Seçil Sanıyaman	823	Seçil Sanıyaman	Kardeşlik İlişkisinde Engelliliğin Rolü
Hülya Eker	741	Hülya Eker	Yetişkinliğe Geçiş Sürecinde Engelli Genç Kadın Olmak: Kapsayıcı Bir Toplum İnşasını Sosyolojik Perspektiften Değerlendirmek

Türk Kadının Cumhuriyeti

Prof. Dr. Mustafa Gündüz, Başkent University

Bu çalışmada, Türklerin tarihleri boyunca kadınların yönetimde yer almaları, görünürlük durumu ve haklarıyla tanımlanmaları üzerinde durulmaktadır. Eski Türklerden, Selçuklu, Osmanlı ve son olarak Atatürk Cumhuriyeti döneminde kadınların toplumsal konumu ve devlet idaresindeki rolleri belirtmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kadının toplumsal ve siyasal katılımı, Türk kadın kimliği

Ankara ve Grace Ellison Arasındaki İlişki

Asst. Prof. Dr. Reyhan Ünal Çınar, Başkent University

Bu çalışmada İngiliz gazeteci Grace Ellison'ın Ankara'ya yaptığı ziyaretler ve ziyaretler sırasında Mustafa Kemal ile olan görüşmeleri ışığında kurucu iktidar ve basın ilişkileri üzerinden yeni rejimin kamu diplomasisi girişimleri halkla ilişkiler bağlamında ele alınacaktır. Erken cumhuriyet dönemi olarak da ifade edilen bu dönem ikircikli bir dönemdir. Bir yandan demokrasi ve özgürlük temelinde yeni bir ulus devletin kuruluşunun amaçlandığı ancak öte yandan yine bu amaç doğrultusunda ulus devletin "sağlam temeller üzerine kurulması gerektiği" iddiasından hareketle başta ulusal egemenliğe, basına, ifade özgürlüğüne dair çeşitli kısıtlamaların, yasakların ve baskıların yaşandığı bir süreçtir. Bu ikircikli durumdan hareketle, çalışmada yeni rejimin halkla ilişkiler/kamu diplomasisi hamlesi olarak Ellison'un Ankara'yı ziyaretinden yola çıkılarak, basının Althusserci anlamda devletin ideolojik aygıtlarından birisi olarak görülüp görülemeyeceği sorusuna cevap aranacaktır. Ellison bu süreçte ülkeye girmesine ve hatta Ankara'yla - Mustafa Kemal'le görüşmesine izin verilen tek İngiliz gazetecidir. Bu bağlamda çalışma Ankara hükümetinden Grace Ellison'a yönelik bakış açısına odaklanarak durumu inceleyecektir.

Grace Ellison'ın bu izne sahip olmasında üç etmenin olduğu ileri sürülecektir. Bunlardan ilki savaş sonrası kurulacak yeni ulus devletin dünyayla diplomatik anlamda ilişkiler kurmak/iyileştirmek istemesi ve basın yayın organlarını ulus devletin dünyaya tanıtımı yönünde araçsallaştırması. İkincisi hedefini Batılılaşma olarak koyması ve hedef doğrultusunda hem Batılı ülkelerle yeniden savaşmayacağı hem de Batı ülkelerinin gelişimini gözlemleyebileceği bir yakınlık kurmak istemesi. Sonuncu olaraksa Grace Ellison'ın bir kadın olmasından hareketle hem ulus devletin kadın rolüne bakışını ortaya koymasına hem de Batılı aydın bir kadın olarak Ellison'ın Türkiye'deki kadınlara rol model olmasına imkân sağlanmak istenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Ankara, Grace Ellison, ulus devlet, ulus kimlik, Kemalizm

Erken Cumhuriyette Eğlence

Asst. Prof. Dr. Osman Özarlan, Başkent University

Cumhuriyet kurulduğu 1923 yılından itibaren, Osmanlı'dan bakiye kalan pek çok mesele ile ilgilenmek durumunda kalmıştır. Bu meseleler arasında en başta hatırlananlar, Türkiye'nin imar edilmesi, asrileştirilmesi, Batılılaştırılması, Türkiye'de eğitim seferberliği ve okur yazarlığın artırılması, istihdamın artırılması; cihan devletleri karşısında elde edilmiş olan barışın kurumsallaştırılması ve kalıcılaştırılması vb. konulardır.

Öte yandan, Erken Cumhuriyet'in kurulduğu günden yüzleşmek durumunda kaldığı bir diğer mesele de, birbirleriyle son derece ilişkili olan, çalışma, miskinlik ve eğlence konularıdır. Osmanlı'nın değişik dönemlerinde ama özellikle 2. Meşrutiyet'ten sonra etraflıca tartışmaya çalıştığı bu başlıklar, kurtuluş savaşı sonrası bütün diğer meselelerde olduğu gibi tümüyle Erken Cumhuriyet'e bakiye olarak kalmıştır.

Osmanlı Müslüman tebası arasında tembellik ve miskinlik, geleneksel islamın ve onun tasavvufi yorumunun bir parçası gibidir, eğlence ise çoğu zaman ifrata varan Dionizyak bir taşkınlık ya da bilhassa taşrada Satyrik, barok temsillerden müteşekkildir.

Mustafa Kemal ve arkadaşları, çalışma/miskinlik ve eğlence meselelerini Türkiye'nin batılılaşması ve asrileşmesi meselesinin bir parçası olarak görmüşler, Halkevleri'nin Ar Kolları, Cumhuriyet Baloları ve şehir kulüpleri gibi kurumlar ve merasimler aracılığı ile batılı, seküler ama ölçülü bir eğlence formu yaratmaya çalışmışlardır.

Bizzat Mustafa Kemal'in emri ile 1926 senesinde kurulan Anadolu Kulübü, Erken Cumhuriyet'in mücadele etmek durumunda kaldığı taşra dionizyaklığı, dinsel taassup, tasavvufi miskinlik ve Cumhuriyetin müstakbel elitlerine tevdi edilmeye çalışılan adab-ı muaşeret meselelerinin kesişim noktası olarak ele alınması gereken önemli bir mekan ve kurumdur. Dolayısıyla bu çalışmada, Anadolu Kulübü üzerinden, Erken Cumhuriyet'in eğlence ile imtihanı ele alınmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Erken cumhuriyet, Anadolu kulübü, Dionissos, eğlence, miskinlik

Self-representation as Rebellion to Normal: “Expecting a Grain of Sand” Documentary Film

Prof. Dr. Nihan Gider Işıkman, Başkent University

Ideology refers to a set of beliefs, values, and ideas that shape the way people perceive the world and their place in it. Films, like other forms of popular culture, reflect and reinforce dominant ideological beliefs and values. The reinforcement of representations in films ideologically refers to the way in which they can perpetuate dominant ideologies through their representation of characters, themes, and stories. This reinforcement can happen in a variety of ways, such as through the use of stereotypes, the promotion of certain values as normal, or the exclusion of certain perspectives. The concept of the "normal" refers to the dominant cultural and social norms that shape our understanding of what is acceptable, desirable, or expected in terms of behavior, appearance, and identity. These norms can be limiting, especially for individuals who do not conform to them, and can create feelings of isolation, exclusion, and shame. Films can help to challenge these limitations by presenting alternative visions of reality and possibilities for human experience. Films can play a powerful role in identity construction, both by representing diverse identities and by providing a sense of community and belonging to those who may feel marginalized or excluded in their daily lives. First person filmmaking depending on the self-representation of the filmmaker, refers to a style of filmmaking that is characterized by personal storytelling and subjective perspectives. First person filmmakers often use their own experiences and perspectives as a starting point for exploring broader social and political issues. This approach can help to challenge dominant narratives of normal and provide a more nuanced understanding of complex issues. The key features of personal storytelling, as forms of new transparency, is the use as a means of communicating social and political issues. Personal stories are often seen as a more effective way of engaging audiences and creating empathy than abstract concepts or statistics. The concept of “the personal is political” has since been applied to a wide range of social justice movements, emphasizes the need to consider the ways in which personal experiences are shaped by and contribute to larger political structures, and to work towards collective action and systemic change. *Expecting a Grain of Sand* (Dir. Aslı Akdağ, 2020) focuses on what happens if a single woman is obliged to bring up a baby without a father in a “modern” city of a conservative country. This autobiographical documentary thoroughly researches social roles of women and intellectualizes social inequality, searching for new answers to variety of family structures, idealized role of motherhood. With the analysis of this documentary, this work aims to crystallize the potential of filmic narratives as counter-ideological discourse tools that can transform the normal.

Keywords: Documentary, normal, family, motherhood, self-representation

Türk Dilleri Haritasına Toplumdilbilimsel ve Politikdilbilimsel Genel Bir Bakış

Prof. Dr. Süer Eker, Başkent University

Türk dilleri haritası siyasi-coğrafya olarak doğudan batıya Çin'in Fu-Yü bölgesi ve Rusya Federasyonu Saha Cumhuriyetinden Finlandiya'ya; kuzey güney istikametinde Taymır yarımadasından Basra körfezine değin Avrasya'nın çok geniş coğrafyalarına uzanmaktadır. Hint-Avrupa dillerinin konuşulduğu Asya ve Avrupa bağlantısını adeta ikiye ayıran Türk dili haritasındaki Türk dilleri birbirinden çok farklı siyasal rejimlerde, birbirinden çok farklı toplumsal-politik statülere sahip farklı hukuklara ve yasal düzenlemelere bağlıdır. Ancak birçok ülkede Türk dilleri siyasi bakımdan statüsüz biçimde sözlü dil olarak varlığını sürdürmekte, bu dillerin de önemli bir kısmı ise yok olma tehlike ve tehdidiyle karşı karşıyadır. Farklı ülkelerin azınlık dillerine yönelik politikaları ve Türk dilli toplulukların toplumsal, demografik, ekonomik durumları ve varoluşa bağlı yaklaşımları ve tutumları ana dillerinin geleceğini belirleyen en önemli etkenlerdir.

Bu bildiride dil ideolojileri ve dil planlamaları, çokdillilik (multilingualism), dil değişimi (language change), prestij ve stigma vb. değerlerdizisi temelinde Türk dili haritası ana çizgileri ele alınacak, bu bilimsel toplantı aracılığıyla Türk dilli dünyaya yönelik farkındalık yaratılmaya veya geliştirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dil ideolojileri, çokdillilik, dil değişimi, Türk dilleri haritası

Diaspora ve Spor: İngiltere’de Amatör Futbolcular

Asst. Prof. Dr. Rağsan İnal, Erzincan Binali Yıldırım University

Göçmen ve göçmen kökenlilerin amatör spor faaliyetleri de tıpkı amatör müzik, tiyatro ya da bir sanat kulübündeki sanatsal faaliyetler gibi kar amacı taşımayan boş zaman etkinliğidir. Yapılan araştırmalar göçmenler ve göçmen kökenliler tarafından kurulan spor kulüplerinin “bir spor kulübünden daha fazla” bir potansiyel taşıdığını gösterdi. Bu araştırmada da bir boş zaman etkinliği olarak amatör futbolun diaspora oluşumundaki etkisi diaspora topluluğunun ortak deneyimleri bağlamında incelendi. Bu kapsamda İngiltere, Londra’da Türk kökenli göçmenler tarafından kurulan bir veteran futbol liginde etnografik bir saha araştırması yapılmıştır. Araştırmanın olgusal dayanakları; nitel veri toplama tekniklerinden yüz yüze derinlemesine görüşmelerle elde edilirken, araştırmanın bütün aşamalarında “doğal, açık uçlu bir tarzda ve müdahaleci olmayan gözlem” tekniği kullanılmış ve katılımcıların kişisel arşivlerinden yararlanılmıştır. Sonuç olarak; amatör futbolun, diaspora oluşumunda önemli bir boş zaman etkinliği olmasını sağlayan etkenler şunlardır: Futbol göçmenler için aynı dilin konuşulduğu, anavatanından haberlerin alınıp verildiği, köken ülkelerinin kültürel ve sosyal değerlerinin yeniden canlandırıldığı, diasporada toplulukla sosyalleşme olanağı sunan, köken ülke bağlılıklarının ve etnik kimliklerinin korunduğu bir alandır.

Bu araştırma Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından 2219 Uluslararası Doktora Sonrası Araştırma Burs Programı kapsamında desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Diaspora, spor, amatör futbol, boş zaman, İngiltere

Ideology and Class Representations in Contemporary Culture

Graduate Student Dila Derkan, University of Essex

In this article I will discuss whether individuals from different classes are represented differently to us by analysing five tv series from Netflix. These are: Dynasty, Elite, Riverdale, Bridgerton and Ginny and Georgia. My research question is to what extent are popular representations of class in contemporary culture are ideological. To do this, I will be using discourse analysis by looking into key characters' clothes, life standards, capitals, occupation, taste and their educational background. I have chosen these series because they are reflective of representations of class difference in a range of different western societies. Therefore, my argument is that representations of class in contemporary culture are ideological and that individuals from the upper and working classes are represented differently in such a way that reproduces the idea of class among audiences who watch these shows. I feel that class as a social issue is not seen as important which it should be. It is a factor that shapes what we do, what we like, how we dress, how we talk and our education background. In my research I found out that, here is a capitalist ideology behind Netflix, as upper and working classes are represented differently. There are discourses behind the Netflix shows I have analysed based on class stereotypes and class inequality. It can be said that class inequality is normalised in Netflix and there is class stereotyping which exists in many forms in chosen Netflix TV shows.

Keywords: Class, capitalism, inequality, capitals, ideology, class representations, class conflict, elites, working class, popular culture, bourgeois enlightenment, and culture industry

Birinci Kuşak Göçmenlerin Deneyimlerinin Uyum Tartışmaları Açısından Analizi: İsveç Örneği

Prof. Dr. Fuat Güllüoınar, Anadolu University

Bu çalışma, Konya iline bağlı Cihanbeyli ve Kulu ilçelerinde yer alan Bulduk, Yeniceoba, Gölyazı, Taşpınar [Cihanbeyli] ve Celep, Ömeranlı/ Tavşançalı [Kulu] köylerinden İsveç, Danimarka ve Norveç'e gitmiş olan 25 göçmen ile yapılan derinlemesine görüşmeleri içeren saha araştırmasına dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Derinlemesine görüşmeler yapma üzere söz konusu göçmenlere, kartopu yöntemi ile ulaşılmıştır. Türkiye'den Avrupa'ya 1960'lı yıllarda ikili anlaşmalarla başlayan göçün aktörleri olan birinci kuşak göçmenlerin çoğunluğu eğitimsiz ve vasıfsız insanlardan oluşmaktaydı. Dahası, çoğunluğu kentlerden değil köy veya ilçelerden geliyordu. Birinci kuşak göçmenlerin eğitimsiz, vasıfsız ve taşradan geliyor olma durumu onların çalışma hayatına ve gündelik yaşama uyum yeteneklerini sınırlandıran bir etki yaratmıştır. Bu çalışma, 1960-1990 yılları arasında İsveç, Norveç ve Danimarka'ya göç eden birinci kuşak göçmenlerin sonraki kuşaklardan farklı uyum deneyimlerini değerlendirmek üzere birinci kuşak göçmenlerin hikayelerine ve anlatılarına odaklanacaktır. Bu kapsamda birinci kuşağın Avrupa'da yaşama koşulları ve Türkiye ile kurdukları kültürel, ekonomik ve sosyal bağlar açısından tutumlarına odaklanan bu çalışma, birinci kuşak göçmenlerin anlatılarını ve hikayelerini merkeze alarak, onların kendine özgü zorluklarını, sosyal ve kültürel sermaye eksikliklerini, yabancılık duygusunu, iletişim sorunlarını analiz edecektir. Birinci kuşak, diğer kuşaklardan farklı olarak, yaşadıkları deneyimin olumsuz boyutlarına ve travmalara odaklanmış ve kültürel olarak yabancılaşma ve izolasyonu oldukça güçlü biçimde deneyimlemiştir. Ekonomik olarak ise, baştan beri planladığı yurda geri dönme fikriyle uyumlu olacak şekilde çoğunlukla Türkiye'ye yatırım yapmayı tercih etmiştir. Sosyal ilişkilerini kendi akraba ve soydaşlarıyla kurduğu ilişkiler üzerine inşa eden birinci kuşak göçmenler, etnik niş ekonomisinin, etnik gettoların ve mekânsal izolasyonun kültürel ve sosyal zeminini de oluşturmuştur. Bu çalışma, söz konusu İskandinav ülkelerindeki etnik ilişkilerin gölgesinde gelişen sosyal, kültürel ve ekonomik gelişmeleri birinci kuşak göçmenlerin deneyimlerine odaklanarak açıklığa kavuşturmak amacındadır. Son olarak, bu ülkelerdeki göçmenlere ilişkin kabul konusundaki başlangıçtaki olumlu yaklaşımların, birinci kuşak göçmenleri çatışmacı ve tepkisel bir kimlik geliştirmek yerine kendilerine ve çocuklarına daha iyi bir gelecek sağlamak adına bütünleşmeye açık, fedakâr, uyumlu ve uzlaşmacı bir bakış açısı kazanmalarında etkili olduğu tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Birinci kuşak, göçmen, İskandinavya, yabancılaşma, Cihanbeyli/Kulu

A Systematic Review of the Drivers of Future Migration Research in Southern Europe

Prof. Dr. Saime Özçürümez, Başkent University

Asst. Prof. Dr. Duygu Özalp, Başkent University

The Mediterranean Sea has been a key geographical focus of human mobility since the 2000s for research on understanding and explaining migration governance. Based on a systematic review, this study examines how the scholarly literature on migration has studied drivers of migration and their impact on the future of migration in Southeastern European countries since 2000s. The review focuses on identifying the gaps in the literature concerning the drivers of migration in Southern Europe (Spain, Portugal, Italy, Greece, Türkiye) and their implications for future human mobility until 2050. The review is conducted around the themes of climate, technology, demography and urbanization for scholarly articles, reports and policy briefs produced between 1 January 2000 and 1 January 2023. The data collection began with the identification of scholarly articles searched through WoS and Scopus in the social sciences and interdisciplinary categories. Reports and policy briefs have been identified through official databases of international organizations (World Bank, OECD, IOM, EU, UN) which are open to public access. The data has been classified and analyzed according to the main arguments, findings and conclusions which inform scenarios concerning the consequences of the global trends in human mobility for Southern Europe. The conclusions point out the convergence, divergence and gaps in the existing data.

Keywords: Future of migration, Southern Europe, climate change, technology, demography, urbanization

Evlilik Göçü ve Toplumsal Katılım: Türkiye Kökenli (Bayan-) Evlilik Göçmenleri'nin Habitus Analizi

Lecturer Dr. Serçin Şahin, Leibniz Universität Hannover

Bu çalışma doktora tezi kapsamındaki araştırma projesi olan, Türkiye'den Almanya'ya yapılan „Evlilik Göçü ve Toplumsal Katılım: Türkiye Kökenli (Bayan-) Evlilik Göçmenleri'nin Habitus Analizi“ konusunu ele almaktadır. Amaç olarak araştırmanın merkezinde şu soru sorulmaktadır; „Evlilik Göçü yoluyla Almanya'ya gelmiş olan bayanların sosyal kökenleri (*soziale Milieus*), daha doğrusu habitusu ne yönden, göç ülkesi olan Almanya'da toplumsal katılımlarında müessirdir?“ Almanya'da ki göç araştırmalarında, entegrasyon, toplumsal katılım ve bunun gibi, başta evlilik göçü bağlamında ki bilimsel çalışmalarda ki yaklaşımlar, göçmenlerin geldikleri ülkede ki majör toplumuna, kültürel-sosyal davranış ve pratiklerinde ne derece benzerlik gösterdikleri ve geldikleri inanç ve kültürlerin, entegrasyon sürecinde bir etken olup olmadığını ihtiva etmektedir. Bu alan üzerine yapılan çalışma eğilimleri tek yönlü dimensiyonlar ekseninde, daha çok entegrasyon açığı, eğitim eksikliği, geri kalmış kültür veya sosyal eylemlerin (*homojen*) kültürün ürünü, gibi bulgulara indirgenerek, göç toplumuna uyum paradigmatlarıyla sınırlanmaktadır. Çok yönlü bireysel ve yapısal değişkenleri içeren göçmenlerin toplumsal katılımları, nitel araştırma olan bu çalışmada farklı boyutlardan ele alınarak, örneğin sahip oldukları sermaye donanımları (ekonomik, kültürel, sosyal ve sembolik sermayeler), Türkiye'den geldikleri kentsel ve kırsal yerleşim yerlerinin altyapı olanakları ve bunun gibi edindikleri habitusları belirleyici sosyal unsurlarla beraber, yaşadıkları göç ülkesinde uyum süreci üzerinde ki belirleyici ön koşullar, göçmen perspektifleri açısından tavsiz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Evlilik göçü, habitus, sosyal sınıf (*milieu*), toplumsal katılım (*partizipation*)

Yüksek Vasıflı Göçün Duygusal Boyutları Üzerine Bir Değerlendirme

PhD Candidate Seda Güven, Anadolu University

Göç, çağdaş dünyada önemli bir küresel olgu olarak, çeşitli araştırma alanlarında yoğun ilgi görmekte ve birçok farklı açıdan ele alınmaktadır. Geniş bir yelpazedeki farklı konularla ilişkili bir kavram olan göçü ele alan sosyolojik araştırmalar ve çalışmalar incelendiğinde, daha çok göçün ekonomi ve işgücü piyasalarına olan etkileri ile asimilasyon, entegrasyon, çokkültürlülük ve kimlik dönüşümü süreçleri gibi konulara odaklanıldığı görülmektedir. Birçok göçmen ekonomik sebeplerle hareket etmiş olsa da, göç süreci, gönderen ve ev sahibi ülkelerdeki ekonomik olmayan bir dizi faktörün kesişmesiyle şekillenir ve duygular da bu faktörler arasında yer almaktadır. Göç etme kararlarını ve göç sonrası uyum süreçlerini anlamada duyguların rolü büyüktür ve bu nedenle duygusal boyutlar, göçün bireyler ve toplumlar üzerindeki etkilerini anlamak için dikkate alınması gereken önemli unsurlardır.

Artan bilgiye dayalı üretimin, nitelikli işgücüne olan talebi artırması ile vasıflı işgücü göçünün son yıllarda toplam göç içerisindeki payı önemli ölçüde artmıştır. Ancak, son zamanlardaki göç çalışmaları incelendiğinde bu çalışmaların odağında çoğunlukla mültecilerin ve onların yaşadığı, travma kaynaklı duygusal sorunların yer aldığı görülmektedir. Bu makale, göç ve duygusal değişim arasındaki karmaşık ilişkiyi sosyolojik bir bakış açısıyla araştıran çeşitli akademik kaynaklardan elde edilen bulguları sentezleyerek, göç sürecinin duygusal boyutuna ışık tutmayı amaçlamakta ve göç bağlamında duygusal dönüşümleri anlamanın önemini vurgulamaktadır. Göç eden yüksek vasıflı bireylerin duygusal deneyimlerini anlamak, daha insan odaklı politikalar ve toplumsal destek mekanizmalarının geliştirilmesine yardımcı olabilecektir. Ayrıca bu literatür değerlendirmesi, dönüştürücü göç yolculuğundan geçenler için duygusal refahı ve sosyal entegrasyonu teşvik eden etkili göç politikaları ve müdahalelerini bilgilendirme ve şekillendirme potansiyeline sahip olunması sebebi ile, bu alanda daha fazla araştırma yapılması gerektiğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Vasıflı işgücü göçü, duygular, beyin göçü

Türkiye’de İşitme Engellilerin Yükseköğretime Katılımı: Anadolu Üniversitesi Engelliler Entegre Yüksekokulu Örneği

Res. Asst. Cansel Aydemir, Gazi University
Asst. Prof. Dr. Duygu Özalp, Başkent University

Bu çalışmada Türkiye’deki işitme engellilerin yükseköğrenime katılımı ele alınmaktadır. İşitme engelli bireyler çevresel seslerin toplanması ve anlamlandırılmasında yaşadıkları güçlük sebebi ile konuşma dilini edinme, iletişim ve hayatlarının ilerleyen süreçlerinde okuma ve yazma gibi becerileri kazanma konularında birtakım güçlükler yaşayabilmekte (Easterbrooks ve Alvarez, 2013), yaşadıkları bu güçlüklerle bağlı olarak akademik yaşamları sekteye uğrayabilmektedir (Kaya, 2012). Bununla birlikte, işitme engelli kişilerin işiten bireyler ile eğitim almaları konusunda da birtakım zorluklar olduğuna işaret edilmektedir. Örneğin, yükseköğretim özelinde bakıldığında işitme engelli bireylerin karma eğitim ortamlarında entegrasyon, reddedilme, asimilasyon ve ötekileştirme deneyimlerini yaşadıklarına dikkat çekilmektedir (Welch & Tennial, 2023). Buradan hareketle bu çalışmada, Türkiye’de işitme engelli bireylerin yükseköğretime katılmada yaşadıkları özgün deneyimin anlaşılması amacıyla yalnızca işitme engellilerin öğrenci olarak kabul edildiği Anadolu Üniversitesi Engelliler Entegre Yüksekokulu (EEYO) örneği incelenmektedir.

EEYO’nun işleyişine dair derinlemesine bir anlayış sağlanması amacıyla yapılan araştırma, nitel araştırma yaklaşımıyla tasarlanmıştır. Bu kapsamda Eeyo öğretim üyeleri ve öğrencileri ile yarı-yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Bu araştırma ile işitme engelliler eğitimini sürdürmekte olan öğretim üyelerinin bu bireylerin yükseköğretime katılmaları konusunda karma ve özelleşmiş eğitim ortamları konusundaki deneyimleri ve görüşleri ile öğrencilerin özgün öğrenme deneyimi ortaya konularak işitme engelli bireylerin yükseköğretime katılımı konusu derinlemesine irdelenecektir. Araştırmanın bulguları itibariyle işitme engelli bireyler özelinde olmakla birlikte Türkiye’de engelli bireylerin eğitime katılımı konusunda geliştirilecek politika ve uygulamalar için bir referans özelliği taşıması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretime katılım, işitme engelliler, Engelliler Entegre Yüksekokulu (EEYO)

Kardeşlik İlişkisinde Engelliliğin Rolü

Dr. Seçil Saniyaman, Hacettepe University

Aile, kültürlere göre yapısı ve işlevleri farklılık göstermekle birlikte temel olarak akrabalık bağlarıyla doğrudan birbirine bağlanan, yetişkin üyelerinin çocukların bakımının sorumluluğunu üstlendiği bir grup insan olarak tanımlanmaktadır (Giddens, 2014, s.241). Çocuğun toplumla tanıştığı ilk kurum olduğu için onun sosyalleşmesinde sorumluluğu büyüktür. Çocuğun içine doğduğu ailenin kültürel değerleri, inançları çocuğun da hayata bakış açısını belirleyen temelleri sağlamaktadır. Aile üyeleri (kardeşler, büyükanne ve büyükbaba ya da diğer akrabalar gibi) arasındaki etkileşim sayesinde çocuklar kişiler arası iletişimi öğrenip deneyimlemektedirler (Berns, 2013, s.44-45). Bu etkileşim içerisinde kardeşler arası ilişkiler, ömür boyu sürmesi, bireyin duygusal, zihinsel ve sosyal gelişimine katkı yapması bakımından önemlidir. Kardeşlerden birinin engelli olması sonucunda ise engelli olmayan kardeşin bakım verme ve ev işlerinde aileye destek olma görevlerinin artmasına bağlı olarak engelli kardeşiyle yaşadığı ilişki farklı şekillerde gelişebilmektedir. Bu bağlamda çalışma kardeşlik ilişkilerini köken ailesiyle (anne-baba ve büyük/küçük kardeşleriyle) birlikte yaşayan engelli ve engelli olmayan kardeşlerin gözünden incelemeyi amaçlamıştır. Engelliliğin kardeşlik ilişkisi üzerindeki rolü hem engelli çocuklar hem de engelli olmayan kardeşlerinin bakış açısıyla betimlenmiştir. Çalışma kapsamında kardeşlik ilişkileri engellilik, engelli birey, kendini/kardeşini engelli bir birey olarak nasıl tanımladığı; kardeşlik ilişkisinde üstlenilen görev ve sorumluluklar; kardeşlik ilişkisinin değerlendirme biçimleri ve engel durumunun kardeşlik ilişkisi üzerinde yarattığı değişimler çerçevesinde araştırılmıştır. Çalışmada engelli ve engelli olmayan kardeşlerin anlam dünyaları resmedilmek amaçlandığından nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Çalışma bedensel, görme ve işitme engel türlerinden bir ya da birkaçına sahip engelli çocuklar (15-18 yaş grubu) ve onların birlikte yaşadıkları engelli olmayan kardeşleri (11-27 yaş aralığındaki) ile yürütülmüştür. Bu kapsamda bedensel, görme ve işitme engelli 4'er çocuk ve onların kardeşlerine ulaşılarak toplamda 24 kişi ile derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yüz yüze yapılan görüşmelerde veriler yarı yapılandırılmış soru formları kullanılarak toplanmıştır. Ulaşılan veriler sosyal inşa yaklaşımı ve aile sistem teorisi çerçevesinde gerçekleştirilen tematik analiz ile değerlendirilmiştir. Ulaşılan temalar kapsamında engellilik ve engelli birey tanımlamalarındaki engelliliği açıklayan tıbbi modelin hakimiyeti dikkat çekerken engelli kardeşle ilgili tanımlamalarda sosyal model bakış açısının ortaya çıktığı görülmüştür. Kardeşlerin üstlendikleri görev ve sorumluluklara bakıldığında ise engelli olmayan kardeşlerin hem engelli kardeşlerine yardım etmek hem de evdeki işler için ailesine yardım etmek anlamında fazlaca sorumluluğu olduğu dikkati çekmiştir. Diğer taraftan kardeşlerin ilişkilerini değerlendirirken çatışmalar, kavgalar, uyum, yardımlaşma ve destek gibi hem olumlu hem de olumsuz yorumları olduğu aktarılmıştır. Son olarak da engelli olmama veya engel derecesinin daha düşük olmasının kardeşlik ilişkilerine nasıl yansıdığı üzerinde durulmuştur. Engelli kardeşlerin yeti/işlev kaybına bağlı kısıtlamalar üzerinden değerlendirme yaparken engelli olmayan kardeşlerin hayatlarında yaşanacak değişimleri vurgulamaları dikkat çekmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kardeşlik ilişkileri, engellilik, sosyal inşa yaklaşımı, aile sistem teorisi

Yetişkinliğe Geçiş Sürecinde Engelli Genç Kadın Olmak: Kapsayıcı Bir Toplum İnşasını Sosyolojik Perspektiften Değerlendirmek

Dr. Hülya Eker, Independent Researcher

Toplumların geleceklerinin en önemli belirleyicisi olan gençlik, yetişkin rol ve statülerine hızlı bir şekilde geçiş yapan, sorumluluk ve bağımsızlık düzeyinin gittikçe arttığı sosyal bir kategoridir. Ancak engelli ve genç kadın, bu süreci daha fazla zorluklara maruz kalarak deneyimleyebilir. Çünkü yetişkin rollerine geçiş süreci (evlenme, annelik, eş olma, çocuk sahibi olma, meslek edinme, bağımsız yaşama vb.) engelli genç kadınlar için çifte dezavantajlı bir durum oluşturabilir. Zira kadınlık ve erkeklik rolleri toplumsallaşma sürecinde öğrenilmekte ve bireyler tarafından içselleştirilerek davranış haline gelmektedir. Kadın ve erkek rolleri arasındaki keskin ayrım, toplum tarafından sürekli olarak yeniden üretilmektedir. Bireylerin ise toplum tarafından atfedilen toplumsal cinsiyet rollerine uyması beklenmektedir. Aksi takdirde engelli genç kadınlar da ‘sosyal dışlanma’, ‘ayrımcılık’, ‘eşitsizlik’, ‘sosyal yalnızlık’ ve ‘damgalanma’ riskleriyle karşı karşıya kalabilmektedir. Bu riskler engelli genç kadınların doğuştan ya da sonradan sahip oldukları engel durumları ile birleşince toplumdaki dezavantajlı konumları pekişerek çifte dezavantaja dönüşebilmektedir. Bu sosyal riskler genç kadınların toplumsal yaşamdaki fırsatlara erişememesine, bu fırsatları kullanamamasına ve bu fırsatlardan yararlanmayı sürdürememesine neden olmaktadır. Yani bir yandan gençlik dönemine özgü rol ve sorumlulukları yaşamına aktarmaya çalışırken, diğer yandan da hem engelli hem de kadın olmanın getirdiği dezavantajlar yetişkinliğe geçiş sürecini zorlaştırmaktadır. Bu dezavantajlı konumu odağa alan çalışma, yetişkinliğe geçiş sürecindeki engelli genç kadınların karşılaştıkları toplumsal engelleri, kapsayıcı toplumun temeli olan hak temelli bakış açısıyla ortaya koymayı amaçlamaktadır. Engelli genç kadınlar siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel olmak üzere toplumun hemen her alanında tüm insan haklarının ve temel özgürlüklerinin tanınmasını ve kullanılmasını engelleyen her türlü sınırlamalara, ayrımcılığa ve dışlamaya maruz kalabilmektedirler. Toplumun pek çok alanında ayrımcılığa neden olan bu durum, toplumsal cinsiyet rollerinin kesişimselliğinde engelli genç kadınların kariyer hedeflerini, mesleki eğitim alma durumlarını ve işgücüne katılımlarını geciktirmekte ya da engellemektedir. Ayrıca toplumsal cinsiyet rolleriyle birlikte engelli genç kadın olmaya ilişkin olumsuz kültürel tanımlamalar yeniden inşa edilmektedir. Özellikle engelli kadın bedenine atfedilen kültürel anlamlar ve bu anlamların toplumsal sonuçları, engelli genç kadınların toplumsal yaşama dahil olmalarının önünde bariyer oluşturmaktadır. Dolayısıyla bu engelleri aşabilmek, daha kapsayıcı bir toplumun inşasını gerektirir. Kapsayıcı toplum ise engelli genç kadınların ayrımcılığa maruz kalmadan toplumdaki diğer bireylerle birlikte ve bağımsız bir şekilde yaşayabilmelerine olanak sağlar. Bu çalışma, yetişkinliğe geçiş sürecindeki engelli genç kadınların toplumsal yaşama dahil olabilmeleri için engelli hak ve özgürlüklerini odağa alan ve toplumsal cinsiyete duyarlı ‘kapsayıcı toplumun önemini’ sosyolojik perspektiften tartışmaya açması bağlamında önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Engelli genç, kapsayıcı toplum, toplumsal cinsiyet rolleri

October 27th, 2023 Friday 11.00-12.30

Türkiye Studies Session Prof. Dr. İhsan Doğramacı Conference Hall Chairs: Prof Dr Mustafa Gündüz and Prof Dr Süer Eker			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Ayşe Fügen Berkay	828	Ayşe Fügen Berkay	Sürekli Değişen Dünya'daki Belirsizlikler, Farklılıklar ile Ülkemizin Son Yüzyılındaki Yoğun ve Benzersiz Serüvenimiz
Janset Günaydın	734	Janset Günaydın, Tülay Uğuzman	Marshall Yardımlarının 1950'ler Türkiye'sinin Gündelik Hayatına Etkileri
Didem Aslı Dönmez	753	Didem Aslı Dönmez	Türkiye'nin Dört Bir Yanı İstekler Birbirinden Farklı

Gender Studies Session Classroom C-104 Chairs: Assoc Prof Dr Aysel Günindi Ersöz and Prof Dr Cumhuri Aslan			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Burçe Akcan	758	Burçe Akcan, Kazım Tolga Gürel	Liberal Feminizmin Asimilasyonunun Popüler Göstergesi Barbie Filmi
Susin Gören Kekeç	532	Susin Gören Kekeç	Kolajen Temalı Reklam Filmlerine Eleştirel Bir Bakış: Gençlik Baki Mi (soru işareti)
Zeynep Serap Tekten	735	Zeynep Serap Tekten	Vegan Mothering: A Discussion on Gender, Motherhood And Feeding
Beril Uğuz	672	Beril Uğuz	Different Dimensions of Digital Violence Against Women in Turkey During the Pandemic Period

Social Movements Session Classroom C-112 Chairs: Assoc Prof Dr Deniz Yetkin Aker and Assoc Prof Dr Ferhan Gündüz			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Fang Tzu Tsao	729	H. Tarık Şengül, Fang Tzu Tsao	The Confucian Violence in Taiwan's Housing Crisis: Exploring Taiwanese Housing Movements from a Bourdieusian Perspective
Alım İrmak Mete	864	Alım İrmak Mete	Surveillance Culture and Policing Strategies for Citizen Participation in Turkish Reality TV Shows
Ayçe İdil Ataoğlu	737	Ayçe İdil Ataoğlu	Unveiling of Collective Trauma in Turkey: The Case of Saturday Mothers
Dilara Yücedal	686	Dilara Yücedal	Türkiye'deki Kadın Sivil Toplum Örgütleri (STÖ) Üzerinden Sanal Platformlarda Yapılan Feminizm Üzerine Bir Çalışma

Country Studies-I Session Classroom C-113 Chairs: Prof Dr Özcan Yağcı and Lec. Ahmet Zeki Buluç			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Sevda Ünal	680	Mutlu Binark, Sevda Ünal	Çin'de Parti-Devletin Gençlik Politikaları ve Çinliliğe İlişkin Değerlerin Üretimi: Gen Z Dizisi Üzerinden Çin Gençliği, Kuşaklararası İletişimi ve Çinliliği Okumak (Remote)
Uğur Tekiner	676	Uğur Tekiner	The Socio-Political Links Between the Pro-Brexit Arguments of "Comfortable Leavers" and the Thatcher, New Labour, and Conservative-Liberal Democrat Coalition Periods in the UK
Özenç Kıvanç Demir	651	Özenç Kıvanç Demir	Rantiye Devlet Teorilerini Tarihsel Sosyolojik Bir Perspektiften Yeniden Ele Almak: Orta Doğu'yu Yeniden Tahayyül Etmek

Sürekli Değişen Dünya'daki Belirsizlikler, Farklılıklar ile Ülkemizin Son Yüzyılındaki Yoğun ve Benzersiz Serüvenimiz

Prof. Dr. Ayşe Fügen Berkay, Uludağ University (Retired)

Düşünen ve bu nedenle de varlığının farkında olan bir varlık olarak insan olmak gerçekten hayli zor bir sınav. Bu zaten böyleyken, toplumumuz ve tarihimiz açısından, Dünyamızın stratejik değeri çok yüksek bir bölümünde yaşamak ve sürdürülebilirliği ayakta tutmaya çabalamak ise apayrı ve heyecanlı ayrıca hayati bir serüven.

Bu statü ve üzerinde yerleşik olan hayatiyeti, bilinen geçmişin izini “Dünyamız” ve “Ülkemiz” temelinde sürerek, Endüstri Devrimi'nden bu yana geçen sürede yaşanan inanılmaz bir hız ve değişimin etkileriyle ilgi içinde bir gözden geçirmeyi amaçlayan metin, kavramsal olarak, içinde var olduğumuz ve bu var olma halinin idrak edebildiğimiz evrendeki “belirsizlik” halinden yola çıkıp, kavramsal olarak da Heisenberg'in “belirsizlik ilkesi” nden hareketle yol alarak “insan” ı ve “toplum” u ele alıp tartışmayı denemeyi amaçlıyor.

Böyle bir paralelde metnimiz, var olan sosyal belirsizlikler ve farklılıklar sarmalında kararlı ve sürdürülebilir bir sosyal “gerçeklik” olarak devamı amaçlanan “toplum” un, “Cumhuriyet”imizin zengin çeşitlilik ve farklılıkları ile ahenkle ayakta kalması için gerekli olan bireysel ve sosyal empati ihtiyacını ülkemiz bakımından gerçekleştirmeye yönelik bir eksenle ele alıp, yeni idrak ettiğimiz kutladığımız son yüzyılımız ve anılan dönemin gerçekleri çerçevesinde gözden geçirmeyi amaçlamaktadır.

Gerek Cumhuriyetimizin ve gerekse geleceğimizin bekasının sihirli formülü de tarihteki bilgilerimizden Yunus Emre'nin dilinde ifadesini bulan” Sen seni ne sanırsan ayruğa da onu san” özlü sözü neden olmasın?

Bu söz, tespit ve çağlar öncesinden gelen teklif, hem belirsizlikleri ve farklılıkları vurgulayan ve hem de bunları sentezleyip yeni ve güçlü adımlarımızı atmamızı sağlayabilecek olan kucaklayıcı bir anlam dokusu ve formülü değil mi?

Anahtar Kelimeler: Belirsizlik ilkesi, Türkiye Cumhuriyeti, gelecek ve toplum

Marshall Yardımlarının 1950'ler Türkiye'sinin Gündelik Hayatına Etkileri

Graduate Student Janset Günaydın, Ankara Hacı Bayram Veli University

Prof. Dr. Tülay Uğuzman, Başkent University

İçinde bulunduğumuz 2023 yılı itibariyle Türkiye Cumhuriyeti'nin birinci yüzyılı tamamlanmış olacaktır. Geçen bu bir yüz yüzyıl içerisinde değişim ve dönüşüme neden olan pek çok toplumsal olay yaşanmış, ülke iki dünya savaşına tanıklık ettiği bir süreç geçirmiştir. Meydana gelen bu savaşlar, bazı belirsizliklerin ve farklılıkların olduğu sonuçların ortaya çıkmasına neden olmuştur.

İkinci Dünya Savaşı'nın sona ermesinin ardından çok partili hayata geçen Türkiye, çeşitli ülkeler arasında kendine yer edinebilmek için pek çok politika geliştirmiş, farklı ülkelerle ittifak kurmuş, bazıları ile de itilafa düşmüştür. Bu süreçte, Türkiye'nin denge politikaları kurması ile bağıntılı olarak 1940'ların son yıllarıyla 1950'leri kapsayan dönemde meydana gelen birtakım olaylar sonucunda birden çok iki ya da çok devletli anlaşmalar yapılmıştır. Bunlardan biri Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ile Türk Hükümeti arasında imzalanan Anlaşması kapsamında gerçekleşen Marshall Yardımları adıyla bilinen yardımlar söz konusu dönemin önemli unsurlardan biridir. Bu yardımlar bir ekonomik kalkınma planı olarak geliştirilmiş ancak süreç ilerledikçe yapılan yardımlar sonucunda ortaya çıkan yenilikler, birtakım belirsizliklerin oluşmasına sebep olmuştur.

Marshall Yardımları ilk yıllarından başlayarak Türk toplumunun gündelik yaşamının kurulu sosyo-kültürel yapılarında ve ilişkilerinde belirgin dönüşümler yaratmıştır. Hızlıca gündelik yaşamın bir parçası haline gelen kimi yabancı ürünler, günümüze kadar uzanan bir farklılaşmayı beraberinde getirmiştir. Böylelikle Türk toplumunun gündelik yaşamının birçok görünümü değişmiş ve edinilen yeni alışkanlar ile birlikte yeni bir hayat biçimi ortaya çıkmıştır.

Marshall Yardımlarının ülkeye gelmesinden sonra ortaya çıkan en köklü değişimler, tarımsal üretim faaliyetlerinde yaşanmıştır. Bir teknolojik tarım gereci olan traktörün ülkeye girmesi ve yaygınlaşması, öncelikle tarımda makineleşmenin gelişmesini sağlamıştır. Konu üzerinde araştırmalar yapan çeşitli bilim insanları, bir köye bir traktör girmesinin yaklaşık on kişiyi işsiz bıraktığı ve bu durumun kente göç edilmesine neden olduğu konusunda mutabık kalmaktadır. Kuşkusuz köyden kente göç, başlı başına bir belirsizlik ve farklılaşma ortamı oluşturmuştur.

Genç Türkiye Cumhuriyeti'ne Marshall Yardımlarının yapılmasının ardından ABD ile yapılan işbirliğinin çerçevesi, sadece tarımsal değişimlerin yaşandığı alan ile sınırlı kalmamış, farklı konularda da sürdürülen ittifaklar -kuşkusuz diğer faktörlerin de etkisi ve katkısıyla- önemli farklılaşmaların ortaya çıkmasına neden olmuştur.

BUSOC 2023'e sunulması planlanan bu bildiri, 1948-1951 yılları arasında Türkiye'nin iktisadî yönden kalkınması için ABD'den alınan Marshall Yardımlarının ekonomik işlerliğinin yanında, toplumun kültürel yaşantısına ve gündelik yaşamına etkilerinin ne gibi öğeler barındırdığı; sinema, eğitim, mimari, basın, özel günler ve ABD ürünlerinin ülke pazarına girmesi gibi ana konular etrafında ve döneme ait filmlerden, dergilerden, gazetelerden elde edilen verilerden bazı örnekler verilerek ortaya konmaya çalışılacaktır.

Nitel araştırma yöntem ve tekniklerinden metin içerik ve söylem analizi kullanılarak gerçekleştirilen bu çalışmada, toplumun çeşitli açılardan farklılaşmasına, değişimine ve

dönüşümüne sebep olan Marshall Yardımları konusu, yardımların olumlu ve olumsuz yönleri üzerinden sosyolojik bir bakış açısıyla değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: 1950'li yıllarda Türkiye, ekonomik kalkınma, kültürel değişim, Marshall yardımları, toplumsal farklılaşma

Türkiye'nin Dört Bir Yanı İstekler Birbirinden Farklı

Graduate Student Didem Aslı Dönmez, Başkent University

Türkiye gerek coğrafi konumu nedeni ile gerekse birçok medeniyete ev sahipliği yapması nedeni ile farklı kültürleri ve kültürel sembolleri bünyesinde barındırmaktadır. Bu nedenle, ülkemizin farklı bölgelerinde farklı kültürler ve yaşam şekilleri bulunmaktadır. İnsanlar yaşadıkları yörenin kültürel sembollerine ve geleneklerine bağlı olarak yaşamlarını devam ettirmektedir ve nesilden nesile yaşam şekilleri fazla değişime uğramadan aktarılmaktadır. Buna bağlı olarak; insanlar yaşadıkları bölgenin gelenekleri, çevresel faktörleri ve yaşam koşulları gibi nedenlere bağlı olarak yaşantıları idame ettirebilmek için farklı beklentilerde ve isteklerde bulunmaktadır. İnsanların beklentileri ve istekleri; cinsiyet, yaş ve eğitim seviyesi gibi demografik bilgilerle birlikte yaşadıkları illerin bulunduğu bölgeler ve ekonomik koşulları gibi birçok faktöre bağlı olarak değişkenlik göstermektedir. Yapılan araştırma kapsamında Türkiye'nin farklı bölgelerinde bulunan iller ve bu illere bağlı olan köy ve mahallelerde yöre halkı ve muhtarlarla gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler, mülakatlar, derinlemesine görüşmeler ve odak grup görüşmeleri gibi farklı araştırma tekniklerle yapılan saha çalışmaları sonucunda ortaya çıkan verilerin analiz edilmesiyle birlikte insanların yaşamları ve yaşadıkları alanlar için beklentileri ve istekleri üzerine kurulan bir çalışmadır. Araştırmanın ana problemi “*Türkiye'nin Farklı Bölgelerinde Yaşayan İnsanların Yaşam Beklentileri Sosyal, Ekonomik ve Demografik Yapılara Bağlı Olarak Değişkenlik Gösterme Durumu Nedir?*” şeklinde kurulmuştur. Bu araştırma kapsamında farklı bölgelerde yaşayan insanların demografik, ekonomik ve sosyal koşullarının sosyal etki değerlendirmesinin yapılmasına bağlı olarak insanların yörelerine yapılmasını ve faydalanmak istedikleri unsurların çeşitlilik gösterdiği tespit edilmiştir. İnsanlar genellikle bireysel isteklerde bulunmak yerine yörelerindeki diğer bireylerle ortak bir payda da buluşarak taleplerde bulunmaktadır. Araştırma sonucunda eğitim seviyesi ve insanların istekleri arasında doğrudan bir ilişki bulunduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kültür, eğitim, Türkiye, sosyal yapı

Liberal Feminizmin Asimilasyonunun Popüler Göstergesi Barbie Filmi

*Assoc. Prof. Dr. Burçe Akcan, Başkent University
Dr. Kazım Tolga Gürel, Independent Researcher*

19. yüzyıl sonunda ortaya çıkan feminizm, kısa sürede tüm dünyaya yayılmış bir başkaldırıdır. Kadınların oy kullanma hakkına ve devlet rejiminin işlevselliklerinde ön plana çıkmalarına odaklanan toplumsal hareket, kendi dönemi için önemli bir muhalif harekettir. “Eşit Haklar Hareketi” olarak da bilinen bu ilk çıkış içerisinde Olympe de Gouges ve Mary Wollstonecraft gibi bilinen isimlerin dışında; kesişimsellik teorisinin, sınıf-ırk-cinsiyet üçgeni içerisinde seslenen Frances Ellen Watkins Harper gibi siyah kadın düşünürler de olmuştur. Feminist hareket içerisindeki düşünürler daha sonraki dalgalarda devlet ve özneleşme olgularını fark ederek ideoloji sorununa çok daha keskin bir biçimde eğilmişlerdir. Ancak özellikle postfordist ekonomiye uygun olarak gelişen üst kültür, erkek-kadın rolleri üzerinden atanmış cinsiyetlerin kılıfını parçalamaya başlamıştır. Kadının toplum içerisindeki rolünün öğrenilmesinde, tıpkı diğer rollerin öğrenilmesinde olduğu gibi oyun kavramı önemli yer tutmaktadır. Öyle ki, Winnicott’un deyiimiyle “oyun oynamak yapmaktır”. Oyunun kültürden önce var olduğuna ve varoluşsallığına dikkat çeken Huizinga’ya göre oyunlar, mekân ve zaman bakımından kendi kurallarının hüküm sürdüğü bir çember oluşturmakta ve bu çember gerçek dünya dışında oyunun kendi düzenini yaratmasını ifade etmektedir. Bu düzenin ihlal edilmesi girişimi oyunun bozulması anlamına gelmektedir. Bu kurallarla kurulan düzen hali oyunu etkili bir öğrenme ve eğitim aracı haline getirmektedir. Dolayısıyla oyunda üstlenilen rol aslında gerçeğin kendisi veya yansımasından ziyade deneyimlenmesidir. Bu sebeple çocuklar için önemli bir sosyalleşme aracı olan oyunlara aracılık eden araçlar rol öğrenme sürecinde kritik önemdedir. Tarihsel olarak kadının “annelik rolü”nden tüketiciliğe doğru evriminde ve bu evriminin izlekleri gereği önemli bir oyuncak olan Barbie dikkate değerdir. Barbie ile çocuk bebeğinin annesi değil, eşiti olmaktadır. Çocuk, “kadın” olmayı öğrenirken oynadığı bebeğinin annesi değil, onun dostu, eşiti ve hatta kendisidir. Ancak bu eşitleme, oyuncağın kapitalist dünyasının çocuk tarafından doğallaştırılmasını da beraberinde getirmektedir.

1980 sonrası neo-liberal politikalar kadın hareketini asimile etmiş özellikle bu hareketin sınıfsal karakterini evcilleştirmiştir. Filmin taşıdığı feminist öğeler, bu evcilleştirmeye hizmet etmekte, heterarşiye göz kırpmakta ve yeni ekonominin kurduğu üstyapıya yanaşmaktadır. Bu çalışmada Barbie filminin taşıdığı muhalif öğelerin yeni dünya düzenine uyumu, filmde alıntılarla ve göstergelerle tartışılacaktır. Söz konusu film kapitalizmin lehine olacak şekilde Barbie bebeklerini çoktan uzaklaştırmış bugünün yetişkin kadınlarına hitap etmesi sebebiyle de önemli görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İktidar, patriarka, patrimonyalizm, heterarşi, devlet, neo-liberalizm

Kolajen Temalı Reklam Filmlerine Eleştirel Bir Bakış: Gençlik Baki Mi (soru işareti)

Asst. Prof. Dr. Susin Gören Kekeç, Şırnak University

Reklam toplumsal dönüşümde önemli bir mecradır. Reklamlar aracılığıyla önümüze konulan her türlü hizmet ve ürün günlük yaşam pratiklerimizi değiştirebilmektedir. Bu çalışmanın sorunsalı da değiştirilmeye çalışılan yaşam pratiklerinden birinin kadın bedeniyle ilintili olmasına dayanmaktadır. Şöyle ki kolajen temalı reklamlarda kadınların sağlığını önceleyen bir ürün olduğu söylemi ile tüketicilerin günlük yaşam pratiklerine ilişkin farklı bir algı oluşturmanın hedeflendiği düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacını, literatürde vücuttaki yapısal bir protein olarak tanımlanan kolajen maddesine yönelik reklamların alt metinlerinde, kadınların sağlığını önceleyen algının tersine, kadın temsiline yine beden üzerinden kurgulanarak cinsiyetçi örüntülerle tüketiciye sunulduğunu ortaya koymak oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra çalışma kolajen üzerinden oluşturulan gençlik ve güzellik algısının, kültürün içerisinde şekillenen toplumsal cinsiyet kalıp yargılarına uygun olarak, reklamlarda kurgulandığını ve oluşturulan bu gençlik ve güzellik algısının, kadınlar arasında sınıfsal farklılıklara dayalı yeni bir eşitsizliğe de neden olduğunu görünür kılmayı amaçlamaktadır. Bu bağlam içerisinde reklamı kültürel bir olgu ve reklam metinlerini de kültürel bir metin olarak gören bu çalışma, bedeni de sosyal bir olgu olarak değerlendirmektedir. Nitel veri analiz türlerinden betimsel araştırma yönetiminin kullanıldığı ve amaçsal örneklem yöntemiyle belirlenen üç farklı kolajen markasına yönelik yapılan bu çalışmadan elde edilen bulgulara göre de sağlık konusuyla kurgulanan reklamların alt metinlerinde kadın bedeni üzerinden toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin yeniden üretildiği tespit edilmiştir. Ayrıca sınıfsal bir gösterge olarak her kadının ürüne ulaşma noktasında eşit şartlarda olamayacağı gerçeğinin başka bir eşitsizliği ortaya çıkardığı görülmüştür. Bu nedendir ki çalışmaya, reklamlarda kurgulanan kadın imgelerinin medyadaki ve toplumdaki kadın temsillerinin birer yansıması olduğunu göstermesi ve reklamların kadınlar arasındaki sınıfsal farklılıklardan kaynaklı eşitsizlikleri daha da belirginleştirdiğini ortaya koyması açısından önem atfedilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Reklam, tüketim, kadın bedeni, toplumsal cinsiyet kalıpları, gençlik, kolajen

Vegan Mothering: A Discussion on Gender, Motherhood And Feeding

Asst. Prof. Dr. Zeynep Serap Tekten, Ankara Hacı Bayram University

Veganism as a social movement, lifestyle, and ethical choice is gaining prevalence around the world. Veganism studies and gender studies intersect with each other in many respects. In gender studies, motherhood and caregiving are among two important themes, and these are interconnected with veganism because of the feeding role of women in the family.

This study aims to analyze the discourses around mothers who choose to be vegan and raise their children as “vegan children”. Mothers are the ones who are mainly responsible for feeding a child. Deciding what a child eats is an area of responsibility as well as authority. In this study, the literature on vegan motherhood experiences, practices, and discussions are analyzed and the main themes are identified.

The first theme of the study is the mother’s feeding role and the importance of this in mothering discourse. The feeding a child is regarded as an important part of “good mothering”. Feeding role of women starts from pregnancy and continues with the breastfeeding practices. The preparation of food for the children and other family members in general is one of the main roles of women across many cultures. By analysis of this role, this part of the study constitutes the feminist critics of mothering and feeding practices of women in the family.

The second theme is the specific analysis of “vegan mothering” practices and critics directed against them. The debates in nutrition literature about the benefits and risks of a vegan diet complicate the issue of vegan parenting. Claimed malnutrition risks of feeding the child with a vegan diet is an issue that makes vegan parenting and particularly vegan motherhood a more controversial issue. Based on these discussions, the crucial analysis for this study is the pressures on vegan mothers which make the mothering process more challenging. Expectations and standards of “good mothering” are already so high that put women on the strait, moreover, being a vegan mother has the potential to raise social and family expectations and criticisms. Also, the media plays a crucial role in shaping the image of “irresponsible vegan parents” and “vegan mothers”. Vegan motherhood practices are criticized even more than vegetarian mothering because all dairy products and eggs are also absent from a child’s diet.

Keywords: Vegan mothers, vegan parenting, good mothering, vegan children

Pandemi Döneminde Türkiye’de Kadına Yönelik Dijital Şiddetin Farklı Boyutları

Lecturer Dr. Beril Uğuz, Başkent University

Toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin varlığına bağlı ortaya çıkan kadına yönelik şiddet 21. yüzyılda teknolojinin gelişimi ve internetin yaygınlaşmasıyla dijital bir boyut kazanmıştır. Kadına yönelik dijital şiddet, gizlilik ihlali, gözetim ve izleme/ siber takip, itibara veya güvenilirliğe zarar verilmesi, nefret söylemi ve kadın düşmanı içerik, çevrimiçi taciz, doğrudan tehditler veya şantaj, rıza olmaksızın görsel içerik paylaşımı/ intikam pornosu, kötü niyetle kişisel bilgiye ulaşma ve yayma gibi farklı biçimlerde gerçekleşebilmektedir. Bu çalışmanın amacı, kadına yönelik dijital şiddetin Türkiye’deki farklı görünümünü, kadınların dijital şiddeti nasıl deneyimlediklerini ve bunun sonuçlarını ortaya koyarak diğer şiddet türlerinin yanında görece önemsizleştirilen kadına yönelik dijital şiddete dikkat çekmek, görünürlüğünü sağlamak ve dijital şiddet karşısında neler yapılması gerektiğini ortaya koymaktır. Bu amaçla Ankara Kadın Dayanışma Vakfı’na şiddete uğramış kadınlar tarafından yapılan başvurular kapsamındaki görüşme kayıtları veri olarak incelenmiştir. Pandemi sebebiyle kadına yönelik şiddetin yüksek düzeylerde yaşandığı 2021 yılı seçilerek, bu yıla ait mevcut 271 adet görüşme formu incelenmiş ve dijital şiddet gördüğü tespit edilen 20 adet kadın danışan örneklem olarak seçilmiş ve bu danışanlara ait bir tablo oluşturulmuştur. Tabloda danışanlara ait demografik özellikler ile dijital şiddetin yanında maruz kaldığı diğer şiddet biçimlerinin varlığı ile şiddet karşısında başvurmuş olduğu kurumların bilgileri yer almaktadır. 20 danışanın görüşme formlarındaki şiddet öykülerinin içerikleri incelenerek bu içeriklere niteliksel analiz yöntemi kapsamında tematik analiz tekniği uygulanmış ve tekrar eden anlam örüntüleri, kodlama ve temaların ortaya konması yoluyla içerikler kategorize edilmiştir. Analiz bulgularına bakıldığında kadına yönelik dijital şiddetin üç farklı boyutu dikkat çeker: 1) Kadına yönelik dijital şiddetin doğrudan deneyimlenme boyutu: Danışana sosyal medya üzerinden hakaret, tehdit içerikli mesajların gönderilmesi; danışanın adına sosyal medya hesapları alınması ve kendisinden habersiz ve izinsiz paylaşımlar yapılması, danışana telefon ile taciz mesajları gönderilmesi, danışana ait sosyal medya hesapları ve telefon mesajlarına bakılarak danışanın görüştüğü kişilerin denetlenmesi, danışanın izinli veya izinsiz çekilen veya üretilen çoğunlukla cinsel içerikli görüntü ve videolarının yayınlanması ve tanıdıklarına gönderilmesi veya yayınlanacağına dair şantaj uygulanması gibi farklı biçimlerde ortaya çıkmıştır. Bu eylemler dijital şiddetin gizlilik ihlali, gözetim ve izleme, itibara veya güvenilirliğe zarar verilmesi, çevrim içi taciz, doğrudan tehdit veya şantaj, rıza olmaksızın görsel içerik paylaşımı, kötü niyetle kişisel bilgiye ulaşma ve yayma kapsamına girmektedir. 2) Kadına yönelik dijital şiddetin psikolojik olarak deneyimlenme boyutu: Danışanların ruh sağlıklarının bozulduğu, psikolojik yıpranma ve kaygı bozukluğu yaşadıkları, intihar düşüncesine sahip oldukları ve mevcut duruma karşı direnebilecek güçleri olmaması sebebiyle destek ihtiyacı içinde oldukları belirlenmiştir. 3) Kadına yönelik dijital şiddetin hukuki olarak deneyimlenme boyutu: Bu kapsamda öncelikle dijital şiddetin psikolojik, cinsel, fiziksel şiddet veya ısrarlı takip gibi kadına yönelik şiddetin diğer türlerinin bir veya birkaç tanesi ile birlikte yaşandığını belirtmek gerekir. Dijital şiddeti de kapsayarak, yaşadıkları şiddet karşısında güvenlik kurumlarına şikâyette bulunan danışanlar istedikleri sonucu alamamışlar ve şiddeti yaşamaya devam etmek zorunda kalmışlardır. Dijital şiddet karşısında Kadın Dayanışma Vakfı’nın danışanlara önerdiği izlenmesi gereken hukuki yollar şunlar olmuştur: Danışan maruz kaldığı dijital şiddet ve

tehditler karşısında karakola ya da savcılığa şikâyetle veya suç duyurusunda bulunabilir. 6284 sayılı Kadına Yönelik Şiddeti Önlemeye Dair Kanun kapsamında koruyucu ve önleyici tedbirler talep edilebilir, telefon, internet, sosyal medya araçlarını da kapsayacak biçimde uzaklaştırma kararı çıkartılabilir. Özellikle video ve görüntü paylaşımını içeren şiddet durumunda kişisel verilerin korunması kanununa da aykırı olması sebebiyle veya kişinin bu görüntüleri yayınlamakla şantaj yapması ceza hukuku bakımından ciddi bir suç olması sebebiyle savcılığa suç duyurusunda bulunabilir. Araştırmanın sonuçlarına bakıldığında kadınların şiddetle mücadele mekanizmalarına başvurmadan önce sıkça dile getirdikleri korku ve endişe, önleyici ve koruyucu tedbirlerin gereği gibi işlemediğini, kadınların kendilerini daha güvensiz hissetmelerine neden olduğunu göstermektedir. Kadınların dijital olarak yaşadıkları şiddet gerçeklikte yaşadıkları şiddetin bir uzantısı olarak ortaya çıkabilmektedir. Kadınlar hukuk sistemine güvenmedikleri ve kendilerini gerçeklikte güvende hissetmedikleri gibi dijital dünyada da güvende hissetmemekte, dijital olarak gördükleri şiddetin bedelini ağır biçimlerde yaşamaktadırlar. Bu bağlamda kadına yönelik dijital şiddetin önemli bir toplumsal sorun olarak ele alınması ve kadını dijital dünyada korumaya yönelik hukuki yaptırımların gerektiği gibi uygulanmasına dikkat çekilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital şiddet, kadına yönelik şiddet, ataerki, sosyal medya, pandemi

The Confucian Violence in Taiwan's Housing Crisis: Exploring Taiwanese Housing Movements from a Bourdieusian Perspective

Prof. Dr. H. Tarık Şengül, Middle East Technical University
PhD Candidate Fang Tzu Tsao, Middle East Technical University

Taiwan's housing crisis, marked by high housing prices and a widening disparity in access to housing, has become a crucial socio-economic issue. This paper proposes an in-depth examination of the complex relationships between the state, societal structures, and Taiwanese housing movements, using Pierre Bourdieu's theories of field and symbolic violence as an analytical lens.

The recent increase in housing prices has led to a critical need for an in-depth examination beyond just economic factors to reveal the underlying cultural and social mechanisms perpetuating the crisis. This study aims to apply Bourdieu's concept of symbolic violence to uncover how societal norms and cultural values contribute to the perpetuation of housing inequalities and how Taiwanese housing movements navigate and contest these challenges.

Confucianism, a central cultural pillar in Taiwanese society, shapes behavioral norms, societal expectations, and familial obligations. This study examines the Confucian foundations that intersect with housing dynamics, exploring how the pursuit of homeownership, influenced by traditional Asian norms, impacts housing affordability, accessibility, and state housing policies. Using a Bourdieusian perspective, the study reveals how traditional norms may inadvertently contribute to housing disparities, thereby adding a cultural dimension to the housing discourse.

The study analyzes the intersection of soaring housing prices and Taiwanese housing movements, examining how activists navigate the delicate balance between cultural norms and housing justice, employing innovative tactics to challenge and reframe the discourse surrounding access to housing. Through this lens, housing movements emerge as a response to and resistance against the symbolic violence inherent in neoliberal housing policies and the Confucian-influenced housing landscape.

The study also examines how Taiwanese housing movements redefine the concept of cultural capital within this social context. Activists aim to challenge traditional power structures by promoting alternative forms of knowledge and advocacy, ultimately altering the way society values skills and contributing to debates on redefining societal worth.

This study concludes that it is necessary to understand Taiwan's housing crisis by examining it from a multidimensional perspective, including cultural, social, and economic factors. This research provides new insights into the complex dynamics that perpetuate housing inequality by analyzing the relationship between rising housing prices and Taiwanese housing movements through a Bourdieusian perspective. Additionally, it sheds light on the evolving strategies employed by housing movements to challenge cultural norms and bring about transformative social change.

This research has implications that extend beyond the specific context of Taiwan, contributing to a broader understanding of housing crises and social movements in other cultural settings.

By uncovering the intricate relationship between housing prices, cultural values, and activism, this study advances our understanding of ongoing efforts to address housing disparities, opening up opportunities for innovative interventions and policy considerations that can lead to a more equitable housing landscape.

Keywords: Taiwan, housing movements, Bourdieu, symbolic violence, field theory

Surveillance Culture and Policing Strategies for Citizen Participation in Turkish Reality TV Shows

Res. Asst. Alim Irmak Mete, TED University

Surveillance is the act of constant, insistent and systematic revealing of facts for the purposes of establishing power, order or security. It has become such an integral part of life that it is nearly impossible to imagine a world without surveillance. Perhaps all conduct is arranged in accordance with the awareness of being surveilled and with active participation in surveillance practices. Widespread and enduring, surveillance shapes, and is shaped by, cultures and institutions. This act of continuous revealing, when accepted and normalized to such a degree, simultaneously conceals many power dynamics. For example, sharing personal information on social media seems harmless enough that we seldom think about how, by whom or for which purposes our data is utilized without our express consent. On the other hand, the dystopian threat of Big Brother surveillance is quickly shunned and rejected. Surveillance is the constant in both cases and yet, the latter is a tougher pill to swallow than the former. Therefore, in order to understand the power dynamics of surveillance, the focus must be on spaces where it is carried out in plain sight and under a favourable light.

Surveillance studies in the past decade have understandably and predominantly focused on digital surveillance on account of novel technological innovations and the increasing database of users on a global scale. However, older technologies and face-to-face surveillance practices are still influential in maintaining the cultures of surveillance; in fact, one can claim that they thrive in the absence of concentrated critical attention paid to them. The television sitting innocuously in the middle of the living room is as much an agent of surveillance as the smartphone in the pocket, and it has the power to shape the direction of social change.

This study seeks to understand how reality TV shows maintain and reproduce specific cultures of surveillance with the aim of supplementing policing practices in Turkey. The popular crime-based reality TV show *Müge Anlı ile Tatlı Sert*, known for mobilizing its massive audience into carrying out surveillance practices in order to aid police investigations, delivered ample examples. One live-broadcast investigation from the show was chosen for case study due to its capacity to represent the show dynamics, and qualitative thematic analysis was conducted on the 13-episode case.

The findings revealed that certain strategies of exposure and entertainment, coupled with an adamant defense and praise of law and order, fostered a culture in which surveillance practices of the audience members were justified and encouraged as a civic duty. The show acted as an intermediary between the citizens and the police in order to help close the case, instantly activating and canalizing surveillance practices of audience members within and across national borders with one television broadcast. These findings indicate that crime-based reality television has the capability to remove spatial, temporal, financial and human resources restraints that previously affected policing practices. Audiences are mobilized as citizens with a civic duty, maintained and reproduced as a reserve army of surveillance labour. Such a shift implies a significant change in the rationality and conduct of the law enforcement as an

institutional agency, and in turn, it also influences the direction of the cultures of surveillance in Turkey.

Keywords: Surveillance, surveillance culture, policing, citizen participation, reality television

Unveiling of Collective Trauma in Turkey: The Case of Saturday Mothers

Res. Asst. Ayçe İdil Ataoğlu, Başkent University

Collective trauma, different from the individual one, refers to a broader emotional impact which a traumatic event or series of events have on an entire group, community, society, or even an entire nation. It can have profound and far-reaching effects on society, influencing various aspects of social, psychological and cultural dynamics. As it is beyond individual experiences, its impacts can shape the way communities and societies function, perceive themselves, and interact with others. Collective trauma can foster a sense of solidarity and interconnectedness among members of a society who share the traumatic experience. This shared suffering can create bonds and a sense of mutual support that strengthens social cohesion. Communities often come together to collectively mourn, remember, and seek healing, which can contribute to a sense of unity and resilience. However, traumatic events can also challenge a society's collective identity and values. As the traumatic experience becomes a significant part of the society's history, it may influence how people perceive themselves and their place within the community. Therefore, a collective trauma can reshape existing collective narratives, leading to a reevaluation of shared history, culture, and identity. Besides, collective trauma can erode trust in institutions responsible for the safety and well-being of society. If the traumatic event was caused or exacerbated by government actions, institutions, or authorities, it can lead to a loss of confidence in those entities. This erosion of trust may have lasting effects on governance, social structures, and the functioning of institutions. Therefore, trauma can lead to social and political changes as communities demand justice, accountability, and systemic reforms. Movements for change often emerge from the collective pain and desire to prevent future traumas. Protests, policy advocacy, and shifts in public opinion can result from the mobilization of collective trauma. The crisis of meaning, which maybe is the most important result of the collective trauma, leads to a search of a system of meaning allows people to redefine and who they are, and what they want. Therefore, a collective trauma transforms into the collective memory can be transmitted across generations through shared narratives, rituals, and cultural practices. Descendants of survivors often inherit aspects of the trauma's psychological impact, influencing their perspectives and behaviors even if they did not directly experience the traumatic event. Societies affected by collective trauma engage in processes of healing and recovery. These processes can involve commemorations, memorialization, therapy, community support, and public discussions. Healing efforts can contribute to resilience and a sense of empowerment, but they can also reveal existing social inequalities and power dynamics. The present study delves into the profound connection between the Saturday Mothers movement and the revelation of collective trauma in Turkey. The Saturday Mothers, a group of courageous women who gather weekly in Galatasaray Square, Istanbul, have provided a platform for those affected by enforced disappearances and human rights abuses to share their stories. By exploring the ways in which the movement addresses and confronts collective trauma, this research sheds light on the intricate interplay between a search for meaning, the construction of a collective self, memory, and resilience in the context of Turkey's turbulent history.

Keywords: Collective trauma, collective memory, Saturday Mothers

Türkiye’deki Kadın Sivil Toplum Örgütleri (STÖ) Üzerinden Sanal Platformlarda Yapılan Feminizm Üzerine Bir Çalışma

Graduate Student Dilara Yücedal, Ankara Hacı Bayram Veli University

Geçmişten bugüne dijital dünyada meydana gelen yenilikler feminist hareketleri de etkilemiştir. Çalışmada anılan gelişmeler ve dijitalleşmeyle birlikte ortaya çıkan “dijital feminizm” konusu ele alınmıştır. Feminist kadın hareketlerinin dijital platformları kullanmaya başlamaları ile feminist eylem biçimleri, örgütlenme ve dayanışma şekilleri de yeni bir boyut kazanmıştır. 21.yy’dan itibaren dijital feminizmle kadınlar örgütlenme ve dayanışma çabalarını sanal ortamlara taşımışlardır. Etkinliklerin sanal ortamlara taşınması küresel boyutta etki yaratma olanağı sunmuştur. Dijital ortam özgürleşme ve kendini gerçekleştirme konusunda kadınlara, çevrimdışı alana göre daha çok olanak sunmaktadır. Dolayısıyla hem az maliyetli oluşu hem de daha hızlı ve kolay bir şekilde kitlelerin ulaşması açısından hem kadınlar hem de kadın örgütleri açısından önemlidir. Özellikle son zamanlarda Türkiye’deki kadın kuruluşlarının sosyal medya hesaplarını oldukça aktif kullandığını, çeşitli konularda bu platformları kullanarak eylemlilik ve örgütlenme gösterdiklerini birçok örnekte görmekteyiz. Çalışmanın konusunu Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu ve Kadın Savunması olmak üzere 3 kadın kuruluşunun sosyal medya üzerinden yaptıkları dijital feminizm, dijital aktivizm ve bunların yansımalarının incelenmesi oluşturmaktadır. Bununla birlikte bu kuruluşların sosyal medya hesaplarında ne kadar aktif oldukları ne tür paylaşımlarda buldukları hangi kitlelere hitap ettikleri (kadınlar, erkekler, hayvanlar...vb.) ve ulaşabildikleri kitlenin genişliğinin incelenmesi oluşturmaktadır. Bunun yanında teknolojik gelişmeler sonucunda feminizm yapma şeklinin çevrimdışı platformlardan sanal platformlara nasıl taşıdığına görülmesi, bu sanal platformlarda yapılan feminizmin kadın hareketlerine katkıları ve eksileri ele alınmıştır. Çalışma feminizmin sadece kadınları değil erkekleri, çocukları, hayvanları ve doğayı da savunan bir hareket olduğu algısının dijital feminizm ile daha da pekiştirildiğini görmek açısından da önem arz etmektedir. Çalışmanın kuramsal çerçevesinde Castells’in “Ağ Toplumu” kuramı kullanılmıştır. Çalışma nitel bir çalışmadır. Çalışmada araştırılacak konu ve amaçlar bakımından, Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, Kadın Savunması olmak üzere üç Sivil Toplum Örgütü’nün (STÖ) instagram hesaplarında yaptıkları paylaşımlar, paylaşımların içinde ve altında yer alan yazılar üzerinde içerik analizi yapılmıştır. Ayrıca bu üç STÖ’nün temsilcileriyle yarı yapılandırılmış soru formuyla derinlemesine görüşmeler yapılması planlanmış fakat araştırmanın Covid-19 pandemisi ve İstanbul Sözleşmesinin kaldırılması tartışmalarının başlaması gibi yoğun bir döneme denk gelmiş olması gibi araştırmanın kısıtlılıkları sebebiyle yarı yapılandırılmış soru formuyla derinlemesine görüşmeler sadece Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu Başkanı Canan Güllü ile yapılmıştır. Çalışma kapsamında yapılan içerik analizleri ve mülakatların sonucunda sosyal medyanın kadın Sivil Toplum Örgütlerine çevrim dışı platformların alternatifini olarak yeni bir saha sunduğu görülmüştür. Kadın Sivil Toplum Örgütlerine bu platformlarda sadece doğrudan kadını etkileyen olaylara değil erkeklerle, işçilere, LGBTİ+ bireylere, doğaya, çocuklara, ırkçı davranışlara maruz bırakılan bireylere de sıklıkla yer verildiği görülmüştür. Dijitalleşmeyle birlikte Kadın Sivil Toplum Örgütlerinin sosyal medya paylaşımlarında sıklıkla hashtaglere başvurdukları da görülmüştür. Bu hashtagler sadece ulusal değil uluslararası anlamlar taşıdığı, kadınların örgütlenmesinde yardımcı olduğu ve eşitsizliklerini görünür hale getirmek için önem arz ettiği görülmüştür. Çalışma Kapsamında yapılan mülakatta Canan Güllü de covid-19 gibi pandemi dönemlerin de sokağa çıkma yasağı varken sanal platformlardan örgütlenebilmenin vermiş olduğu şanstı ve gece geç saatlerde de

olsa tek bir tuşa basarak örgütlenebilmenin ve olaylara anında müdahale edebilmenin verdiği avantajlardan bahsetmiştir. Sosyal medyanın kadın hareketlerine kazandırdığı sanal platformların örgütlenme ve olaylara müdahale için önemini ortaya koymuştur. Bunun yanında Sivil Toplum Örgütlerinin sanal platformlarda aktif olmaya başlayarak kendilerine alternatif bir alan daha oluşturmalarının çevrim dışı platformlardaki aktifliklerini etkilemediği görülmüştür. Son olarak yapılan paylaşımın altına yapılan yorum ve paylaşımı “like” sayısı ise bu platformda kadın STÖ’lerinin takipçilerinin çok aktif olmadığını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Dijital feminizm, sosyal medya, kadın sivil toplum örgütleri, ağ toplumu

Çin’de Parti-Devletin Gençlik Politikaları ve Çinliliğe İlişkin Değerlerin Üretimi: Gen Z Dizisi Üzerinden Çin Gençliği, Kuşaklararası İletişimi ve Çinliliği Okumak

*Prof. Dr. Mutlu Binark, Hacettepe University
Assoc. Prof. Dr. Sevda Ünal, Çukurova University*

Çin Devlet Başkanı Xi Jinping’e göre Çin gençliği, “Çin Rüyası” olarak adlandırılan Çin ulusunun “canlanma (rejuvenation) ve modernleşme” projesinin temel taşıdır. Xi; “Çin Rüyası” projesinde Çin gençliğinin rolüne, 2013 yılında 4 Mayıs hareketlerinin yıldönümünde yaptığı “Gençlik Hayallerini Gerçekleştirin” başlıklı konuşmada ilk kez yer vererek “Çin rüyası ve Gençlik” arasında ilişki kurar (Gullotta ve Lin, 2022, s.4). 2022 yılında yayımlanan “Yeni Çağda Çin Gençliği” başlıklı beyaz kitaptaysa, Xi ÇKP’nin yüzüncü yıl kutlaması kapsamında yaptığı konuşmada Çin’in canlanma ve modernleşmesinde gençliğin rolüne vurgu yaparak “Çin Rüyası”nı, “geçmiş, bugün ve gelecek” hakkında bir anlatı olarak konumlandırır (The State Council of Information Office of PCR, 2022, s.4). 2022 yılında yayımlanan 14. Beş yıllık Kültürel Gelişim Planı’nda sadece Çin tarzı sosyalizme değil aynı zamanda geleneksel Çin kültürünün önemine de vurgu yapılır (General Offices of the CPC Central Committee and the State Council, 2022). Xi’nin “Çin Rüyası” vizyonunda tanımladığı Çin’i ileriye taşıyacak gençlik Çin tarzı sosyalizmi benimseyen, aynı zamanda Çin tarihi, kültür ve geleneklerine sahip çıkan milliyetçi bir gençliktir. Bu çerçevede günümüzde Çin’de çocukların ve gençlerin eğitimi, Marksist ideoloji ve Xi’nin yaklaşımının yanı sıra milliyetçilik, Çin tarihi, mirası ve kültürüne göndermelerle birleştirilmektedir. Ayrıca bu ideolojik eğitim okulla sınırlı değildir. “Müzelere ve sergilere yapılan ziyaretler ve sosyal medya uygulamaları, oyunlar ve tarihi TV dizileri gibi diğer popüler kültür ürünleri aracılığıyla” da gençler ideolojik ve politik olarak eğitilmektedir (Svensson, 2023, s.83). Kültürel yönetim olarak adlandırılan bu pratiğin işlerliğinde önemli bir rolü olan televizyon Çin’in yumuşak gücünün en temel araçlarından biridir (Song, 2022). Çin’de kültürel yönetim parti-devletine, “... kendi yönetimini hem yurt içinde hem de yurt dışında yankı uyandıracak terimlerle meşrulaştırma olanağı” sağlamaktadır (Perry, 2017, s.29).

Bu çalışmada Çin dramalarının (C-drama), Çin’in kültürel yönetim araçlarından biri olduğu ön kabulünden yola çıkılarak, Çin kökenli çevrimiçi akışım platformu olan Youku’da 14 Mayıs-5 Haziran 2023 tarihleri arasında 40 bölüm olarak yayımlanan, Dragon TV yapımı 后浪 (HouLang) veya diğer adıyla Gen Z dizisi üzerinden Çin’in gençlik politikaları ve Çinliliğe ilişkin değerlerin anlatıda nasıl üretildiği tartışmaya açılacaktır. Kültürel yönetim kavramı temelinde yürütülecek olan bu tartışmada, yönetimin Çin bağlamında nasıl işlerlik kazandığının anlaşılabilmesi için ilk olarak Foucault’nun yönetimsellik (governmentality), davranışların yönlendirilmesi (conduct of conduct) ve benliğin yönetimi (governance of self) kavramlarına başvurulacaktır. Yönetimsellikte toplumu şekillendirmede yukarıdan aşağıya işleyen bir süreç dikkat çekerken, yönetimde ise bireylerin yönlendirilmesi esas olup, birey kendini asıl karar verici olarak görür (Ünal ve Binark, 2020, s.37). Çin bağlamında yönetimin yönetimden farkını ise Yu Keping (2002) “gücün yönetimi” üzerinden açıklar: Çin’de yönetim “işbirliği, koordinasyon, müzakere, sosyal ağ, komşuluk, kimlik veya fikir birliği” (s.195) ile karşılıklı işleyen bir süreçtir. Qing ve Lang’e (2021, s.4) göre yönetimin temel amacı “ortak bir amaç inşa ederek toplumu kolektif seçim yoluyla yönlendirmektir.”

Bu kapsamda çalışmada 40 bölümden oluşan dizi tematik söylem analizine tabii tutulacaktır. Tematik söylem analizi anlatıya içkin “ortak temaları ve tutarsızlıkları” görmeye olanak sağlar (Singer ve Hunter, 1999). Gen Z dizisi, Çin’in üç kuşağının bir aile çatısı altında yaşaması

üzerinden kurgulanmakta ve Geleneksel Çin Tıbbına (GÇT) farklı kuşakları birleştirici bir rol atfetmektedir. GÇT aracılığıyla geleneksel Çin kültürü ve değerlerini modern Çin değerleriyle örtüştüren anlatı milliyetçi, ahlaklı ve umudunu yitirmeyen bir Çin gençliği tasviri yapmaktadır. Bram (2023) günümüz Çin gençliğinin “en milliyetçi kuşak” olduğuna dikkat çeker. “Milliyetçilik, aile, gelenekselle modernin buluşması, adalet, umut” temalarının öne çıktığı dizide, GÇT, Batı tıbbı olarak adlandırılan modern tıbbın tamamlayıcısı ve Batı tıbbının çaresiz kaldığı durumlarda ise başvurulacak tedavi yöntemi olarak sunulmaktadır. Ayrıca, GÇT öğretileri Konfüçyanist öğretilerine referanslarla (İyilik, İyi Evlat, Tören, Sadakat, Doğruluk, Bilgi, Güvenirlilik, Cesaret gibi) (Konfüçyüs, 2021) açıklanmaktadır. Dizi Wuhan’da pandeminin başlamasını da olay örgüsüne taşıyarak, Çin halkının virüs tehdidi karşısında ordudan, sağlık çalışanlarına değin tek bir vücut olmasına yönelik devletin söylemini yeniden üretmektedir. Ayrıca, dizide karakterler ve olay örgüsü parti-devletin ideolojisine koşut “maskülen bir milliyetçilik” (Bram, 2023) söylemini destekleyecek şekilde işlenmekte, kadının ailedeki geleneksel rolü pekiştirilirken, ülke-aile’ye (国家) (guojia) hizmet etmek övülmektedir.

Özlüce dersek, Gen Z ve benzeri Çin gençlik dramaları, parti-devletin ve Başkan Xi’nin Çin gençliği için tasarladığı “yol”un (道) (Dao) kültürel yönetim araçları ve Çin milliyetçiliğinin ve Çinliliğe ilişkin geçmiş-şimdi ve gelecek arasında kurulan ezel-ebed söyleminin çoğaltıcıları olarak değerlendirilebilir. Başkan Xi’nin 2018 yılında yaptığı “iyi Çin anlatıları” bir yandan Çin milletinin kültürel kökenlerini canlandırırken bir yandan da Çinlilik değerlerini ve ahlaki standartları tüm insanlığa iletme rolünü de üstlenir (aktaran Song, 2022, s.178). Böylece, parti-devletin ülke içinde kültürel yönetim aracı olarak işleyen bu ve benzeri Çin dramaları, ulusötesi izleyici arasında da bir tür “Çin Dalgası” yaratmayı amaçlamaktadır, denilebilir.

Anahtar Kelimeler: Gençlik çalışmaları, Çin dalgası, kültürel yönetim

The Socio-Political Links Between the Pro-Brexit Arguments of “Comfortable Leavers” and the Thatcher, New Labour, and Conservative-Liberal Democrat Coalition Periods in the UK

PhD Candidate Uğur Tekiner, University of Cambridge

Over seven years after the in-out referendum in 2016, Brexit continues to divide British society. As seen in the 2017 and 2019 general elections, the 2019 European elections and the 2021 Scottish Parliament elections, the labels ‘Leave’ and ‘Remain’ are still popular with the majority of the British population. Causing one of the biggest uncertainties in the last decade, the Brexit phenomenon has therefore been discussed widely in terms of its multiple consequences. Amongst the most popular accounts is the one pitting low-income, poorly educated, rural, “left behind” Leavers against well-educated, metropolitan, city-dwelling Remainers. However, a 2021 report jointly published by the NatCen Social Research and the academic think-tank UK in a Changing Europe demonstrates that this explains only part of the story. With a particular focus on the “more affluent Leave voters living in areas with relatively high levels of wealth”, this research elaborates on what the group of people called “Comfortable Leavers” expect from leaving the EU.

Given Britain’s tumultuous relationship with the EU over decades, European integration represents a long-running issue of contention cutting across different societal groupings in Britain. Therefore, this necessitates examining the pro-Brexit views of Comfortable Leavers from a broader historical perspective beyond Brexit in the light of the deep socio-economic transformation that the country underwent since the 1980s. As this long period encompasses the Margaret Thatcher (1979-1990), New Labour (Tony Blair and Gordon Brown, 1997-2010), and Conservative-Liberal Democrat coalition (David Cameron/Nick Clegg, 2010-2015) governments, this paper aims to trace back the pro-Brexit arguments raised by relatively affluent Leave voters to these three distinct periods, around their intertwined socio-economic and European policy agendas. This is undertaken on the grounds of four primary themes, including ‘society’, ‘governance’, ‘identity’, and ‘economy’, based on the data presented by the abovementioned NatCen-UKICE report, which was collected from eight online deliberative workshops involving 138 participants (81 Leavers, 55 Remainers, two voting none). Based on this analysis, the main argument of this paper is that there are striking parallels between the views of Comfortable Leavers and the dominant political narratives of Thatcherism, New Labour, and the Conservative-Liberal Democrat coalition, alongside a prevalent demand for “change”. However, as it is not certain whether the Comfortable Leavers’ complaints (such as lack of investment in public services, deindustrialisation, austerity) are anything to do with departing from the EU, this narrative of “change” is somewhat ambiguous, in effect unintentionally reflecting these voters’ disappointments with the three governmental periods.

As such, in the first part of this study, the socio-political affinities between the Comfortable Leavers’ views and the neoliberal project of Thatcherism are investigated, on the grounds of the latter’s commitment to “rolling back the state”, destroying the British welfare state framework, and entrenching “Tory Euroscepticism” in British society. Second, their views are examined with reference to New Labour’s Third Way-oriented ‘workfare’ strategy replacing the “system of rights” with a diluted “system of benefits”, as well as its hesitant pro-Europeanism doing little to “sell Europe in Britain”. In the third and final part, the Comfortable Leavers’ arguments are analysed against the background of the controversial policies applied

by the Tory-Lib Dem coalition, not least the austerity measures put in place during the Great Recession and Prime Minister Cameron's pragmatic approach to the referendum issue, unexpectedly resulting in Britain leaving the EU.

Keywords: Brexit, comfortable leavers, taking back control, welfare chauvinism, change

Rantiye Devlet Teorilerini Tarihsel Sosyolojik Bir Perspektiften Yeniden Ele Almak: Orta Doğu’yu Yeniden Tahayyül Etmek

Graduate Student Özenç Kivanç Demir, Atılım University

Sosyal bilimler literatüründe ağırlıklı olarak Ortadoğu bağlamında kullanılan rantçı devlet yazını ve bu yazından türetilen kavramsallaştırmalar mevcut uluslararası ilişkiler, bölge çalışmaları ve siyasal bilimlerin geleneksel Ortadoğu algılarını-ön yargılarını yeniden üretmektedir. Bu çalışmalar demokrasi, devlet-toplum ilişkisi, devlet, devlet-sivil toplum ilişkisi, sivil toplum, devlet-burjuvazi ilişkisi gibi başlıklara ilişkin belirli ön kabullere dayalı bir araştırma yürütmekte, belirli kuramlara dayalı analizler yapmakta fakat bunlara ilişkin kuramsal tartışmanın tarihsel ve sosyolojik kökenlerini göz ardı etmektedir. Verili bir demokrasi, sivil toplum, devlet ve burjuvazi kavramları ve aralarında olması gereken ilişkilere dair şablonlarla hareket eden bu yaklaşımlar Ortadoğu’da durgun/durağan bir toplum yapısı olduğunu, Ortadoğu’da içsel dinamiklerin olmadığını ve Ortadoğu toplumlarında-devletlerinde gelişmenin ancak dış dinamiklerle gerçekleşebileceği savını ortaya atmaktadırlar.

Bu çalışmada Rantçı Devlet Teorisi olarak bilinen ve Ortadoğu bağlamında sıkça başvurulan teoriler ve kavramsallaştırmaların Ortadoğu’daki rejimleri, toplumları ve devlet-toplum ilişkilerini açıklamadaki sınırlılıkları tartışılacaktır.

Çalışmada yöntem olarak iç ve dış dinamikleri ilişkisel ve tarihsel bir perspektiften ele alan tarihsel sosyolojik perspektiften ve devleti, kapitalizmi, sınıfları ve jeopolitik tartışmaları yöntemsel çoğulcu bir yaklaşımla ele almaya çalışarak bölge çalışmaları, siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler disiplinleri arasında yeni örüntüler kurmaya çalışan, özcü, coğrafi-indirgemeci ve tarih-dışı yaklaşımların dışında yeni çoğul örüntüler-ilişkisellikler keşfetmeye çalışan Uluslararası Tarihsel Sosyolojiden yararlanılacaktır.

Bu amaç ve yöneme sadık kalmaya çalışarak çalışmanın ilk bölümünde dört kuşak altında incelenebilecek rantçi devlet teorisinin kuramsal gelişimi, iç ayrışmaları ve tartışmaları ortaya konacak, rantçi devlet teorisinin sınırlılıklarının ortaya konması sağlanacaktır. Çalışmanın ikinci bölümünde tarihsel sosyolojinin devlet kavramıyla olan ilişkilerine ve rantçi devlet teorisine değinilecek ve tarihsel sosyolojinin önemli kavramlarından olan “sosyolojik tahayyülü” Ortadoğu bağlamında yeniden harekete geçirmeye çalışarak Ortadoğu’ya ilişkin oryantalist ve özcü yaklaşımların ötesine geçmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ortadoğu çalışmaları, rantçı devlet teorisi, devlet-toplum ilişkileri

October 27th, 2023 Friday 13.30-15.00

Emotions and Society Session			
Classroom C-104			
Chairs: Prof Dr Mustafa Şen and Dr. Şükran Akpınar			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Pelin Önder Erol	674	Pelin Önder Erol, Hande Şahin, Banu Sarıbay, Burcu Özdemir Ocaklı	Sandviç Kuşağı Kadınlarının Sosyo-Ekonomik Statüsüne Göre Ambivalans Düzeylerinin Çözümlemesi
Hande Şahin, Özlem Tuzcu	714	Hande Şahin, Özlem Tuzcu, Yiğit Zıddıoğlu	Türkiye’de Üniversite Öğrencilerinin Kaygı Durumları ve Gelecek Planlarını Şekillendiren Temel Etkenler Üzerine Nitel Bir Çalışma Örneği
Erdem Damar	692	Erdem Damar	Affect, Emotions, and Politics: The Making of Secular Identification Modes in Turkey (1990-2010)
Sakine Yağmur Güneş	721	Sakine Yağmur Güneş	Biz ve Diğerleri Duygusu Üzerinden Bir Damga Analizi

Everyday Life Studies Session			
Classroom C-112			
Chairs: Prof Dr Cenk Sözen and Assoc Prof Dr Çiçek Coşkun			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Ensar Çetin	618	Ensar Çetin	Yapay Zekâ İnsansı Bot/ Robot Uygulamaların Türkiye’de Gündelik Hayata Yansıması
Esra Karakuş Umar	666	Esra Karakuş Umar	Gig Toplumunda Sosyal Etkileşim ve Gündelik Hayat
Melike Bozdoğan	914	Melike Bozdoğan, Elif Özüç Dağdelen	Digital Nomadism in the Context of Sociology of Leisure

Social Change and Art Session			
Classroom C-113			
Chairs: Assoc Prof Dr Emek Barış Kepenek and Prof Dr Adnan Tepecik			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Deniz Bilge Ülker	753	Deniz Bilge Ülker, Zeynep Baykal	1970’ler Türk Sinemasında Bir Boş Zaman Aktivitesi Olarak Spor: Toplumsal İlişkiseliklerin Temsili Üzerine Bir Değerlendirme
Selda Salman	866	Selda Salman	Arşivde Boğulmak: Göçe Dair Bir Görsel-İşitsel Arşiv Projesi Değerlendirmesi

Sandviç Kuşağı Kadınlarının Sosyo-Ekonomik Statüsüne Göre Ambivalans Düzeylerinin Çözümlemesi

Prof. Dr. Pelin Önder Erol, Ege University
Assoc. Prof. Dr. Hande Şahin, İzmir Democracy University
Asst. Prof. Dr. Banu Sarıbay, THK University
Assoc. Prof. Dr. Burcu Özdemir Ocaklı, Ankara University

Nüfusun yaşlanması, birçok kuşağın bir arada daha uzun yıllar boyunca hayatta kalmalarına neden olmaktadır. Benzer biçimde bu dinamiği tecrübe eden Türkiye’de de, farklı kuşakların bir arada varlık göstermeleri kuşaklararası ilişkilerin giderek önem kazanmasına yol açarken, bu ilişkin tesisinde dayanışma, çatışma ve ambivalans gibi geniş bir yelpazede çeşitli biçimler göze çarpmaktadır. Hem yaşlı ebeveyni hem de çocuğunun/torunun talepleri arasında sıkışıp kalan kuşaklar, demografik geçişi daha önce tecrübe etmiş olan Batı’daki literatürde “sandviç kuşağı” olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışmada, her iki kuşaktan aile üyelerine asgari düzeyde de olsa bakım veren sandviç kuşağı kadınlarının sosyo-ekonomik statüye (SES) göre ambivalans düzeyleri sorgulanmaktadır. Bu bağlamda çalışma, “İzmir’de yaşayan X kuşağı içinde (1961-1981 arası doğanlar) sandviç kuşağı olarak nitelenen kadınların sosyo-ekonomik statüsüne göre ambivalans düzeylerinde bir farklılaşma mevcut mudur?” biçimindeki araştırma sorusunu yanıtlamayı amaçlamaktadır. İzmir’de yaşayan ve yaşları 2023 yılı itibariyle 42 ila 62 arasında değişen 420 kadına yapılandırılmış görüşme uygulanmış, bunlar arasından her iki kuşağa da bakım verdiği tespit edilen sandviç kuşağı nitelemesine sahip 332 kadının verileri analiz edilmiştir. Buna göre sandviç kuşağı kadınlarının gelir, çalışma durumu ve eğitim durumu bileşenlerinden oluşan SES değişkenine göre ambivalans düzeyinde anlamlı bir farklılaşma olduğu bulgusuna erişilmiştir. Daha yüksek eğitim düzeyine sahip, tam zamanlı çalışan ve gelir düzeyini çok yeterli olarak tanımlayan sandviç kuşağı kadınlarının kuşaklararası ambivalans düzeylerinin diğer kadınlara göre anlamlı düzeyde daha düşük olduğu görülmüştür. Buna ek olarak, örneklemimizde en düşük eğitim durumu olan ilkokul mezunu sandviç kuşağı kadınlarının %79’unun çalışmadığı ya da yarı-zamanlı çalıştığı, %94,7’sinin ise gelir düzeyini yetersiz ya da kısmen yeterli olarak değerlendirdiği saptanmıştır. Sonuç olarak sandviç kuşağı kadınları arasında ambivalans deneyimi bağlamında; kuşaklararası ambivalansa SES bileşenleri olan değişkenlerin etkisinin aynı yönde olduğu, böylece ambivalans ile SES arasında anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sandviç kuşağı, kuşaklararası ambivalans, kuşaklararası ilişkiler, demografik yaşlanma

Türkiye’de Üniversite Öğrencilerinin Kaygı Durumları ve Gelecek Planlarını Şekillendiren Temel Etkenler Üzerine Nitel Bir Çalışma Örneği

Assoc. Prof. Dr. Hande Şahin, İzmir Democracy University

Res. Asst. Özlem Tuzcu, İzmir Democracy University

Res. Asst. Yiğit Zıddıoğlu, İzmir Democracy University

Dünya’da ve Türkiye’de son dönem yaşanan ekonomik krizler, pandemi ve doğal afetler, kişilerin gündelik hayatlarını şekillendirmekte, gelecekle ilgili kaygı durumları ve beklentileri üzerinde belirleyici olmaktadır. Özellikle sınırlı ekonomik, kültürel ve sosyal sermayeye sahip gruplar arasında gelecek kaygısının bu koşullar altında çok daha fazla olması beklenebilir. Çünkü bu gruplar yapısal koşulların yarattığı dalgalanmalara çok daha fazla açık durumdadırlar. Bu çalışmanın amacı da sensitive gruplardan olan üniversite öğrencilerinin gelecekle ilgili kaygı durumlarını ve kaygı durumları üzerinde belirleyici olan etmenleri ortaya koymaktır. Çalışmanın diğer varsayımı ise üniversite gençlerinin kaygı durumlarının gelecek planları üzerinde de etkili olacaktır. Bu açıdan çalışma, Türkiye’de üniversite gençlerinin geleceğe dair kaygılarını ve planlarını nitel bir çalışma ile ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda 20-25 arasında farklı üniversite ve bölümlerde okuyan üniversite öğrencileri ile derinlemesine mülakatlar yapılmış. Geleceğe dair en çok hangi konularda kaygılandıkları sorulmuş, bu konuda alt temalar oluşturulmuştur. İzmir’de okuyan öğrencilerle yüz yüze diğer şehirdekilerle telefon görüşmesi yapılmış ve tüm görüşmeler kayıt altına alınmıştır. Saha çalışması öncesinde İzmir Demokrasi Üniversitesi etik kurulundan etik izin belgesi alınmıştır. Çalışmanın sonuçları göstermiştir ki üniversite gençlerinin en sıklıkla kaygı duydukları temalar işsizlik, Türkiye’ye kontrolsüz ve yoğun şekilde gelen göçmenler, Türkiye’nin siyasal ve toplumsal konjonktürü, yoksulluk olmuştur. Bu temalar siyasal, ekonomik, kültürel gibi alt başlıklar altında incelenmiştir. Bu durum özellikle alt orta sınıftaki öğrencilerde çok daha belirgindir. Sınırlı ekonomik ve sosyal sermayeye sahip öğrenciler mezun olduktan sonra iş bulabilme konusunda yoğun kaygı yaşamaktadır. Farklı alanlarda kaygı hissetseler dahi öğrencilerin gelecek planları arasında en sık tekrar eden ortak cevap ise yurt dışına gitmektir. Siyasal, toplumsal ekonomik yapıya dair duyulan kaygılar karşısında birçok üniversite öğrencisi yurt dışına gitmeyi bir çıkış noktası olarak görmektedir. Bu amaç doğrultusunda başvurmayı planladıkları yöntemler ise öğrencilerin öznel durumlarına göre farklılık göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Genç yoksulluğu, Türkiye, gelecek kaygısı

Affect, Emotions, and Politics: The Making of Secular Identification Modes in Turkey (1990-2010)

Asst. Prof. Dr. Erdem Damar, Başkent University

This presentation seeks to demonstrate the centrality of affect and emotions on the formation and mobilization of political identities. Drawing from the poststructuralist current of thought, which recognizes the relational, political, and contingent nature of political identities, the paper empirically focuses on the formation and mobilisation of a peculiar mode of secular political identity in Turkey, which had been constituted in contraposition to the rising of Islamic political movements in the country. It will be argued that ‘civilisationism’ is a vital affective ideological force on the formation and endurance of this secular identification mode through marking the Islamic modes of subjectivities as anti-secular and reactionary threats. The argument also sheds light on the constitutive role of politically regenerating emotions of ‘harassment’ and ‘fear’ against the so-called ‘Islamic other’ on the sustenance and endurance of this affective force. In order to develop this argument, the paper will draw on the discourses of the so-called mainstream secular media on three themes, which had been widely debated in the country from the mid1990s to the early 2010s: (i) the headscarf controversy; (ii) the statuses of religious cults and brotherhoods; and (iii) Islamic political elites. In so doing, the presentation strives to reveal the constitutive role of extra-rational forces such as affect, ideology, and emotions on the endurance of political identities and mobilisations.

Keywords: Civilisationism, Political identities

Biz ve Diğerleri Duygusu Üzerinden Bir Damga Analizi

Res. Asst. Sakine Yağmur Güneş, Gazi University

İnsanın toplumsal bir varlık olduğu fikri Antik Dönem'den beri çeşitli disiplinler tarafından kabul edilmektedir. Çünkü insan temel ihtiyaçlarının çoğunu gidermek için neredeyse her zaman diğer insanlara ihtiyaç duyan bir varlıktır. İnsanlar önce küçük topluluklar halinde birlikte yaşamaya başlamış, daha sonra bu topluluklar giderek kalabalıklaşmış ve bugünkü anlamda toplumlar meydana gelmiştir. Toplumların kalabalıklaşması beraberinde toplumsal heterojenliği de getirmiştir. Böylece bugünün toplumları kendi içinde insana dair hemen hemen her konuda farklılaşmıştır. Bu farklılaşmaya bakış şekli topluma, döneme ve söz konusu farklılığın doğasına göre değişmektedir.

Toplumdaki çeşitlilikler çeşitli toplumsal grupları da beraberinde getirmektedir. Bu anlamda her bir grup ortak bir farklılık etrafında bir araya gelmekte ve şekillenmektedir. Bir grubu bir araya getiren, onlara toplumsal grup statüsü veren ve dayanışma duygusu yaratan ortak nokta, aynı zamanda onlar için çoğuz kez bir damgayı da beraberinde getirmektedir. Bu damga ve onun içselleştirilmesi toplumda “biz” ve “diğerleri” duygusunu ortaya çıkarmaktadır. Böylece “biz” ve “diğerleri” sadece “biz”i bir araya getiren farklılık noktasında değil, pek çok hususta ayırma ve uzaklaşma yoluna gitmekte, toplumsal mesafe artmaktadır.

Toplumsal çeşitlilikler ve farklılıklar noktasında günümüzde geline noktada, toplumların gündeminde sıklıkla toplumsal bütünleşme konusu yer almakta olup bütünleşmenin nasıl sağlanabileceği üzerinde çalışmalar yürütülmektedir. Bu açıdan bakıldığında toplumsal bütünleşmenin önündeki en önemli engellerden birinin toplumsal mesafe olduğu düşünülmektedir. Bu sebeple, bu çalışmada toplumsal mesafenin temelindeki unsurlardan biri olarak ele alınan damgalama davranışı ve onun getirisi olan “biz” ve “diğerleri” duygusu Erving Goffman'ın Damgalama Teorisi ve Howard S. Becker'ın Hariciler Teorisi'nden hareketle günlük hayatın somut örnekleri birlikte incelenecektir. Araştırma, literatürde farklı disiplinlerdeki örnekleri ve teoriyi bir araya getirip, bütünsel bir çerçeve sunmayı amaçladığından nitel bir araştırma olarak şekillendirilmiş olup, veriler doküman analizi yoluyla elde edilecektir. Bu bağlamda örnekler Damgalama Teorisi ve Hariciler Teorileri'ni merkeze alan, farklı disiplinler çerçevesinde hazırlanmış lisansüstü tezlerden seçilecektir. Bu şekilde örneklendirmelerin çeşitlendirilmesi amaçlanmaktadır. Çalışmada örneklerin seçileceği lisansüstü tezler, güncel durumu daha iyi yansıtacağı düşünülmesi sebebiyle son on yılda (2013- 2023) yapılmış tezlerden seçilecektir.

Anahtar Kelimeler: Damga, toplumsal grup, duygular, biz ve diğerleri

Yapay Zekâ İnsansı Bot/ Robot Uygulamaların Türkiye’de Gündelik Hayata Yansıması

Prof. Dr. Ensar Çetin, Nevşehir Hacı Bektaş Veli University

Toplumların yaşadığı değişim ve dönüşümleri anlamanın en iyi yolu toplumların gündelik hayat pratiklerinde meydana gelen değişimlerin izini sürmektir. Çünkü toplumların gündelik hayat pratiklerinin oluşmasında, değişmesinde ve yeniden oluşmasında çevresel koşullar, doğal afetler, savaşlar, keşifler, icatlar ve teknolojik gelişmeler çok belirleyicidir. Geleneksel toplumundan sanayi toplumuna geçişte bu durum açık bir şekilde deneyimlenmiştir. Sanayi toplumunu geleneksel toplumundan ayıran en temel faktör sanayi devrimi ve buna bağlı değişen üretim biçimidir. Geleneksel dönemde çok sayıda insanın birlikte yaptığı bir iş sanayi devrimi sonrasında bir makine yardımı ile daha az sayıda insan tarafından yapılabilir hale gelmiştir. Bu durum başta Batı Avrupa olmak üzere dünyada insanların gündelik hayat pratiklerinde önemli değişimlere neden olmuştur. 20. Yüzyılın ortalarına gelindiğinde ise sanayi devriminin başat unsuru olan yarı veya tam otomatik makineler yapay zekâ uygulanmaya başlanmıştır. Böylece sanayi toplumu yeni bir aşamaya geçmiş veya sanayi sonrası yeni bir dönem yaşanmaya başlanmıştır. Halen içinde yaşadığımız bu dönemde de daha önce çok sayıda yarı veya tam otomatik makine kullanılarak yapılan bir iş, daha az sayıda yapay zekâ insansı makine (robot) kullanılarak yapılabilir hale gelmiştir.

Başlangıçta çoğunlukla eğlence amaçlı geliştirilen yapay zekâ insansı “bot”lar, zamanla makinelerle uygulanmaya başlanmıştır. Böylece fiziksel bir varlığa kavuşmuş olan yapay zekâ uygulamalar, ilerleyen süreçte hem fiziksel özellikleri hem de düşünme biçimi bakımından insansı özellikler kazanmaya başlamıştır. İnsan benzeri özelliklere sahip olmak üzere tasarlanmış yapay zekâ ve robot teknolojisinin birleşimi olan yapay zekâ insansı robotların gelişimi hızla ilerlemiş ve günümüzde, yapay zekâ insansı robotlar sağlık hizmetleri, eğitim, ev yardımcısı, endüstriyel üretim ve eğlence gibi birçok alanda kullanılabilir hale gelmiştir. Bu araştırmada, her geçen gün gündelik hayatımızda daha çok yer almaya başlayan yapay zekâ insansı robotların Türk toplumu tarafından nasıl algılandıkları ve Türk toplumunun, yapay zekâ insansı robotların gündelik hayatta kullanımına yönelik tutum ve davranışları incelenmiştir. Bu çerçevede katılımcılara; katılımcıların olgu ve bilgi durumlarını belirlemeye yönelik tam yapılandırılmış soruların yanında, yapay zekâ insansı robot algıları ve yapay zekâ insansı robotlara karşı tutum ve davranış biçimlerini ölçmeye yönelik ifadelerden oluşan beşli likert tipi ölçek uygulanmıştır. Araştırmanın sonuç aşamasında ise katılımcılardan elde edilen veriler analiz edilmiş ve elde edilen sonuçlar rapor haline getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, insansı bot, insansı robot, gündelik hayat sosyolojisi, toplumsal değişim, ChatCPT

Gig Toplumunda Sosyal Etkileşim ve Gündelik Hayat

Assoc. Prof. Dr. Esra Karakuş Umar, Atatürk University

Araştırmanın konusu, küreselleşme ve neoliberalizm ile birlikte tüm dünyada şekillenen ekonomik yapının bir sonucu olarak değişen çalışma ilişkilerinin etkilediği toplumsal etkileşimler ve bu etkileşimlerin görünen yüzü olan gündelik hayatın değerlendirilmesidir. Bu çalışma, gig ekonomisinin bireyi etkiledikçe bireyin etkileşim içerisinde olduğu diğer sosyal kurumları da etkileyebileceği kabulünden ilerlemektedir. Gig ekonomisi, 2008 küresel ekonomik krizinden sonra ortaya atılan kısa dönemli çalışmayı ifade etmektedir. Bu çalışma ortamı, sanayi devriminden sonra ortaya atılan çalışma düzeninden farklıdır. Öncelikle gig ekonomi ile düzensiz, güvencesiz bir çalışma ifade edilmektedir. Yapılacak iş, paketler şeklinde yerine getirilirken modern çalışma davranışının bir parçası olan mesai yerine esnek çalışma saatlerinin ortaya çıktığı görülmektedir. Çalışma ortamının kendisi ile çalışanın iş güvencesini ve sendikal katılımını ortadan kaldırarak öncelikle işin yerine getirilmesine odaklanılmaktadır. Çalışanın birden fazla farklı iş paketleri ile ilgilenmesi, iş yerine gitmek yerine işin dijital ortamda uzaktan yapılabilmesi vb... gibi özelliklerle çalışmanın, düzen ve işleyişinin dönüşüme uğratılması diğer sosyolojik kurumları da etkileyebilmektedir.

Ekonomik değişimlerin toplumsal yapıyı etkilediği fikrinden hareketle sosyolojik kurumların değişen dinamiklerinin sorgulandığı çalışmada nitel araştırma tekniklerinden doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Böylelikle gig ekonomisi hakkında yayımlanan makaleler ile sosyal kurumlardaki değişimleri konu edinen makaleler karşılaştırılmıştır ve ekonomik birtakım dinamiklerin sosyal ilişkilere yansıyan örnekleri değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gig ekonomisi, sosyal ilişkiler, çalışma ilişkileri

Digital Nomadism in the Context of Sociology of Leisure

Res. Asst. Melike Bozdoğan, Başkent University
Res. Asst. Elif Özuz Dağdelen, Başkent University

Digital nomadism is a work regime and lifestyle where work, leisure, and travel are intertwined. It is used to describe people who work remotely as long as there is a strong internet connection and continue their travels while working. The number of people living a digital nomad lifestyle will likely increase with the development of digital technologies, increased travel opportunities worldwide, and the prevalence of remote working practices. Countries creating special visa application categories for digital nomads is an important sign of this spread. Classical sociological approaches to work and leisure need to be revised to explain the situation of digital nomads because, within this lifestyle, there is no sharp distinction between work and leisure times and no apparent difference between places for leisure activities and workplaces. This study positions digital nomadism in an area where work and leisure time are intertwined. It discusses how digital nomadism can be considered serious leisure and why the distinctions between leisure and work are insufficient to explain digital nomad activities. This study first evaluates classical sociological approaches to work and leisure and discusses why digital nomadism is explained as serious leisure. Then, concerning existing theoretical discussions and empirical studies, it discusses why digital nomadism should be the subject of sociological analysis as a work regime and lifestyle mobility.

Keywords: Digital nomads, sociology of leisure, serious leisure

1970'ler Türk Sinemasında Bir Boş Zaman Aktivitesi Olarak Spor: Toplumsal İlişkiseliklerin Temsili Üzerine Bir Değerlendirme

Asst. Prof. Dr. Deniz Bilge Ülker, Ankara Yıldırım Beyazıt University

Dr. Zeynep Baykal, Independent Researcher

Türkiye tarihinde 1970'li yıllar sanayileşme ve köyden kente göç ile Ankara, İstanbul gibi büyük şehirlerde nüfusun yoğunlaştığı, toplumsal tabakalaşmanın belirgin bir şekilde ortaya çıktığı ve politik çatışmanın da artış gösterdiği bir dönem olarak karşımıza çıkmaktadır. Bununla beraber, 1970'ler, 1980'lerde yaşanacak olan büyük toplumsal, ekonomik ve politik dönüşümün nüvelerinin atıldığı yıllardır. Bu yıllarda televizyonun yaygınlaşması, sinemanın bu yeni görsel kitle iletişim aracıyla mücadelesinin başladığı zamanlara da işaret eder. Bu bakımdan 1970'li yıllarda bir popüler kültür ürünü olarak sinemaya bakmak dönemin toplumsal yapısını anlamak için önemli bir kaynak teşkil etmektedir. Sinema tüm toplumsal yarılımları ve çatışmaları gündelik hayat temsilleri üzerinden yansıtmakta ve meşrulaştırmaktadır. Pierre Bourdieu'nün tanımıyla bir mücadele alanı olan spor olgusu (2015: 103) sinemada sıklıkla yer bulan bir gündelik hayat aktivitesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışma spor olgusu üzerinden 1970'li yıllar Türk sinemadaki temsil biçimlerine odaklanarak, toplumsal ilişkiliselliklerin seçilen filmlerde nasıl yeniden kurulduğuna bakmayı amaçlamaktadır. Çalışmada 1970'li yıllarda yüzme, kayak, basketbol, futbol gibi spor aktivitelerinin yer aldığı filmler söylem analizi yöntemi ile analiz edilecektir. Analize dahil edilecek olan filmler seçilirken sporun bu filmlerde karakterler için bir boş zaman aktivitesi olarak sunulması dikkate alınmıştır. Spor filmleri denilebilecek ana karakterin profesyonel sporcu olduğu filmler analize dahil edilmemiştir. Filmler analiz edilirken filmlerde hangi karakterin boş zaman aktivitesi olarak hangi spor dalıyla meşgul olmayı tercih ettiği, karakterlerin spor seçimlerindeki motivasyonları, filmlerde yapılan spor aktiviteleri ile ilişkilendirilen mekansallıkların anlamına dair sorular sorularak analiz kategorileri oluşturulmuştur. Sonuç olarak bu çalışma, 1970'lerde farklı toplumsal katmanlar arasında kurulan ilişkiliselliklerin kristalize olduğu bir alan olarak Türk sinemasındaki spor temsillerinden faydalanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: 1970'ler Türk sineması, spor, temsil, ilişkilisellik, iletişim çalışmaları

Arşivde Boğulmak: Göçe Dair Bir Görsel-İşitsel Arşiv Projesi Değerlendirmesi

Lecturer Dr. Selda Salman, İstanbul Kültür University

Bu çalışmada göçe ilişkin bir görsel-işitsel arşiv ve film üretim projesi olan Arşivde Boğulmak incelenecektir. Bu inceleme, göç üzerine çalışmalar gerçekleştiren akademik alanlar, sivil toplum kuruluşları ve kamu kurumlarındaki görsel-işitsel arşiv eksiğine dikkat çekecektir.

Arşivde Boğulmak projesinin temel hedefi göç mevzunun daha iyi ve kapsamlı anlaşılabilmesine hizmet etmek üzere göç ve göçmenlere dair hareketli görüntü (video), ses, fotoğraf, gazete ve internet haberleri gibi görsel-işitsel malzemeden oluşan bir veri tabanı oluşturmak ve toplanan malzemenin üniversite öğrencilerinin kullanımına sunulacak filmler üretilmesini sağlamaktır. Böylelikle hem arşivin önemine dikkat çekilecek hem öğrenciler üzerinde göçe ilişkin bir duyarlılık geliştirilebilecektir.

Proje kapsamında bir yandan göç çalışmaları gerçekleştiren sivil toplum kuruluşları, üniversite merkezleri, kamu kurumları ve bireylerle iletişime geçilerek ellerindeki görsel-işitsel malzemeye ulaşmaya çalışılırken diğer yandan gazete arşivlerine girilerek çekimler yapılmak suretiyle özellikle bir kısım basılı malzeme dijitalleştirilip bir havuzda toplandı.

Eş zamanlı olarak İstanbul'da farklı üniversitelerden öğrenciler seçilerek arşiv malzemesiyle nasıl çalışabileceklerine dair workshop'lar organize edildi.

Projenin son aşamasında toplanan arşivler öğrencilerin kullanımına sunulacak aynı malzemeden filmler üretmeleri sağlandı. Bu üretimler sonucu seçilen filmler kamuya açık bir gösterim yapılarak proje bileşenleri ve izleyici tarafından değerlendirildi.

Gerek proje yürütme sürecinde arşiv malzemesine erişim gerek öğrencilerin bu malzemede karşılıklarına çıkan olgular projenin başında öngörülen sonuçlardan oldukça farklıydı. Bu sunumda projenin yürütülme ve sonuç aşamalarında ortaya çıkan sonuçlar ve bu sonuçların göç ve göçmenler üzerine söyledikleri ele alınarak bir değerlendirilme yapılmaya çalışılacaktır. Böylelikle, proje incelemesinin hâlihazırda yürütülmekte olan ya da ileride yapılabilecek benzer projelere bir örnek teşkil etmesi ve katkıda bulunması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Görsel-işitsel arşiv oluşturma, göç ve göçmen

October 27th, 2023 Friday 15.15-16.30

Turkish Airlines (THY) Main Sponsor Session and Country Studies-2 Session Prof. Dr. İhsan Doğramacı Conference Hall Chairs: Prof Dr Ayça Ergun Özbolat and Prof Dr Abdulkadir Varoğlu			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Meriç Kırmızı	353	Meriç Kırmızı	Japon Kentlerinde Kadınların Öncülük Ettiği Ortaklaşıcı Mekân ya da Uygulamalar
Kiran Kumar	574	Kiran Kumar	Exploring the Dynamics of Identities and Boundaries in the Cosmopolitan Space of Kochi in South India
Tianyang Lu	724	Tianyang Lu	Imagined Upward Mobility: The Educational Outcomes of Rural-Urban Migrant Children in Contemporary China (Remote)
İzzet Derkan	664	İzzet Derkan	History of Cyprus: History of Cyprus Transportation

Digitalization Studies Session Classroom C-104 Chairs: Assoc Prof Dr İcelal Alev Değim Flannagan and Asst Prof Dr Selim Soner Sütçü			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Deniz Yetkin Aker	733	Deniz Yetkin Aker, Murat Deniz	Dijitalleşme ve Partilerin Dönüşümü Üzerine Bir İnceleme
Çiçek Coşkun	842	Çiçek Coşkun	Dijital Okuryazarlık ve Sosyoloji Öğrencileri
Eda Çalgüner Kılınç	723	Eda Çalgüner Kılınç	Yazarlarının Söylemleri Üzerinden Ekşi Sözlük'te Dijital Emek
Selda Arslan	821	Selda Arslan, Yağmur Erikel Yılmaz	An Interdisciplinary Analysis towards the Acculturation of the Communication Strategies in Foreign Language Education in a Turkish Context: Analyses of İstanbul A2 ve Language Hub A2

Theory-Methodology Studies Session Classroom C-112 Chairs: Prof Dr Sibel Kalaycıoğlu and Prof Dr Nilay Çabuk Kaya			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Emre Özcan	329	Emre Özcan	Düşünümsel Sosyolojinin Dayanakları Üzerine Bir Eleştiri
Doğucan Bayram	749	Doğucan Bayram	Exploring the Significance of Nonhumans in Sociological Analysis: Expanding the Boundaries of Social Ontology and Sociological Methodology
Yaser Koyuncu	755	Yaser Koyuncu	Türkiye'de Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Alanlarında Çalışan Akademisyenlerin Kullandığı Araştırma Yöntemleri ve Verinin Değişimine Bakışı
Abdurrahman Kültür	736	Abdurrahman Kültür	Usage of Sociological Perspective in User Experience Research

Political Studies Session Classroom C-113 Chairs: Prof Dr Menderes Çınar and Assoc Prof Dr Ceyda Kuloğlu			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Sema Sertkaya	843	Sema Sertkaya, Cumhuriyet Aslan	Türkiye'de Sağ Popülizmin Temel Parametreleri
Onur Bilginer	912	Onur Bilginer	Biyokapitalist Öznenin Beden ve Mülkiyet İlişkisi
Naz Almaç	644	Naz Almaç, Oğuzhan Pehlivan	The Sociology of Terrorism: The Historical Background and in Horizon
Buğrahan Demirci	694	Buğrahan Demirci	Siyasal Demagogun Öznelliğini Kurma Biçimi: Adorno'nun Faşizm Analizi Bağlamında Ümit Özdağ'ın Konuşmaları

Japon Kentlerinde Kadınların Öncülük Ettiği Ortaklaşacı Mekân ya da Uygulamalar

Asst. Prof. Dr. Meriç Kırmızı, Ondokuz Mayıs University and Saitama University

Bu çalışma Japonya'nın büyük kentlerinde yaşayan yetişkin kadınların öncülük ettiği ortaklaşacı mekân ya da uygulamaları konu edinmektedir. Japonya cinsiyet eşitliğine ilişkin uluslararası dizinlerde başka gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında geri sıralarda yer alan bir ülkedir. Bunda Japon toplumunun süregelen geleneksel yapısının etkisi olduğu kadar bu indekslerin genellikle toplumda söz sahibi olmaya yönelik güce ve buna olanak sağlayacak üst düzey yönetici ve siyasetçi gibi konumlara erişimle ilgili olması da etkilidir. Öte yandan, bu uluslararası ölçümler belirli bir karşılaştırma ölçününü elde etme adına Japon toplumunun kendi iç işleyişini ve kadınların toplumsal yaşamda etkin bir biçimde üstlendikleri rolleri büyük ölçüde göz ardı etmektedir. Bu çalışmanın amacı Japon toplumunun gerçekte çoğunlukla görünmezleşen kadın emeği üzerine kurulu olduğu ve toplumsal yaşam çarkının bu emek çerçevesinde döndüğü savını Japon kadınların gündelik yaşamda ön ayak oldukları ya da katkıda buldukları toplumsal girişim örneklerini inceleyerek desteklemektir. Bunun için, 2023 Mart ve Ağustos ayları arasında altı ay boyunca ülkenin özellikle Osaka ve Tokyo gibi büyük kentlerinin de yer aldığı Kinki ve Kantō bölgelerinde yaşayan ve çalışan en az on kadın girişimciyle yüz yüze derinlemesine görüşmeler yapılacaktır. Çalışmanın kavramsal çerçevesi için kent çalışmalarında sıklıkla kullanılan ortaklaşacılık (kentsel müşterekler) ve feminist coğrafya alanında Leslie Kern'in ortaya attığı "feminist kent" kavramlarından yararlanılacaktır. Böylelikle kadınların oluşturduğu ortaklaşacı ortamlar aracılığıyla günümüz ataerkil neoliberal kentlerine karşı daha eşitlikçi ve adil feminist kentler oluşturulmasına Japon kadınların kendi toplumları bağlamındaki katkılarının niteliğine ışık tutulacaktır. Bu çalışmayla günümüzün birçok önemli düşünürünün arayışında olduğu, giderek karmaşıklaşan kentsel toplumlardaki bir arada barışçıl yaşama olanakları ve koşullarına ilişkin ana sorunsala kent ve kadın çalışmalarını buluşturan bir bakış açısından katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Feminist kent, kentsel ortaklaşacılık, Japon kadın girişimciler, cinsiyet eşitsizliği, gündelik yaşamda kadın emeği

Exploring the Dynamics of Identities and Boundaries in the Cosmopolitan Space of Kochi in South India

PhD Candidate Kiran Kumar, Indian Institute of Technology, Madras

This paper explores the nature of cosmopolitanism articulated and experienced by the citizens of Kochi in the state of Kerala, India. The liberal and Western cosmopolitanism is conceptualized on the basis of inclusiveness and free-flowing dialogue without any roots in the local culture. Through an ethnographic study of the relationship between communities in the historic port city of Kochi, the paper argues that the cosmopolitan character of the region is rooted in the segregation of spaces with boundaries and the interaction of individuals across communities in those spaces without a shared cultural identity. The present work studies the dynamics and relationship between communities by exploring the spatial segregations and relationships of a dominant trading community of Gowda Saraswat Brahmins (GSB) with other caste and religious communities. To this end, the study explores the interactions of individuals in the spaces of economic transactions (stores and business units) to understand the trust and cooperation GSBs have with other communities. It examines the cosmopolitan value of shared cultural identity through the study of neighborhood organization of GSB's known as Grama Sabha (Village council).

The onset of capitalism and the consequent urbanization and migration of diverse communities in the West gave rise to debates on cosmopolitanisms in the East, focusing on south Asia. Unlike in the West, cosmopolitanism in South Asia especially in the present-day state of Kerala, emerged from the medieval time as a result of the sea trade with West Asia and Europe. This coastal cosmopolitanism resulted in the amalgamation of cultures in the architecture of religious shrines, especially mosques. The trade-based coastal cosmopolitanism emphasizing openness and tolerance of differences in Kochi and other places is contingent upon the local caste hierarchy. The scholarly works on cosmopolitanisms in the East have articulated community and not individual as the locus of interactions. The caste communities in the East challenges the westernized way of individualism and seeks to constitute segregation and social closure by providing cultural roots to the cosmopolitan individuals. The cosmopolitan character of Kochi has been challenged in the context of communal tensions during the demolition of Babri Masjid in Ayodhya in 1991. More than the violence between individuals from Hindu and Muslim communities, the tensions were visible in the destruction of shops and business units of opposite communities in the region. But scholars since then have characterized the cosmopolitan region as based on mutual dislike and separation between communities. The present study challenges the notion that cosmopolitanism in Kochi was severely affected in the aftermath of the communal tensions in 1991 and instead argues that cosmopolitanism in Kochi is in fact built upon the social closure of cultural identities and the segregation of spaces.

Keywords: Cosmopolitanism, community, caste, culture, space

Imagined Upward Mobility: The Educational Outcomes of Rural-Urban Migrant Children in Contemporary China

PhD Candidate Tianyang Lu, The University of Hong Kong

In China, education enables stratified upward mobility. Educational success is determined by original social status, and disadvantaged populations, such as rural-urban migrant children who come from rural areas but follow their worker-parents to temporarily migrate to cities, usually fail and reproduce their working-class status. This study reviews previous literature on the educational experiences of migrant children under China's education system and summarizes three major findings. Politically, holding rural hukou, the household registration system that divides rural and urban access to public services, migrant children are restricted to schools and examinations in cities; however, restrictions are eased for vocational schools as local authorities intend to foster new-generation workers for certain economic sectors. Economically, extra expenses are required to study in local schools, which could rarely be afforded by migrant families, nor the private education that promises better academic performance. Socio-culturally, migrants are excluded from urban middle-class cultural activities, while vocational school students waste time together with their urban peers, which to some extent promotes social inclusion; dilemmas are faced by those who are economically empowered by receiving university degrees but culturally in 'poor tastes'. In brief, migrant children find it difficult to move upward the social ladder through education and end up with lower expectations and working-class fates. These findings align with and contribute to the sociological studies of education as a mechanism to reproduce stratification and raise further questions in contemporary Chinese society: as education becomes increasingly meritocratic and social mobility could be achieved by new careers such as internet celebrities, does education still matter to migrant children as well as other disadvantaged populations?

Keywords: Education, China, migration, stratification

History of Cyprus: History of Cyprus Transportation

PhD Candidate İzzet Derkan, European University of Lefke

This article is a summary of Cyprus transportation history. In fact, the history of Cyprus transportation began with the conquests of Cyprus, and in this process, many means of transport were used in sea by human and animal resources. These years are the years that have come to our day after 1100 years. The main developments in the field of infrastructure investments and transportation in Cyprus have been experienced in the period from the British colonial rule to the present day. Especially after camels, rail train system and highway investments were clearly seen in the early 1900s. Between 1963 and 1974, there were conflicts between the peoples of the island. Later, the island was divided into two parts, but differences emerged in the transportation sector between both parts.

Keywords: Cyprus, Cyprus transportation, cars, railway, railway Cyprus, Cyprus aviation, Cyprus transportation

Dijitalleşme ve Partilerin Dönüşümü Üzerine Bir İnceleme

*Assoc. Prof. Dr. Deniz Yetkin Aker, İstanbul Beykent University
Graduate Student Murat Deniz, Tekirdağ Namık Kemal University*

Toplumsal hareketler eksenini etrafında anlam kazanan siyasi parti kavramını farklı ideolojilerin mücadeleleriyle birlikte tarihsel önemini kazanmıştır. Oy hakkının yaygınlaştırılması süreciyle birlikte siyasi partiler birer ihtiyaç haline gelmiştir. Örgütlü yapı içerisinde belirli bir programa bağlı olarak, kamuoyu desteğiyle birlikte iktidarı etkileme amacıyla olan siyasi partiler günümüze dek önemli dönüşümler yaşamışlardır. Günümüzde yaşanan dönüşümün odak noktasında dijitalleşme süreci yer almaktadır. Dijitalleşme süreciyle birlikte en çok etkilenen alanlardan biri de siyasetteki kurumlardan biri olan partilerdir.

Dijitalleşme süreciyle birlikte, siyasi katılımcılar ile kurulan iletişimin doğrudan hale gelmesi, toplumun siyasi süreçlere katılımı noktasında politik iletişimi dönüştürerek, etkileşimi ve etkileme gücünü artırmaktadır. Siyasi partiler açısından, dijital çağ ve yarattığı dönüşümleri anlamak, seçmene yönelik hedeflerin belirlenmesi açısından önemlidir. Artık siyaset, gelenekselleşen tarzlarda yapılamamaktadır. Dijital çağ içerisinde doğup büyüyen genç nüfusa ulaşabilmek, siyasetin geleceği açısından önemlidir. Bu durumda da parti felsefelerinin merkezine dijitalliğin oturtulması ihtiyaç haline gelmektedir.

Genç seçmen, siyasi ve dünya görüşlerini çoğunlukla dijital platformlardaki etkileşimler üzerine şekillendirmektedir. Dolayısıyla dijital medya aracılığıyla dijital çağın sunduğu olanakları, siyasetin merkezine taşıyabilen partiler genç seçmene ulaşabilmek ve etkileyebilmek adına bir adım öne geçmektedirler. Ancak sadece belirli dönemlerde dijital stratejilerden yararlanmaktan ziyade dijitali partinin kimliği haline getirmek çok daha etkili siyaset üretimi anlamına gelmektedir. Dijital teknolojilerin siyasette kullanılmaya başlanması, yeni senaryoları da beraberinde getirmektedir. Siyasi partilerin teşkilat süreçlerinin dijital taşınması, parti içi etkinlik planlarının dijital ortamda yüksek katılımcı oranıyla hızlı şekillerde yapılabilmesi, parti içi görevlilerin ulaşılabilirliğinin artması ve süreçlerin dijital ortama taşınması gibi yenilikler, yeni tip siyaset açısından önemli değişimlerdir.

Bu noktada dijitalliğin bu denli önem kazanmasıyla birlikte geleneksel siyaset paradigmasının tamamen dışında ortaya çıkan alternatiflere bakmak gerekmektedir. Siyasete yeni bir bakış getiren dijital veya elektronik parti kavramları günümüzde daha fazla görünür olmaya başlamışlardır. Dijital kültürün içerisine doğan dijital partiler, geleneksel siyasetin ulaşamadığı kitlelere, dijital teknoloji aracılığıyla ulaşabilmekte ve mesajlarını geniş kitlelere kolayca yayabilmektedirler. Tamamen elektronik ortam içerisinde oluşturulan ağlarla siyaset daha katılımcı ve şeffaf hale getirilirken, fikirlerin doğrudan ve çok hızlı şekillerde aktarılmasına imkan sağlanmaktadır. Yazılım programları aracılığıyla, parti üyeleri parti politikalarını belirleyebilmekte, parti içerisindeki süreçlere doğrudan dahil olabilmektedirler.

Genellikle toplumsal halk hareketleri sonucu ortaya çıkan dijital partiler, İspanya ve İtalya gibi ülkelerde, aktif siyasetin içerisinde temsiliyet sağlayabilecek noktaya gelerek, toplumda karşılık bulunabileceğini tüm dünyaya göstermişlerdir. Dijital çağın yenilikçi partileri, geleneksel siyaset anlayışını kökten değiştiren, seçmenlerle doğrudan iletişim aracılığıyla katılımı güçlendiren pozisyondadırlar. Dijital çağın siyasete yön verdiği bu dönemde, geleceğin taşıyıcısı olmaya talip dijital partiler, gelecek dünyayı oluşturma noktasında önemli bir yerde durmaktadırlar. Dünyada etkili olan Pirate Party, Five Star Movement, Demokratie in

Bewegung, Volt Europa, Net Party, Democracia en Red ve Podemos gibi dijitalleşmeyi merkezlerine alan partiler bu konuda ciddi örneklerdendir.

Çalışma içerisinde, bahsedilen dijital partilerin ana akım siyaset içerisindeki ilerlemeleri incelenmiş ve Türkiye'deki partilerin dijitalleşme süreçleri ve dünyadakine benzer nitelikteki süreçlerin, Türkiye'de yaşanabilme ihtimali tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, siyasi parti, dijital parti

Dijital Okuryazarlık ve Sosyoloji Öğrencileri

Assoc. Prof. Dr. Çiçek Coşkun, Başkent University

Günümüzde sosyal medya ağları ve teknolojik cihazlar yaşadığımız dünyayı şekillendirmektedir. Bu gelişmelerin etkisiyle eski alışkanlıklar ve yaşam biçimleri de değişmektedir. Öte yandan sosyal medya ve teknolojik cihazların hayatımızın her alanını kapladığı bu dünyaya doğan çocuklar artık birer yetişkin olmuşlardır. Bütün bunlar hayatımıza önemli kavramlar getirmektedir. Bu kavramlardan biri de dijital okuryazarlıktır. Dijital yerlilerin artık yetişkin olduğu günümüz dünyasında dijital okuryazarlık önemli bir kavramdır.

Bu çalışmanın amacı dijital okuryazarlık kavramını anlamak ve sosyoloji alanında eğitim gören dijital yerlilerin dijital okuryazarlık ile ilişkisini incelemektir. Temel amaç bu kişilerin dijital iletişim cihazlarını eğitimlerine ve günlük hayatlarına nasıl kattıklarını anlamaya çalışmaktır. Nitel bir şekilde tasarlanan araştırmanın temel problemleri şu şekildedir: Araştırmaya ilişkin araştırma soruları aşağıdaki gibidir: Öğrencilerin dijital okuryazarlık düzeyleri nelerdir? Öğrenciler dijital iletişim teknolojilerini hangi amaçlarla kullanmaktadır? Öğrenciler dijital iletişim teknolojilerini sosyoloji eğitimlerine katkıda bulunmak için kullanmakta mıdır? Dijital iletişim teknolojilerinin öğrencilerin günlük hayatlarındaki rolü nedir? Bu amaçla sosyoloji alanında öğrenim gören 20 lisans öğrencisi ile görüşülmüştür. Bu çalışmada bu araştırmanın sonuçları aktarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dijital okuryazarlık, dijital yerliler, sosyoloji öğrencileri, dijital iletişim teknolojileri

Yazarlarının Söylemleri Üzerinden Ekşi Sözlük'te Dijital Emek

Res. Asst. Eda Çalgüner Kılınç, Başkent University

Kapitalizmin dijital alana doğru genişlemesi, emek kavramının dijital alanda nasıl tanımlanabileceğine ilişkin yeni belirsizlikleri beraberinde getirmiştir. Dijital medyada serbest zamanını değerlendiren kullanıcıların yalnızca burada geçirdikleri zamanla bile aslında kapitalist sistem için değer üretiyor olmaları, çalışma ve eğlence arasındaki sınırları olduğu kadar, üretici ve tüketici arasındaki sınırları da bulanıklaştırmıştır. Çalışmaları büyük veri kapitalizmi, üretketici metalaşması, dijital gözetim ve dijital emek kavramları ekseninde şekillenen Fuchs, alana dair temel unsurları dijital çağın güncel yapısını gözeterek incelemesiyle dikkat çekmektedir. Bu çalışmada, Fuchs'un dijital emek yaklaşımı, katılımcı sözlük sitelerinin Türkiye'deki ilk örneği olan Ekşi Sözlük üzerinden irdelenmiştir. Bu çalışmanın konusu, dijital medyada bir üretketici olan kullanıcının konumunun "Ekşi Sözlük" platformu örneğinde Fuchs'un Dijital Emek kuramı temelinde çözümlenmesidir. Amacı ise, Ekşi Sözlük'ün "dijital emek" kavramı bağlamında Fuchs'un bakış açısı ekseninde nasıl konumlandırılabilceğini ortaya koymaktır. Bu noktadan hareketle, bu çalışmada Ekşi Sözlük'te içerik oluşturan yazarların, çalışma için belirlenen "Ekşi Sözlük" başlığı altına 2018-2023 tarihleri arasında ekledikleri girdiler incelenmiş, bu mecranın dijital emekçileri olarak Fuchs'un odağına aldığı dijital emek kavramı bağlamında sözlükle ilişkilerini nasıl konumlandıkları anlaşılmalı çalışılmıştır. Ekşi Sözlük yazarlarının bu konudaki düşünceleri değerlendirilerek, dijital medyada kullanıcı emeğinin içerik üreticilerinin bizatihi kendileri tarafından nasıl algılandığına ve değerlendirildiğine ilişkin bir fikir elde edileceği düşünülmüştür. Böylelikle, Ekşi Sözlük'te dijital emek sömürüsü unsurları bulunup bulunmadığı anlaşılmalı çalışılmıştır. Bu doğrultuda, üç aşamalı olarak hazırlanan çalışmanın birinci bölümünde Fuchs'un dijital kapitalizm düşüncesi ekseninde öne sürdüğü dijital emek ve dijital emek sömürüsü kavramlarına, ikinci bölümde katılımcı sözlükler ile araştırmanın konusu olan Ekşi Sözlük ve ekonomi politik yapısına değinilmiştir. Çalışmanın son bölümünde ise söz konusu kavramlarla ilişkili bulunan değerlendirmeler, katılımcı bir dijital platform olan Ekşi Sözlük'te belirlenen başlık altında yer alan girdiler üzerinden yorumlanmıştır.

Türkiye'de dijital emeğin kullanıcı tabanlı içerikle meydana gelen bir iletişim platformu örneği üzerinden analizi olması dolayısıyla önem kazanan bu çalışmada hem konunun özüne uygun düşmesi hem de araştırmacının tutumu sebebiyle eleştirel söylem çözümlemesi yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada şu varsayımlardan hareket edilmiştir: 1) Fuchs'un dijital emek kuramı, dijital medyanın ekonomi politliğini çağın yeni dinamiklerine göre kapsamlı ve güncel bir şekilde açıklamaktadır. 2) Bir sosyal paylaşım platformu olan Ekşi Sözlük, tamamıyla kullanıcı içeriğiyle oluştuğundan dolayı dijital emek kavramı için önemli bir örnek teşkil etmektedir.

Sözlükte, 03.08.2023 tarihinde "Ekşi Sözlük" başlığında girdilerin bulunduğu toplam 2738 sayfa bulunmaktadır. Çalışmanın amacına uygun olarak yargısal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Söz konusu tarihler arasında yazılan ve araştırmacı tarafından çalışma konusuyla ilişkili olarak değerlendirilen 87 Ekşi Sözlük yorumu çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Çalışmanın en önemli sınırlılığını incelenen tarih aralığı oluşturmaktadır. Bu aralık, güncel bilgi ve yorumları kullanabilmek için 5 yıl olarak belirlenmiştir. Yorumlar çözümlenirken, Ekşi Sözlük içerik üreticilerinin dijital emek ve dijital emek sömürüsü bağlamında Ekşi Sözlük'ü nerede konumlandıkları, çalışmanın amacı doğrultusunda belirlenmiş şu sorular kapsamında

ortaya konulmuştur: 1) Ekşi Sözlük yazarları kendilerini dijital emekçi olarak değerlendirmekte midirler? 2) İçerik üreticileri olarak maddi bir karşılık beklemekte midirler? 3) Ekşi Sözlük yönetiminin reklam almaya ve para kazanmaya dair davranışlarına yönelik düşünceleri nedir? 4) Ekşi Sözlük'te dijital emek sömürüsü olduğunu düşünmekte midirler?

Çalışmada, yazarlarda hâkim olan algının emeklerinin sömürüldüğüne ve platformun kazancının adil bir şekilde paylaşılmadığına yönelik olduğu sonucu varılmıştır. Platformun hukuki kelime oyunları ile, yazarların oluşturdukları içeriklere ilişkin sahiplik hakları konusunda belirsizlik yarattığı görülmektedir. Bu durum, yazarların emeklerinin platform tarafından sömürülmesi endişesini artırmaktadır. Yazarlar, reklam yoluyla büyük miktarda para kazanmakta olan platform yönetiminin yazarlardan içerik üretmek konusunda fayda sağladıklarını; ancak adil bir karşılık vermediklerini ifade etmektedirler. Ayrıca, platformun kazançlarını yalnızca kendi çıkarları doğrultusunda kullandığı ve topluluğun ihtiyaçlarını önemsemediği eleştirilerini yapmaktadırlar. Çoğunlukla kendilerini “dijital emekçi” adıyla nitelendirmeseler de yazarların, içerik üreticileri olarak aslında platformun işleminde merkezi bir önemleri olduğunun ve üreten tüketiciler olduklarının farkında oldukları görülmektedir. Platformda geçirdikleri zamandan ve içerik üretiminden keyif alıyor olmalarının, bazı yazarların kendilerini “emekçi” olarak tanımlamalarının önüne geçtiği görülmüş, bu durum Fuchs’un sömürüyü eğlencenin arkasına gizlediğini iddia ettiği “oyun emeği” kavramıyla ilişkilendirilmiştir. Buna karşın yazarların söylemlerinden, ürettikleri içerikler sayesinde kazanılan paranın yine katılımcı sözlüğü oluşturan topluluğun ihtiyaçları için harcanması gerektiği konusunda hemfikir oldukları çıkarılmaktadır.

Sözlük’ün içerik üreticilerine emeklerinin karşılığı olarak ücret vermek bir yana, yeni bir abonelik sistemi getirerek yazarlardan para almaya yönelik bir tutum içine girmesi yazarlar tarafından emek sömürüsü olarak değerlendirilmektedir. Nitekim yazarların içerik üretme ve platforma katkı sağlama amacıyla zaman ve emek harcadığı, ancak Sözlük yönetiminin bu emeği sömürdüğü ve yazarların adil bir şekilde ödüllendirilmediği düşüncesi, dijital emek sömürüsü kavramıyla paralellik göstermektedir. Tüm bu bulgular, Fuchs'un tanımını yaptığı dijital emek sömürüsünün Ekşi Sözlük'te mevcut olduğuna işaret ederken, dijital platformlarının kullanıcıların emeklerini sömürdüğüne dair tezini doğrulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Fuchs, üretketici metası, dijital emek, dijital emek sömürüsü, katılımcı sözlük

An Interdisciplinary Analysis towards the Acculturation of the Communication Strategies in Foreign Language Education in a Turkish Context: Analyses of İstanbul A2 ve Language Hub A2

Lecturer Selda Arslan, Başkent University

Graduate Student Yağmur Erikel Yılmaz, Başkent University

In foreign language education, there are several factors contributing to the process since it is not limited to the knowledge of lexical and grammatical rules. The two most important contributors can be named as culture and communication. Culture can be defined as a context where most things are shaped, formed, and understood. In the meantime, communication, which is an indispensable need that can be carried out verbally or non-verbally, can be defined as the integrity of processes and tools used by people with the aim of expressing meaning, understanding and sharing. This study highlights the importance of cultural context and the critical role that communication strategies play in effective communication. Culture expresses an extensive structure reflecting people's experiences, values, norms, and symbols while communication, along with language, is realized by using various tools such as symbols, gestures, behaviours, and body language. For meaning to be understandable, learners who communicate in a foreign language need to understand the cultural context. Each culture develops sui generis symbols and interpretation styles and while these symbols are used as meaningful semantic structures in that culture, they may carry a different meaning in another one. Therefore, understanding the cultural context where the language lies has a critical role in using the language appropriately. In order to have full knowledge of the cultural context, education kits and contents should reflect cultural diversity. They should offer opportunities for learners to understand their own cultural identities and express them freely. Moreover, the education kits can be used as a tool to demolish stereotypes, overcome prejudice, and develop cultural understanding. The relationship between culture and communication together with the relationship between education kits and content has an important place in terms of understanding the cultural context in communication and highlighting the cultural diversity in foreign language education. Therefore, the effects of different cultural contexts on education kits and contents should be evaluated.

This study will be a qualitative study and the preliminary aim is to analyse two different foreign language education books named İstanbul A2 and Language Hub A2 with the aim of examining the roles of culture and communication in foreign language education. The two books will be examined to understand how they affect learners in terms of sensitivity to cultural context, international communication skills, motivation and learning strategies, thanks to the different approaches they offer.

In accordance with this aim, the results of this study aim to present suggestions and information to guide professionals in the field of foreign language education and enrich the effect and the experience of the foreign language learning process.

Keywords: Communication strategies in foreign language education, acculturation, interdisciplinary analysis, communication tools, cultural differences

Düşünümsel Sosyolojinin Dayanakları Üzerine Bir Eleştiri

Asst. Prof. Dr. Emre Özcan, Başkent University

Sosyolojinin disipliner bir kimlik kazandığı 19. yüzyıldan itibaren yapı ve fail etkileşimi üzerine farklı kuramlar süregelmiştir. Bir yanda yapıyı insan eyleminin sınırlayıcısı ya da ön açıcısı olarak temel belirleyicisi şeklinde ele alan yaklaşımlar, diğer yandaysa yapı karşısında eylemi toplumsal yaşama yön veren etkinlik olarak önceleyen teoriler söz konusudur. Bu yarılma, aynı zamanda sosyoloji içerisinde mikro ve makro biçimindeki ayrışmanın da anahtarı olagelmıştır. Fakat 20. yüzyılın ikinci yarısı ve 21. yüzyıl başları itibariyle yapı-fail ikiliğine müdahale eden, daha doğrusu bu ikiliği yerinden etmeye çalışan farklı kuramlar gündeme gelmiştir. Bu kuramlar arasında dikkat çeken ise “düşünümsellik” (reflexivity) paradigmasıdır. Düşünümsel sosyoloji biçiminde ifade edilen bu kavrayış, yapı veya failden birisini öne çıkarmanın toplumsal olanı açıklamaya yetemeyeceğine inanmaktadır. Bu yüzden de yer yer yapı-fail uzlaşısı şeklinde vücut bulmaktadır. Düşünümsel sosyolojinin öncü düşünürleri arasında Anthony Giddens ve Ulrich Beck gibi failin yapıyı dönüştürme kudretinin düşünümsel modernlikle güçlenip eylemselliğin merkezi bir konuma geldiğini, davranışların düşünümsel bir gözetiminin açığa çıktığını vurgulayan isimlerin yanı sıra düşünümselliği bilgisel bir boyuta taşıyıp toplumsal yapının zamansal-mekânsal etkilerini ortaya koyan Pierre Bourdieu’yu da görmek mümkündür. Bu düşünürlerin dışında düşünümselliği ilişkiselliğe yerleştiren Margaret Archer’den de bahsedilebilir.

Ne var ki, tüm bu düşünürlerin ve yaklaşımların yapı-fail ikiliğinin varlığını verili bir şey olarak, yani en baştan kabul ettiği görülmektedir. Oysaki yapı ve fail, “ikincil etki” (epifenomen) şeklinde mevcuttur. Toplumsal olanın kurucu düzlemi, güç ilişkileri ve arzu akışlarıdır. Toplumsal olan, güç ilişkileri odağında okunduğunda, yapı-fail ikiliği bu ilişkilerin dağılım ve dizilim modelleri şeklinde açığa çıkmaktadır. Bu bağlamda mesele, yapı ve faili ikilik olarak reddetmek veya yıkmaya çalışmak değildir. Güç ilişkileri üzerinden böylesi bir okumaya en yakın isim “tahakküm” analiziyle Bourdieu olarak görünse de onun sorunsalı da yapı-fail ikiliğini yerinden etmektir. Onun için düşünümsellik tahakküm stratejilerini ifşa etmeye yararken, düşünümselliğin egemen felsefe tarihinde her zaman için tekil olanı tümelle kapsamanın yolu olduğu dikkate alındığında durum çetrefilleşmektedir. Bu kapsamayla başa çıkmak, felsefeyi her türlü yanılısamadan kurtarmanın yolu olarak “konstrüktivist” kılmaktan geçmektedir.

Tüm bunlardan hareketle bu çalışma, düşünümselliğin egemen felsefe tarihinde özellikle Kant’la birlikte tekil olanı tümel aracılığıyla kapsamanın hali olarak nasıl kurulduğunu ortaya koyup günümüzün belli başlı düşünümsel sosyologlarının analizlerinin temel handikaplarını tartışmaya açmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Düşünümsellik, yapı-fail etkileşimi

Exploring the Significance of Nonhumans in Sociological Analysis: Expanding the Boundaries of Social Ontology and Sociological Methodology

Res. Asst. Doğucan Bayram, Social Sciences University of Ankara

Divergent definitions of 'social' give rise to disparate objects of analysis, thereby leading to distinct methodological principles and sensitivities, albeit with certain overlapping elements. The narrow definition of the social is to limit it only to social structures and social facts, which is what most of the classical sociological literature is based on. In this understanding, the "social" is comprehended as beyond the individual, the natural and the material, and especially in a context in which material artifacts are completely passive in the social process. Another understanding of the social that goes beyond this definition and constructs a different object of analysis is the interactionist approaches that emphasize that "social" is human associations and human beings are the primary agents of a social world. The term 'social' denotes the transmission of meanings and representations from person to person, while material elements are reduced to symbolic representations. These approaches argue that social interaction is only possible between individuals who possess certain fundamentally human qualities such as consciousness, intention, self-identity, other-orientation, and/or language, and are therefore anthropocentric.

According to this paper, 'social' encompasses all kinds of associations and refers to the complex network of relations between humans, non-humans, and all other kinds of things, thus it is necessary to include not only humans but also non-human beings in the analysis of the social. Nonhumans include, for example, material structures, animals, economic goods, natural phenomena, tools and technical artifacts, texts, and so forth. This perspective, seen in approaches such as actor-network theory and science and technology studies, challenges the current literature and calls for a paradigm shift in sociological inquiry. Nonhumans are seen as a condition for the possibility of human society, as mediators, as members of moral and political associations, and as gatherings of actors of different temporal and spatial orders. In these approaches, the social order is the effect of the constant production of hybrid entities and networks; thus, agents are analyzed as relational influences. Social interaction is not only based on the intrinsic qualities of human beings but every entity that has the capacity to make a difference in the interaction is included in the analysis as an active part and agent of the social. As a result, "social" gains its broadest meaning, encompassing not only human beings but all beings and forms of relationalities.

This paper is also concerned with the methodological principles involved in understanding the 'social' in a relational and material-semiotic context, with an anti-humanist stance that has taken root from the late 80s to the present day. When we see methodology as a set of general principles for structuring research, we can investigate the methodological principles that arise from this ontological framework. The first principle is to be open to the possibility that nonhuman entities can make a sociologically significant contribution to a chain of events. This principle does not mean shifting the focus to the object, things, or nonhumans alone, but rather means acknowledging their active role in shaping, stabilizing, and reproducing the social order. Attention must therefore be directed to the whole network of interacting relationships, not just things in isolation. The second principle is hence to recognize that social action is essentially an interaction involving various entities and networks. This requires continuing the analysis by

exploring the effects of things, then identifying hybrid forms of humans and nonhumans, and finally realizing relationality within the whole network.

Analyzing the 'social' with this ontological understanding and methodological principles allows for a comprehensive understanding of relational networks by including valuable elements that current traditional analytical frameworks overlook, such as the influence of the natural environment, the role of technology and objects, biological factors, and so forth, and allows us to make openings in analyzing the complexity of social reality. Due to new conceptualizations and methodological principles, the study of the social becomes comprehensive, interdisciplinary, and dynamic. Therefore, what is understood as anti-social in the current literature becomes part of the "social". This allows sociologists to access and analyze areas they have been avoiding. Some may see it as a call for methodological sensitivity, others as an invitation to an ontological and methodological debate. Either way, we should take advantage of the possible insights that this position provides.

Keywords: Nonhumans, social ontology, methodology of sociology, relational sociology, sociological analysis

Türkiye’de Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Alanlarında Çalışan Akademisyenlerin Kullandığı Araştırma Yöntemleri ve Verinin Değişimine Bakışı

Res. Asst. Yaser Koyuncu, Hacettepe University

Sosyal veri devrimi ve hesaplamalı sosyal bilimler alanı artan derecede önem kazanmakta ve sosyal bilimciler büyük veri kavramıyla daha fazla karşılaşmaktadır. Bir yandan, büyük verinin geleneksel araştırma yöntemlerine son vereceği ve verinin artık her zaman ulaşılabilen organik hale geleceği avantaj olarak ifade edilirken; diğer yandan da bu tip veriyi kullanmak için gereken beceri ve veriye ulaşım ile ilgili engeller de akademik çevrelerde tartışılmaktadır. Buradan hareketle, çalışmamızda Türkiye’de sosyal, beşerî ve idari bilimler alanlarında çalışan akademisyenlerin araştırmalarında kullandıkları yöntemleri ve büyük verinin sosyal araştırma metodolojisine getirdiği değişimleri nasıl karşıladıklarını, algıladıklarını ve deneyimlediklerini incelemekteyiz. Bu amaçla hazırlanan web anketi, YÖK veri tabanında bilgileri yer alan ve bu alanlarda çalışan 31067 akademisyene 2022 yılı Kasım ve Aralık ayları boyunca gönderilmiş ve 3606 kişi anketi tam olarak doldurmuştur. Sonuçlara göre, nicel araştırma yaklaşımlarının daha çok kullanıldığını, nicel veri toplama teknikleri arasında yüz yüze anketin ve nitel veri üretme teknikleri arasında doküman incelemesi öne çıkıyor. Bunun yanında, katılımcıların yüzde 23’ünün büyük veri kavramını daha önce duymadığı, yüzde 35’inin büyük veri kullanarak analiz yapmadığını ve her on kişiden dördünün bu konuda kendini hiç yetkin bulmadığını görmekteyiz. Çalışmamızda, anket verileri ışığında akademisyenlerin hangi büyük veri kaynaklarını kullandığını, büyük veri ile çalışma yapmama ve yetkin olmama sebeplerini incelerken veri kaynaklarındaki bu hızlı değişime nasıl yaklaştıklarını ve adapte olma durumlarını yaş, cinsiyet, unvan, bölge ve özel üniversite-vakıf üniversite gibi kriterler bazında tartışmaktayız. Böylelikle gittikçe popüler hale gelen hesaplamalı sosyal bilimler ve sosyal veri bilimi disiplinlerinin Türkiye akademisindeki karşılığını anlamayı, bu yönde atılacak adımlara ve tartışmalara katkı sağlamayı amaçlamaktayız.

Anahtar Kelimeler: Hesaplamalı sosyal bilimler, sosyal veri bilimi

Usage of Sociological Perspective in User Experience Research

Res. Asst. Abdurrahman Kültür, Karadeniz Technical University

The digitalization of life has brought many changes in the everyday life of people and the discipline of sociology has been developing new concepts and perspectives to elaborate these changes. The internet and information technologies are developing so rapidly that people are constantly encountering new software, experiencing them, and encountering new problems. Moreover, the developers of these new digital technologies need to understand people's needs and ways of doing things to design and improve their products. One of the concepts used in the digital world to detect the usage and need patterns of individuals is "user experience design". This concept is used widely in digital technology studies and especially in interface design. Interfaces play a bridge role in connecting individuals to a particular digital and technological product and they are very crucial in making technology an integrated and embedded part of the everyday life of an individual and a society in general. Therefore, the designers of digital products need sociological research to understand the dynamics of everyday life of individuals as well as society in general.

"User experience research" is a particular research type and analysis technique that is designed to determine the needs of users of a particular interface through data obtained from users. "User experience research" is carried out as a multidisciplinary field by making use of many different disciplines. Among these fields, sociology has a very important role. Sociological research should be carried out to meet the daily needs of the individual and solutions in the digital environment. How users feel when interacting with software, which problems they encounter while using the software, how they solve these problems, or whether they prefer to give up solving problems and not use the software are very important questions that need sociological insight to explain.

In order to understand the user experience and behavioral patterns in the digital environment, certain research processes should be followed. In this study, two main contributions of sociology to "user experience research" will be analyzed. Firstly, the question "how can sociological research methods be used in determining user experience" will be elaborated in this study. Secondly, the question of "how can sociological theories contribute to analyzing the data of user experience of a particular interface" will be studied. The "social class", "culture", and "identity" concepts of sociology discipline will be at the center of attention in the analysis of that question. Therefore, this study mainly aims to understand the intersection of the discipline of sociology with "user experience studies" of digital research.

Keywords: Digitalization of society, user experience design, user experience research

Türkiye’de Sağ Popülizmin Temel Parametreleri

Graduate Student Sema Sertkaya, Çanakkale Onsekiz Mart University

Prof. Dr. Cumhuri Aslan, Çanakkale Onsekiz Mart University

Popülizm dünya siyasetinde ve Türk siyasetinde önemli aşamaların ve dönemlerin açıklanmasında kullanılan siyasal bir kavramdır. Köklü bir tarihe sahip olan popülizm üç farklı tarihsel süreç ekseninde şekillenmiştir. İlk olarak 19. yüzyılda Rusya’da Narodnichestvo hareketi ve Birleşik Devletlerdeki Halkın Partisi hareketi ile varlık kazanmıştır. İkinci olarak popülizm, 1930 ve 1960’lı yıllarda Latin Amerika’da etkili olmuş ve özellikle Juan Domingo Peron bu bölgedeki popülist hareketlerin önde gelen ismi olmuştur. Popülizmin üçüncü aşaması ise 20. yüzyılda Avrupa’da başlamıştır. Avrupa’daki siyasal oluşumların açıklanmasında kullanılan popülizm bu tarihten itibaren hem sağ eğilimli hem de sol eğilimli siyasal görüşlere ait niteliklere sahip olmuştur. Popülizm her ne kadar hem sağ hem de sol siyasal varyasyonlara sahip olsa da daha çok aşırı sağ hareketler ve partiler ile yakın bir ilişki içerisinde olmuştur.

Popülizm Türk siyasal tarihine ise II. Meşrutiyet döneminde Rusya’daki Narodnik hareketlerin etkisi altında girmiş ve bu tarihten günümüze dek ulaşmayı başarmıştır. Özellikle 1946 yılında kurulan Demokrat Parti ile görünürlük kazanmaya başlayan popülizm hem sağ, muhafazakar, milliyetçi ideolojiler ile hem de Kemalist, laik, sol ideolojiler ile ilişki içerisinde olsa da tıpkı dünya siyasetindeki örneklerinde olduğu gibi sağ eksenli partiler ile daha yakın bir ilişki içerisinde şekillenmiştir. Sol popülizm, eşitlik, adalet, özgürlük gibi kavramlarla yakın bir ilişkiye sahipken sağ popülizm daha çok milliyetçilik, tarih, din gibi sembolik bağlarla yakın ilişki içerisinde olmuştur.

Bu çalışmanın amacı Türk siyasal yaşamında muhafazakar, milliyetçi, sağ ideoloji çizgide ilerlemiş olan parti liderlerinin söylemlerinde yer alan sağ popülizmin temel kodlarını ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda eleştirel söylem analizi tekniğinden faydalanılarak Demokrat Parti lideri Adnan Menderes’ten başlayarak Adalet Partisi lideri Süleyman Demirel’in, Anavatan Partisi lideri Turgut Özal’ın ve son olarak Adalet ve Kalkınma Partisi lideri Recep Tayyip Erdoğan’ın söylemlerinde yer alan sağ popülist vurgular sağ popülizmin temel kodları olan din, tarih ve milliyetçilik terimleri çerçevesinde incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Popülizm, sağ popülizm, eleştirel söylem analizi

Biyokapitalist Öznenin Beden ve Mülkiyet İlişkisi

Asst. Prof. Dr. Onur Bilginer, Başkent University

Yirminci yüzyılın ikinci yarısından itibaren özellikle moleküler biyoloji ve genetik alanındaki gelişmelerle metalaştırma süreçlerini mikroskobik ölçeklere indiren kapitalizm, sadece biyö-ön ekini almayı değil, özel bir ilgiyi de hak ediyor. Zira yakın geçmişteki tekno-bilimsel ve iktisadi dönüşümlerle etkinleşen biyokapitalizm artık hiç olmadığı kadar derinlere, yaşamın ve bedenin derinliklerine hem kendinden daha emin hem de daha buyurgan bir şekilde bakabiliyor. İnsanın karmaşık biyomekanizmasını pazar ilişkilerine sokma çabasındaki biyosermaye ise, içindikilerle birlikte doğayı metalaştırma sürecini içindikilerle birlikte bedeni metalaştırma aşamasına getirdi. Öyle bir noktadayız ki, bedenin kişinin özel mülkü olduğuna dair geleneksel ya da Lockeçu bakış yerini bedenin aslında kimin olduğu sorusuna bırakmış durumda. Bir anlamda, klasik liberal kuramın “emek”, “birey”, “rıza” ve “sahiplik” gibi kavramlarla açıkladığı beden ve mülkiyet ilişkisi, günümüzde neredeyse endüstriyel bir hammaddeye dönen bedene ilişkin kuramsal ve hukuki sorunları çözmeye yetmiyor. O yüzden, farklı vakalar üzerinden biyokapitalist öznenin bedeniyle kurduğu mülkiyet ilişkisini yeniden ele almaya çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: Biyokapital, beden

The Sociology of Terrorism: The Historical Background and in Horizon

*Res. Asst. Naz Almaç, Başkent University
Dr. Oğuzhan Pehlivan, Independent Researcher*

As one of the catalysts of conflict indicators around the world, terrorism has been still deteriorating the sustainable security environment. According to Rappoport (2002), terrorism includes four phases historically and our first impression indicates that in terms of sociology, these periods overlap with the chronological perspectives. We initially compare Anarchist Wave, Anti-Colonial Wave, New Left Wave, and Religious Wave to the functionalist perspective, conflict perspective, and symbolic interactionist perspective. We detected contingency among all in terms of historical background. The nature of terrorism consists of violence and fear (Vertigans, 2013). These humanitarian feelings are provoked by the terrorist organizations and as a result, the sociological realities of the community itself changed over time and turn into a self-fulfilling prophecy (Jussim, 1986). This study aims to reveal that although other scientific domains are generally insufficient to define the root causes of terrorism, sociological perspectives substantially foster to explain the triggering indicators. Therefore, to clarify the recent terrorism trends such as cyber terrorism and lone wolf actors, we use the social constructivist theory. Stump & Dixit (2012) explain continuing methodological arguments among students of critical terrorism studies using Patrick Thaddeus Jackson's (2008) distinction between monism and dualism. They concluded that conceptualizing terrorism as a meaning-making practice is a must. Furthermore, although there hasn't been much constructivist research regarding terrorism, constructivism seemed best placed in evaluating terrorism (Lynch, 2006). Hence, we decided to emphasize this theory again by reiterating the creation of meaning through the use of new techniques like social media. In this way, while we were fulfilling the gap in this area, we highlighted the importance of sociology to scrutinize the impacts of terrorism in the community. Additionally, we found that discourse, which also can be called a narrative in terrorism, is the main indicator for terrorist groups to recruit members.

Keywords: Four waves of terrorism, sociological perspectives, social constructivist theory, narrative of terrorism

Siyasal Demagogun Öznelliğini Kurma Biçimi: Adorno'nun Faşizm Analizi Bağlamında Ümit Özdağ'ın Konuşmaları

Graduate Student Buğrahan Demirci, Ankara University

Dünyanın çeşitli ülkelerinde olduğu gibi 2020'ler Türkiye'sinde de özellikle göçmen karşıtlığını ve ırkçılığı benimseyen antidemokratik hareketler ortaya çıkmıştır. “Popülizm”, “yeni faşizm” gibi kavramlarla anılan bu yaklaşımın temsilcileri, yirminci yüzyılın faşistlerine benzer biçimde ideolojik yalanların propagandasını yaparak ve hakikati kendi tekellerine alarak iktidara gelmişlerdir. Popülist politikacıları “eski” faşist liderlerden ayıran en önemli özellik, onların demokrasiyi tümüyle lağvetmemeleri, bunun yerine demokrasiyi zayıflatarak elimine etmeyi hedeflemeleridir. Yeni faşizm; milliyetçiliği, otoriterliği, militarizmi ve yabancı düşmanlığını alevlendiren; lider kültürüne başvurarak; elitlere karşı halkı temsil ettiği demagogisini yapan; çoğunlukçulukla yönetmek isteyen; medya, yargı ve güvenlik güçlerini politize eden; “özel hayat”ı ihlal eden; belirli bir toplumsal tabana dayanan ancak sermayenin çıkarlarını önceleyen bir yaklaşımı ifade eder. Bu anlamda Zafer Partisi Genel Başkanı Ümit Özdağ'ın popülist bir lider ve yeni faşizmin bir temsilcisi olduğu düşünülebilir. Onun hareketi, kapitalizmin krizlerinin oldukça belirginleştiği bir dönem olan 2018 sonrasında kendisine önemli bir alan açma imkânı bulabilmiştir. Bu sorunu; ırkçı, militarist, otoriter yaklaşımı ve popülist söylemiyle Suriyeli sığınmacılara karşı kullanmış; 2023 cumhurbaşkanlığı seçimlerinde önemli bir rol oynayarak “merkez parti”leri “etkilemiş” ve toplumsal tabandan kendisine destek bulabilmiştir.

Theodor W. Adorno, *The Psychological Technique of Martin Luther Thomas' Radio Addresses* adlı çalışmasında, 1930'larda Kilise'de ve radyoda konuşmalar yapan faşist ajitator vaiz Martin Luther Thomas'ı ele almıştır. Adorno; sosyoloji, psikanaliz, teoloji gibi disiplinlerden yararlanarak Amerika'daki sürgün yıllarında incelediği bu ajitatorün yaklaşık otuz psikolojik tahakküm aracına dayandığını vurgular. Adorno geliştirdiği analiz çerçevesi doğrultusunda çeşitli hile ve taktiklerle iş gören ajitatif konuşmayı dört ana temaya ayırmıştır: “Kişisel Unsur: Ajitatorün Kendini Karakterize Etmesi”, “Thomas'ın Yöntemi”, “Dinî Araç” ve “İdeolojik Kandırma”. Bu araştırmanın amacı, Adorno'nun bu analizinden yararlanarak Özdağ'ın hareketinin manipülatif baskıcı tekniklerini ortaya koymak ve nasıl yıkıcı bir ideolojik bağlama denk düştüğünü göstermektir. Araştırmanın konusu ise Adorno'nun analizinin Özdağ ve onun hareketinde nasıl yankı bulduğuna dair bir tartışma yürütmektir. Özdağ, rasyonel-otoriter hedefler doğrultusunda toplumdaki ırkçılık, göçmen düşmanlığı gibi irrasyonel yapıları yalanlar aracılığıyla sömürür ve “özerklik, güç, duygusallık” gibi sözde bireysellik öğelerini öne çıkararak Thomas'a benzer bir manipülatif faşist retoriği kullanır. Adorno'nun ajitasyona yönelik yaklaşımının seçilme nedeni, onun, propagandaya yönelik çalışmaların pozitivist metodolojisinin aksine; rasyonel bir işleyişe sahip olan faşizmin özyıkıma neden olacak bir irrasyoneliteyi içinde taşıdığını gösterebilmesidir. Propagandaya ve popülist siyasetçilere yapılan çalışmaların aksine bu araştırmanın özgünlüğü Adorno'nun metodolojisini bir örnek olaya uygulamasından kaynaklanmaktadır. Çalışmada, 26 Ağustos 2021 ve 6 Haziran 2023 tarihleri arasında, Özdağ'ın tweet'leri başta olmak üzere, canlı yayın konuşmaları ve partisiyle ilişkili kurucu metinler Adorno'nun Thomas'a dört başlık altında atfettiği psikolojik araçlar bağlamında kurulan metodolojik çerçeveden yola çıkılarak incelenmiştir. Örneklemeye alınan sözel ve yazılı metinler buna benzer başlıklar altında faşist retoriği oluşturan hile ve taktikleri açığa çıkarmak amacıyla incelenmiştir. Örneklemi kapsayan tarihler, Özdağ'ın Zafer Partisi'ni

kurarak otoriter ve popülist söylemini yoğunlaştırması ve 2023 seçim çalışmaları döneminde bilhassa ajitasyonun dilinin keskinleşmesi nedeniyle seçilmiştir.

Çalışmanın sonucunda Özdağ'ın samimiyet, öfke, cesaret, coşku gibi belirli kişilik özelliklerini öne çıkararak sahnelemeye dayalı siyaset yaptığı; sabit görüşlülüğüyle kendisini eleştirel tartışmaya kapattığı; baskıcı bir tutumla otorite kurmaya çalıştığı; içerikten ziyade propagandanın kendisini amaç olarak benimsediğine ulaşılmıştır. Özdağ'ın Thomas'ın tekniklerinin neredeyse hepsine doğrudan ve/veya dolaylı biçimlerde başvurduğu görülmüştür ancak yoğun biçimde şu tekniklerden yararlanmışır: Adorno'nun çalışmasının ilk bölümündeki ajitatif teknikler bağlamında; “kabadayı” rolünü oynamasıyla yalnız kurt, duygularını fazlasıyla öne çıkarmasıyla duygusal salınım ve takipçilerinin hem üstünde hem de onlarla aynı seviyede olduğunu belirtmesiyle mükemmel küçük bir adam tekniğinden yararlanmışır. İkinci bölüm bağlamında; sığınmacıların gideceğini verili biçimde kabul etmesiyle oldubitti, Sessiz İstila gibi kısa filmlerle korku duygusunu alevlendirmesiyle heyecan, sığınmacıların gönderilmesiyle ilgili aciliyeti belirtmesiyle son saat araçlarını kullanmıştır. Üçüncü bölüm ekseninde; iç ve dış grupları keskin biçimde tanımlamasıyla koyun ve keçiler, sığınmacılar hakkında astronomik rakamlar vermesiyle hatanın kesinliği, sığınmacılara yönelik şiddet olaylarını teşvik etmesiyle dinî hile çalışmakta stratejilerine yer vermiştir. Son bölüm için ise sığınmacıların çarpık bir imgesini yaratmasıyla komünizm imgesi, sığınmacıların “geldiğinin” altını çizmesiyle Yahudiler geliyor, sığınmacıları sıklıkla “sorun” olarak tanımlamasıyla sorun hilelerine yer vermiştir. Yapılan bu çözümlemeyle Özdağ'ın incelikli ve kurnaz bir propaganda yönteminin olduğu gösterilmiştir. Her ne kadar seçim sonuçlarına yansımada da Zafer Partisi'nin hızla gündem olmasında ajitator tekniklerinin büyük rolü vardır. Thomas'ın Kilise'de ya da radyodaki sözel propagandasının etkisi; artık çeşitli manipülatif filmlerin çekilebildiği, halkla ilişkiler gösterilerinin, yalan haberlerin oluşturulabildiği ve bunların kolayca paylaşılabilirdiği bir ortamda daha da güçlenmiştir. Yapılan bu çalışmayla Özdağ'ın ve hareketinin ne kadar tehlikeli olduğu ve irrasyonelitesinin arkasında büyük bir planlama yattığı gösterilmiştir. Bu hareketin, mevcut demokratik yapıda, bir şekilde güçlenmesi veya iktidar olması durumunda faşist eğilimlerini eyleme dökeceği, kullandığı tekniklerin gösterilmesiyle daha da berraklaşmıştır. En nihayetinde, Adorno'nun da vurguladığı üzere, Türkiye'de siyaset yapma biçiminin rasyonelitesinin yanında irrasyonel bir temele oturduğu sonucuna varılmışır.

Anahtar Kelimeler: Ümit Özdağ, popülizm, faşizm, ajitasyon, propaganda

October 28th, 2023 Saturday 09.00-10.40

Digital Labor and Ambivalence Panel Prof. Dr. İhsan Doğramacı Conference Hall Moderator: Prof Dr Şebnem Pala Güzel			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Şebnem Pala Güzel	897	Şebnem Pala Güzel	Yeni Girişimcilik (Start-Up) Ekosistemi: Dijital Emek ve Belirsizlik
Sevil Bal	759	Sevil Bal, Deniz Tansel İliç	Akademiye Bir Oyun ve Özgürlük Alanı Olarak Yeniden Tanımlamak
Beste Nigar Erdem	740	Beste Nigar Erdem, Açelya Kaynar	Dijital Kapitalizm Yeni İş Modelleri ve Çalışma Yaşamındaki Belirsizlikler Sosyal Medya Uzmanları Üzerine Nitel Bir Araştırma
Kübra Canlı	747	Kübra Canlı, Semra Ay	Sektörel Belirsizliklere Karşı Çizerek Nasıl Var Olunur?

Disaster, Crisis, Sustainability Studies Session Classroom C-104 Chairs: Prof Dr Füsün Eyidoğan and Prof Dr Özlem Darcansoy İşeri			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Nesibe Ayşe Sağlam	743	Nesibe Ayşe Sağlam, Fazilet Dalfidan, Betül Kızıltepe	Ekolojik Modernleşme Pratiği Olarak Çanakkale'deki Rüzgar Enerjisi Santrallerinin Sürdürülebilir Kalkınma Üzerinden Değerlendirilmesi
Eylem Temizer	722	Ebru Akçay, Eylem Temizer	Dünyanın Geleceği mi Kurumların Geleceği mi?: Halkla İlişkilerde Sürdürülebilirlik
Ezgi Hazal Turhan	884	Ezgi Hazal Turhan	Küresel Bir Salgının Ardından: COVID-19'a Karşı Tutumlar ve Düşünceler

Ankara Studies Session Classroom C-105 Chairs: Prof Dr Aytül Kasapoğlu and Prof Dr Nevin Güngör Ergan			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Tolga Bozkurt	887	Tolga Bozkurt	Bir Osmanlı Taşra Kenti Örneği: Beypazarı
Tülay Uğuzman	677	Tülay Uğuzman	Sosyal Antropoloji ve Sosyolojide "Yeniden Ziyaret Çalışmaları" ve Bir Örnek Araştırma: Beypazarı
Zehra Sema Demir	871	Zehra Sema Demir	Türkiye'nin Müzesi Anadolu Açık Hava Müzesi "Yaşayan Köy"

Demographic Studies-2 Session Classroom C-112 Chairs: Aylin Görgün Baran and Asst Prof Dr Burçin Akın Sarı			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Halil Çakır	742	Halil Çakır	Kuşaklar Sosyolojisi Bağlamında Emeklilik Sorunu
Otto Gerdina	705	Otto Gerdina, Sinja Coz	Voicing Older People's Problems through Parliamentary Election Years 2004-2018
Cansu Taşcı	693	Cansu Taşcı	Sürdürülebilir Kalkınma Perspektifinden Demografik Yaşlanma ve Yaşlı Eşitsizliği

Migration Studies-2 Session Classroom C-113 Chairs: Prof Dr Saime Özçürümez and Assoc Prof Dr Olgu Karan			
Presenter	Article No	Author(s)	Title
Mehmet Aksoy	728	Fuat Güllüpinar, Mehmet Aksoy	Mülteci Lise Öğrencilerinin Sosyal İlişkilere Uyum Süreci: Eskişehir'de Bir Saha Araştırması
Olgu Karan	576	Olgu Karan, Nigel Carter	The Role of Temporary Protection Regulation in The Making of the Syrian Precariat in Türkiye
Nazlı Müge Önder	568	Nazlı Müge Önder	"We are our mountains": Mapping the Armenian diaspora's senses of belonging in the process of the place-making of Nagorno-Karabakh as a homeland
Mahmut Mazlum	745	Mahmut Mazlum	A Story Grown with Migration: Recognition of Alevism in Germany

Yeni Girişimcilik (Start-Up) Ekosistemi: Dijital Emek ve Belirsizlik

Prof. Dr. şebnem Pala Güzel, Başkent University

Teknolojik ve ekonomik yndeşmeye dayalı bir zeminde ortaya çıkan ve dijital yeniliklerin artan ivmeli dönüşümünden hız alan start-up ekosistemi diğer girişimcilik rejimleri arasından sıyrılarak yaygınlık kazanmaktadır. Start-up terimi, girişimin ilk aşamalarındaki bir şirketi ifade eder. Bir start-up, talep olduğuna inanılan bir ürün veya hizmeti geliştirmek isteyen bir veya daha fazla girişimci tarafından kurulur. Bu şirketler genellikle yüksek maliyetler ve sınırlı bir sermaye ile yola çıktıkları için risk sermayedarları ya da melek yatırımcılara gereksinim duymakta; girişimlerini geliştirmek için çeşitli kaynaklardan sermaye arayışına girmektedirler. Böylesi bir girişim, bu sermaye kaynağını bulduğunda serpilip istenilen büyüklüğe ulaştığında daha büyük bir şirket tarafından satın alma yoluyla el değiştirerek bahsi geçen sektörden ayrılmaktadır. ıkış (exit) olarak adlandırılan bu hedef, bir start-up için arzulanan başarı olarak değerlendirilmektedir.

Bu alışma, çalışanlar için arzulanan iş koşulları olarak lanse edilen bu yeni girişimlerin böyle bir potansiyeli ne ölçüde taşıdığı sorusuna bir karşılık aramaktadır. Start-up ekosisteminde varolmak ve varkalmak için girişimler büyük ölçüde maddi olmayan emeğe bel bağlamaktadır. Dijital rnlerin oluşturulması, yazılım geliştirme, içerik oluşturma ve veri analizi, start-up işlemlerinin odak noktasıdır. Çevrimiçi platformlar, uzaktan çalışma ve esnek çalışma saatleriyle tanımlanan dijital emek, esnek ve uzun çalışma saatleri, belirsiz iş rollerine bağlı olarak çalışma ortamında köklü dönüşümleri beraberinde getirmiştir. Genellikle yazılım mühendisliği, tasarım ve pazarlama gibi alanlardaki nitelikli işgücü start-upları bir vaad haline getirmektedir. Oysa, farklı rekabet dinamiklerine dayalı akışkan bir zaman mekanda çalışmak zorunda kalan, maddi olmayan yaratıcı emeğe sahip “görünmeyen” öznelerin bu ekolojide nasıl hayatta kalabildikleri bu çalışmada karşılık aranan temel sorudur. Bir yeni girişimin başarısı sermayenin yanısıra yaratıcı emeğe dayalıdır. Bu alışma, start-up ekosisteminin giderek dijital hale gelen çalışma koşullarını ve emek dinamiklerini nasıl dönüştürdüğü ortaya koymayı hedeflemektedir. Çalışmada bu ekosistemde var olmaya ve varkalmaya çalışan tarafların bakış açısıyla değerlendirilmektedir. Bu alışma evrimii ve yüzyüze gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşme tekniğine dayalı olarak toplanan verilere dayanmakta; büyüme ve krllik peşinde koşan start-upların, çalışanları için iş ve kişisel yaşam arasındaki sınırları nasıl bulanıklaştırdığı irdelenmektedir. Uzun vadeli istihdam, sağlık sigortası ve emeklilik planları gibi geleneksel beklentilerin kısa vadeli istihdam, vesting, hisse opsiyonu gibi sözleşme seçenekleri, “exit olmak” vaadiyle yer değiştirdiği bu yeni akışkan çalışma koşullarının çalışanlardaki karşılığının ne olduğu ve ortaya çıkan kırılđanlıđın nasıl algılandığı çalışmanın soruları arasındadır.

Anahtar Kelimeler: Start-up ekosistemi, dijitalleşme, yaratıcı emek

Akademiye Bir Oyun ve Özgürlük Alanı Olarak Yeniden Tanımlamak

Asst. Prof. Dr. Sevil Bal, Başkent University

Asst. Prof. Dr. Deniz Tansel İliç, Başkent University

Bu çalışma ticari kaygıların, performans sistemlerinin, araçsal aklın ötesinde bir kendini-dışavurma alanı olarak akademinin olasılığını araştırmayı ve keşfetmeyi amaçlamaktadır. Akademiye bir oyun alanı olarak deneyimlemek mümkün müdür? Denetimin yeni mekanik haline geldiği akademik yaşantı, bağlantı kurmanın zevki ve sevinciyle etkisiz hale getirilebilir mi? Severek çalışmak ve özgürce bir oyuncululuğu ortaya koyarak yazmak akademinin tekdüze dinamiklerini ne şekilde dönüştürebilir? İktidar ilişkilerinden bağımsızlaşarak, metne, yazma ve keşfetme eylemine kendini bırakmak yeni bir düşünme ve hissetme dünyası üretebilir mi? Denetim mekanizmalarının baskıcılığına karşın kendi heyecan ve keşiflerine sadık kalarak, oyuncululuğa teslim olmak ne şekilde gerçekleşebilir? Rekabet etmeden, kendini bir homo-economicus-academicus olarak kurgulamadan yazan ve eyleyen bir akademisyen, üniversite yaşantısını ne şekilde dönüştürebilir? Üniversitede tahakküm ilişkilerini yeniden üretmeyen, unvancılıktan uzak bir akademisyen yapı içerisindeki akışların yataylaşmasına şekilde katkıda bulunabilir? İçgüdülerini özgür bırakan, özgürlükçü, oyuncu, yaratıcı bir akademisyen ne şekilde üretilebilir?

Bu sorular ışığında ticari kültür ve akademik kapitalizmin kaçınılmazlığını da kabul ederek, bu denetimci kültürden ayrı bir yazma eylemi kurgulanabilir. Yazma deneyimi bu açıdan, sözkonusu açma ve dışavurma gayretine ilişkin somut bir yaklaşım, bir eylem ve metodoloji üretir. Böylece yazmanın neliği ve niteliği üzerine bir tartışmaya da olanak sağlar.

Yaratıcılık, delilik, oyunculuk gibi kavramlar, günümüz kapitalist üretme pratiğinin a-priori olarak kabul ettiği, verimlilik-performans-teşvik-nicelik gibi kavramlara alternatif olarak yeni ve yenilikçi bir yazma biçimini üreteceğimiz bir kavram ve deney seti üretecektir.,

Bu yeni alet çantası sayesinde, bu yeni yazma biçimi üzerine düşünmek ve konuşmak, alanın yapısal kurallarına yönelik devrimci bir duruşu da kurgulayacaktır. Böylece Foucault'nun işaret ettiği özne-iktidar-bilgi ilişkisi, akademisyenin kendini kurma deneyimi ile ilişkilendirilecektir. Bilginin icat edildiği fikrini de dikkate alarak, bilimi ve biliminsanını yüceltmeden, tanrısalılaştırmadan, oyuncu bir çocuk gibi yazmanın mümkün olduğunu savunacaktır.

Böylelikle birbirini tekrar eden, tekdüze, nefessiz metinler yerine dinamik, renkli ve kuraldışı yazıların üretilmesine yönelik bir yolun taşları dönecektir. Akademik emeğin ve yazma deneyiminin kurallarını ve sınırlarını belirleyen kavramlar ve bakışaçıları sorgulanacaktır. Alternatif bir yazma deneyiminin peşine düşerek, yeni kavramlar ve eylemler üzerine düşünülecektir. Bu alternatif düşünme ve yazma pratiğinin akademisyenlerin yapısal koşullarını ve egemen üretim formlarını dönüştürmede etkili olabileceği fikrinden hareketle yeni bir iletişim dilinin oluşturulmasına vurgu yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Akademi, yazma eylemi, yaratıcılık, kapitalizm, iletişim

Dijital Kapitalizm Yeni İş Modelleri ve Çalışma Yaşamındaki Belirsizlikler Sosyal Medya Uzmanları Üzerine Nitel Bir Araştırma

*Asst. Prof. Dr. Beste Nigâr Erdem, Başkent University
Graduate Student Açelya Kaynar, Ankara Hacı Bayram Veli University*

Neoliberal politikalara içkin olan “emek piyasasındaki esneklik” anlayışı, refah devleti dönemine özgü istihdam, iş, gelir, grev hakkı, sendikal temsil gibi emeğe dair güvenceleri rafa kaldırmış ve bu durum çalışma yaşamında bir dizi belirsizliği de beraberinde getirmiştir. Bu sürece dijital teknolojilerde kaydedilen önemli gelişmeler de eklenmiştir. Dijital kodlama üzerine temellenen ve algoritmik kontrol biçimleriyle şekillenen küresel kapitalist ilişkiler ağı, emek süreçlerinde de değişimleri zorunlu kılmıştır. Böylece gittikçe dijitalleşen dünyada bir yandan yeni iş modelleri ve çalışma alanları ortaya çıkarken, diğer yandan da istihdam koşullarındaki esneklik ve güvencesizlik ile ilişkili olarak emeğin prekaryalaşması süreci gündeme gelmiştir.

Dijital kapitalizm olarak da ifade edilen 21. yüzyılın kapitalizmindeki bütün bu dönüşümler kuşkusuz medya sektöründe de yansıma bulmuştur. İletişim teknolojilerinin biçimlendirdiği ve dijitalleşme, yöndeşme, etkileşimsellik, hipermetinsellik gibi özelliklerle sarmalanan medya sektöründe; yeni iş modelleri, yeni unvanlar, yeni çalışma alanları belirlemeye başlamıştır. Bunun sonucu olarak “freelance emek” gibi emeğe dair yeni örüntüler karşımıza çıkmıştır.

Bu çalışmada, dijital kapitalizm çağında yeni bir iş modeli ve çalışma alanı olarak ortaya çıkan sosyal medya uzmanlığına dair istihdam koşullarının ve emek süreçlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Buradan hareketle kamu ve özel kurum ve kuruluşlarda sosyal medya uzmanı olarak çalışanlar, kartopu örnekleme ile seçilerek araştırmaya dâhil edilmiştir. Derinlemesine görüşme tekniği kullanılarak, örneklem kapsamındaki sosyal medya uzmanlarına emek piyasası, istihdam, iş, çalışma, vasıfların yeniden üretimi, gelir, sendikal temsil gibi başlıklar altında sorular yöneltilmiştir. Bu kapsamda sosyal medya uzmanlarının çalışma yaşamlarında deneyimledikleri sosyal ve ekonomik belirsizliklerin; onların geleceğe dair bakış açılarını, kariyer planlarını, mesleklerine yönelik algılarını ve günlük yaşam pratiklerini nasıl etkilediği “freelance emek” ve “prekarya” gibi kavramlar bağlamında tartışılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dijital kapitalizm, prekarya, freelance emek, sosyal medya uzmanları

Sektörel Belirsizliklere Karşı Çizerek Nasıl Var Olunur?

Res. Asst. Kübra Canlı, Başkent University

Lecturer Semra Ay, Başkent University

Yaratıcılık ve belirsiz ilişkisi değerlendirildiğinde, belirsizlikler sınırlamaları yeniden tanımlamaya, varsayımları sorgulamaya ve yeni bağlantılar kurmaya zorlayarak hayal gücünün geliştiği verimli bir zemin hazırlamaktadır. Her ne kadar yaratıcılık açısından bu yeni alanlar açsa da bu alanlarda çalışan kişiler için sektördeki belirsizlikler karmaşık katmanlara dönüşmektedir. Hikayeleri, fikirleri veya kavramları farklı tekniklerle çizerek yaratıcı bir formla hayata geçiren illüstratörler, geniş çalışma alanlarında çeşitli müşterilere ve sektörlerle görsel sanatçı olarak dahil olmaktadır. Yayıncılık sektöründe kitap resimlemeden oyun sektöründe karakter tasarımı gibi geniş tür yelpazesini kapsayan bu sektörel çeşitlilik, aynı zamanda belirsizliklerin ortaya çıktığı geçiş katmanlara dönüşmektedir. Dijital platformların gelişmesiyle sınırlar ötesi çalışma sistemlerinin yeni açtığı iş yelpazesinde yer alan illüstratörler, yeni belirsizliklerle karşılaşmaktadırlar. Sanatsal perspektiflerini kaybetmeden sektör ve dijital dinamiklerde varoluş çabaları göstermektedirler. Bu çalışma kapsamında, konunun derinlemesine anlaşılması için yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak farklı sektörlerde yer almış, serbest çalışan Türk illüstratörler ile çevrimiçi görüşmeler yapılmış ve araştırma ışığında özellikle dijital sergileme alanında var olma, müşteri çeşitliliği ve sektörel beklenenlerin farklılaşması ve etkileri ele alınmıştır. Katmanlar içinde yapının nasıl parçası olduklarını anlamak açısından yedi sorudan oluşan bir görüşme yürütülmüştür. Her sektörde oluşan değişim ve dalgalanmalardan doğrudan etkilenmektedir. Özellikle serbest çalışan illüstratörlerin çok yönlü olmaları, tarzlarını müşterinin projesinin tonuna, markasına veya anlatımına uyacak şekilde hızla uyarlamaları görülmekte, her biri müşterinin sektöründe sıradan olmayan taleplerine göre tasarlanmış kitap kapakları, karakter tasarımları, pazarlama görselleri, konsept çizimleri ve daha fazlasını oluşturmaları beklenmektedir. Bu araştırma ile illüstratörlerin genellikle sanatsal bütünlüklerini korumakla sürekli değişen pazarın taleplerini karşılamak arasında bir denge kurmaları ve endüstrilerinin dinamiklerini nasıl sağladıkları üzerine çalışma yürütülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yaratıcılık, illüstratör, belirsizlik, serbest çalışma, dijital platform

Ekolojik Modernleşme Pratiği Olarak Çanakkale'deki Rüzgar Enerjisi Santrallerinin Sürdürülebilir Kalkınma Üzerinden Değerlendirilmesi

Asst. Prof. Dr. Nesibe Ayşe Sağlam, Erzurum Technical University

Res. Asst. Dr. Fazilet Dalfidan, Çanakkale Onsekiz Mart University

Asst. Prof. Dr. Betül Kızıltepe, Balıkesir University

Bu çalışma, iklim değişikliğini azaltma politikaları bağlamında ekolojik modernleşmenin pratiği olarak Rüzgâr Enerjisi Santrallerini (RES'lerini) sürdürülebilir kalkınma üzerinden incelemektedir. Enerji üretiminde fosil yakıtlardan yenilenebilir enerji kaynaklarına geçiş, çevreyle uyumlu daha temiz ve zararsız teknolojilerin kullanılması, çevresel koruma ve ekonomik kalkınmanın birleştirilmesini içeren hem ekolojik modernleşme kuramının hem sürdürülebilir kalkınmanın önemli unsurlarından biridir. Bu bağlamda bu araştırma RES'lerin sürdürülebilir kalkınmaya etkilerini yereldeki çevresel, ekonomik ve sosyal boyutları ile sorgulamaktadır. Çevresel boyut orman, biyo-çeşitlilik ve habitatı; ekonomik boyut geçim kaynakları, gelir, istihdam sağlama ve ucuz elektriği; sosyal boyut, ortak kullanım alanları (cami, okul, yol, alt yapı hizmetleri vb.) ve topluluğun yaşam alanlarını kapsamaktadır. Araştırmanın verilerinin elde edilmesinde nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini, Çanakkale'deki RES şirketleri (ÇED Gerekli'dir kapsamında olanlar ve olmayanlar) ve bu santrallerin kurulum alanlarındaki yerel aktörler (bölge halkı, sivil toplum kuruluşları, yerel yöneticiler, üniversite) oluşturmaktadır. Araştırmada iki farklı katmanın ele alınması nedeniyle iç içe geçmiş çoklu durum deseninden yararlanılmıştır. Araştırma verilerinin dayandığı mülakatlar, Ocak-Mart 2023 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Mülakatlarda bölge halkı, yerel paydaşlar ve RES şirketleri için üç ayrı yarı yapılandırılmış mülakat formu kullanılmıştır. Araştırmada bölge halkından 47, yerel paydaşlardan 7 ve RES şirket çalışanlarından 2 kişi olmak üzere toplamda 56 kişi (18 kadın, 38 erkek) ile görüşülerek veriler toplanmıştır. Toplanan veriler deşifre edildikten sonra MAXQDA programında temalara ayrılarak kodlanmış ve analiz edilmiştir. Araştırma verilerinin analizi sonucunda sürdürülebilir kalkınmanın çevresel, ekonomik ve sosyal boyutlarıyla ilgili farklılaşan bulgulara rastlanmıştır. Çevresel boyut bağlamında RES'lerin çoğunlukla orman alanlarına kurulması, ormansızlaşma riskini doğururken aynı zamanda biyo-çeşitlilik ve habitata zarar vermektedir. Ekonomik boyut bağlamında tarım ve mera alanlarına kurulan RES'ler, tarım ve hayvancılığı düşük düzeyde sınırlandırırken bölge halkı; tarla satışı aracılığıyla tarım alanlarına kurulan RES'lerden gelir elde etmektedir. Ancak bazen tarım alanlarının satışında paydaşlar arasında ortaya çıkan anlaşmazlıklar "kamulaştırma" uygulamasına yol açmaktadır. Ayrıca RES'lerin kurulum aşamasında inşaat malzemeleri, iş makinası kiralama, çalışanların yeme-içme giderleri ve konaklaması vb. hizmet alımları yapılması yerel ekonomiye katkı sağlamaktadır. RES'ler şoförlük, temizlik, bekçilik vb. vasıfsız işlerde sınırlı düzeyde istihdam sağlamakta; bölge halkına ucuz veya ücretsiz elektrik imkânı sağlamamaktadır. Sosyal boyut bağlamında ise, RES'lerin ortak kullanım alanlarının (cami, okul, yol, altyapı hizmetleri vb.) iyileştirilmesine katkısı her bölgede aynı düzeyde değildir; genellikle yabancı ortaklı veya büyük ölçekli daha kurumsal şirketler "sosyal sorumluluk" kapsamında birtakım desteklerde bulunmaktadır. RES'lerin gürültüsü, bölge halkının yaşam kalitesini olumsuz etkilerken çevresel ve sosyal mekanları (piknik alanları, manzara vb.) kısmen sınırlandırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İklim değişikliğini azaltma politikaları, ekolojik modernleşme, sürdürülebilir kalkınma, rüzgâr enerjisi santralleri, Çanakkale

Dünyanın Geleceği mi Kurumların Geleceği mi?: Halkla İlişkilerde Sürdürülebilirlik

Res. Asst. Eylem Temizer, Başkent University
Asst. Prof. Dr. Ebru Akçay, Başkent University

Sürdürülebilirlik, yalnızca hükümetlerin ve sivil toplum örgütlerinin ajandalarına değil, aynı zamanda kâr amacı güden kurumların da halkla ilişkiler kampanyalarına ve projelerine eklenmiş konumdadır. Bu sebeple, sürdürülebilirlik halkla ilişkiler literatürünün güncel ve popüler konuları arasında yer almaktadır. Sürdürülebilirlik iletişiminin halkla ilişkilerle olan teorik ve pratik bağı, halkla ilişkilerin sadece yönetsel bir pratik değil, aynı zamanda toplumsal bir pratik olduğuna da işaret etmektedir. Bununla birlikte, halkla ilişkiler araştırmalarında sürdürülebilirlik kavramını tartışmaya açmak, halkla ilişkilerin kurumların faaliyet gösterdiği mikro ve makro çevreye olan katkısını incelemeyi ve sorunsallaştırmayı gerekli kılmaktadır. Bu çerçevede, sürdürülebilirliğin kurumsal imaj için kullanılan stratejik bir iletişim aracı mı yoksa kurumların topluma, kamu kategorilerine ve genel olarak dünyaya olan sorumluluklarını ortaya koymalarını sağlayan bir konu mu olduğu araştırılmayı beklemektedir. Böyle bir sorunsal çerçevesinde, bu çalışma sürdürülebilirliğin halkla ilişkiler literatüründe ve disiplininde ne şekilde ele alındığını ve nasıl anlaşıldığını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışmada, YÖK Tez Merkezi üzerinden, halkla ilişkiler alanında yazılmış olan lisansüstü tezler sürdürülebilirlik anahtar kelimesi ile taranmıştır. Yapılan tarama sonucunda ulaşılan yirmi bir tez, içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Analiz kapsamında tezler; 1) amaçları, 2) kullandıkları metodoloji/veri toplama teknikleri, 3) bulgu ve sonuçları, 4) önerileri, 5) inceledikleri halkla ilişkiler uygulama alanı ve 6) ele aldıkları sürdürülebilirlik teması kategorileri altında incelenmiştir. Yapılan analiz sonucunda, incelenen lisansüstü tezlerde sürdürülebilirliğin kurumların itibarına hizmet eden sosyal sorumluluk teması olarak ele alındığı ve sürdürülebilirlik konusunun kamusal faydadan ziyade kurumsal fayda ile ilişkilendirildiği ortaya konmuştur. Araştırmanın bu sonucu, halkla ilişkiler alanında sürdürülebilirlik tartışmasının dünyanın ve toplumun geleceğine katkı sağlamak üzere değil, kurumların geleceğine, diğer bir deyişle kurumsal sürdürülebilirliğe hizmet etmek üzere değerlendirildiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, kurumsal sürdürülebilirlik, halkla ilişkiler

Küresel Bir Salgının Ardından: COVID-19'a Karşı Tutumlar ve Düşünceler

Res. Asst. Ezgi Hazal Turhan, Başkent University

2019 yılının Aralık ayında ortaya çıkan ve kısa süre içerisinde tüm dünyayı etkisi altına Covid-19 salgını, Dünya Sağlık Örgütü'nün Mayıs 2023'te duyurduğu üzere acil bir halk sağlığı problemi olmaktan çıkmıştır. Ancak geçtiğimiz dört yıl içinde salgın hastalık tarihine adını yazdıran bu salgın; yirmi birinci yüzyılın getirdiği küreselleşmiş dünyada, ülkeler arasında, toplumlar arasında, yaşlılardan çocuklara, bütün dünya toplumlarında birçok alanda değişiklikler yaratmıştır. Salgının beraberinde getirdiği kısıtlamalar, yasaklar ve önlemler bireylerin günlük rutinlerinin dışına çıkmalarına neden olmuştur. Salgın sırasında ve sonrasında yapılan araştırmalar, yasakların ve önlemlerin toplumsal hayat üzerindeki etkilerini ortaya koymuştur. Bu çalışma da, Covid-19'un devam ettiği ancak etkisini ilk çıktığı zamanlardaki kadar şiddetle hissettirmediği 2022'nin Ağustos ve Aralık ayları arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın ortaya çıkarmak istediği tutum ve düşünceler için nicel araştırma yöntemlerine bağlı anket tekniği uygun olarak görülmüştür. Ankara ilinde ikamet eden 18 yaş-65 yaş üzeri yaş aralığındaki 424 kişiye çevrimiçi olarak ulaşılmış ve anket uygulanmıştır. Veriler SPSS istatistik programı üzerinden yorumlanmıştır. Katılımcılara sosyalleşme, salgına karşı alınan önlemler, önlemlere uyma düzeyleri, salgın haberlerini takip etme sıklığı, aşılarla karşı bakış açısı gibi salgının ana konularını oluşturan sorular yöneltilmiştir. İlgili bulgulara göre, salgın etkisini kaybettiğinde katılımcıların salgına dair haberleri takip etme sıklığı düşmüştür. Bireylerin son zamanlarda dünyayı etkisi altına alan savaş, göç, yoksulluk gibi önemli durumlardan, salgın hastalıkları daha büyük bir tehlike olarak gördükleri ortaya çıkmıştır. Bütünsel olarak anket sonuçlarına göre ise salgın etkisini azalttıktan sonra bireylerin sosyal hayatlarına dönmekte sıkıntı yaşadıkları ve yaşam kalitelerinin düştüğü, kadınların aşılarla karşı daha fazla ön yargı taşıdıkları, eğitim seviyesi ile önlemlere uyma pratikleri arasında ilişki olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, pandemi, salgın, bulaşıcı hastalık

Bir Osmanlı Taşra Kenti Örneği: Beypazarı

Assoc. Prof. Dr. Tolga Bozkurt, Ankara University

Ankara'nın 100 km kuzeybatısında yer alan Beypazarı, jeopolitik konumuna binen Ortaçağ'dan günümüze önemli bir yol üstü-menzil yerleşimi olmuştur. Antakya-Tarsus üzerinden Anadolu'ya giriş yapan haç yolunun; bugünkü Beypazarı sınırları içerisinde bulunduğu tespit edilen Anastasiopolis (Tahirler) ve Nallıhan'da yer alan Juliopolis'ten (Gülşehir mevki) geçip, Nicea (İznik) ve Nicomedia (İzmit) gibi önemli piskoposluk merkezlerine uğrayarak İstanbul'a ulaştığı bilinmektedir. Beypazarı'nın bu antik yol güzergahı dışında Türk çağında, Ankara ile İstanbul arasında uzanan ve İpek yolu olarak da bilinen tarihi kervan yolu güzergahıyla olan ilişkisi, özellikle de 17. yüzyıldan itibaren Ankara ve çevresinin tiftik üretimine dayanan sosyoekonomik hareketliliğine bağlı olarak, kent fiziğini de önemli düzeyde etkilemiştir. Kent adının etimolojisi için de "Dinar Hezar" diye tanınan bir Germiyanlı Beyi'nin kurduğunu "pazar"dan geldiği rivayet edilir. Osmanlı döneminde Ankara-İstanbul kervan yolu üzerinde bir menzil noktası olan Beypazarı'nda tiftik ve sof üretimi başta olmak üzere, zirai ve küçük el sanatlarına dayalı canlı bir sosyal ve ekonomik hayatın yaşandığı, mimari ve arkeolojik veriler nezdinde anlaşılmaktadır. 20. yüzyıla kadar olan süreçte Beypazarı'nda, geleneksel konutlarla birlikte Osmanlı anıt mimarisinin belli başlı yapı tiplerine ait örneklerle şekillenen özgün bir kentsel dokunun ortaya çıktığı izlenir. Dini ve ticari yapılarla birlikte Türk Evi ve su mimarisine dair uygulamaların oluşturduğu bu mimari peyzaj, topografyanın sunduğu imkanlar dahilinde iklim ve doğal kaynakların en ideal şekliyle değerlendirildiği bir şehircilik kültürünü Beypazarı'nda ortaya koymaktadır. Bu tebliğde; tarihsel topografyası, homojen kent strüktürü ve tasarım özellikleriyle bir Osmanlı taşra kenti örneği olan Beypazarı'nın, Ankara-İstanbul kervan yolu güzergâhı ile olan ilişkilerine dayalı mimari peyzajı ele alınmakta ve buna dair belli başlı anıtlara işaret edilerek, geçmişte yaşanan sosyokültürel hayatın mekânsal karşılıklarına dikkat çekilmeye çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Beypazarı, Osmanlı taşra kenti, Osmanlı anıt mimarisi

Sosyal Antropoloji ve Sosyolojide “Yeniden Ziyaret Çalışmaları” ve Bir Örnek Araştırma: Beypazarı

Prof. Dr. Tülay Uğuzman, Başkent University

Türkiye’de sosyal antropoloji ve sosyolojiye ilişkin olarak yapılan araştırmalar incelendiğinde bazı alan çalışmalarının ön plana çıktığı görülmektedir. Literatürde, bu çalışmaların öncelikle ekolojik ve sınıfsal olmak üzere iki ayrı eksen çevresinde değerlendirilebilir olduğuna, köy-kent ya da kır-kent ayrımının toplumsal yapımızı saptamaya ya da açıklamaya yönelen ilk ölçütlerden biri olarak kabul edildiğine vb. dair bilgilerin yer aldığı yayınlar bulunmaktadır.

Türkiye’de bu tip çalışmalar, öncelikle ilk dönemlerde, ülkemizin bir tarım ülkesi olması niteliği dolayısıyla kırsal alanlarda yoğunlaşmış, Ziya Gökalp’in II. Meşrutiyet döneminde savunduğu halkçılık tartışmaları çerçevesinde ve köyü, harsın (kültürün) temeli olarak gören teorik çalışmaları ile başlayarak, Prens Sabahattin Okulu’nun temsilcilerinden Mehmet Ali Şevki’nin, Le Play tarafından oluşturulan ‘Science Sociale’ araştırma yöntemini köylere uygulayan pratik çalışmaları ile devam etmiştir.

Cumhuriyet döneminde, bilim insanlarının ve araştırmacıların köy yaşamına ilişkin ilgilerinin giderek arttığını, köye ve köylüye yönelik olumlu görüş ve düşüncelerin sıklıkla dile getirildiğini, o dönemde kurulan Halkevleri ile Halk Odaları’nın köylere yönelik folklor ve halk eğitimi çalışmaları yaptıklarını ve yayınlandıklarını da bilmekteyiz.

1930’larda yayınlanan monografik nitelikli köy araştırmalarının, teorik ve pratik köy çalışmalarının arttığı ve köy sosyolojisinin bir disiplin olarak kurulduğu görülür. Bunu 1940’lardan başlayarak Behice Boran, Niyazi Berkes, Mediha Berkes Selahattin Demirkan başta olmak üzere bazı sosyologlar ile Hilmi Ziya Ülken, Hamit Zübeyir Koşay gibi araştırmacıların çalışmaları izler. Bu çalışmaların her biri, o yıllarda toplumumuzun sosyal ve kültürel yapısının nasıl olduğu konusunda bizlere ayrıntılı bilgiler vermektedir.

1950’li ve 1960’lı yıllarda, kır-kent ilişkileri, kır-kent farklılaşması ve köy kalkınmasına dönük monografik çalışmalar da gerçekleştirilmiş, bu dönemde devlet alt yapı hizmetlerinin köye gitmesi, köylerin sosyal yapılarında önemli değişmelerin ortaya çıkmasına yol açmıştır. 1960 sonrasında Köy İşleri Bakanlığı ve Devlet Plânlama Teşkilatı’nın kurulması ile birlikte bölgeler arası farklılaşmalara dayanan sosyal ve uygulamalı köy araştırmalarının ve köylere yönelik planlı çalışmaların önemi artmış, Köy İşleri Bakanlığının İl Envanter Çalışmaları çerçevesinde hazırlanan “Köy Envanter Etüdüleri”, ülkemizdeki köyler ve sorunları hakkında önemli birer belge kaynakları olmuştur.

Bir yandan köyü ve köylüyü anlamaya, köylerin sorunlarını ortaya çıkarmaya yarayan bu çalışmalar, diğer yandan köyü ve köylüyü bilinçlendirmeye, kalkındırmaya, yenileştirmeye yönelik adımlar olup aynı zamanda bu yapıya uygun araştırma yöntemlerinin, yaklaşım, model ve kuramların geliştirilmesine de katkı sağlamış böylelikle 1950’lerin ortalarından itibaren sosyal antropolojik, etnolojik ve özellikle de sosyolojik yapıları bilimsel araştırmaların artmasına zemin hazırlamıştır.

Sözü edilen bu çalışmalardan ilk akla gelenler, İbrahim Yasa, Cahit Tanyol, Paul Stirling, Cevat Geray, Nermin Erdentuğ, Orhan Türkdoğan, Bahattin Akşit, Özer Ozankaya, Muzaffer Sencer, Vedia Emiroğlu, Altan Eserpek, Ali Rıza Balaman vb. sosyolog ve sosyal antropologlara aittir.

Türkiye'nin içinden geçtiği sosyal ve kültürel değişme sürecinin halkalarını da yansıtan ve birer kilometre taşı gibi işlev gören bu çalışmalara, köy araştırmaları kadar çok sayıda olmasa da kasaba araştırmalarını da eklemek gerekir ki bu alanda da Mübeccel Belik Kıray, Fatma Mansur, Sevinç Özen, Tülay Uğuzman Er gibi akademisyenler ile bazı genç araştırmacıların yüksek lisans ve doktora tezleri sayılabilir.

Köy ve kasaba çalışmaları ile ilgili olarak yapılan ve dikkat çeken bir kısım araştırma ise yabancı literatürde “re-visit studies”, “re-study”, “long term field work”, vb. adlar verilerek, üzerinden belirli süre geçtikten sonra ya da uzun dönemli olarak, aynı ya da farklı bir araştırmacı tarafından aynı araştırma yöresinde tekrarlanan sosyolojik ya da sosyal antropolojik çalışmalardır. Bu konuda ülkemizde en iyi bilinen örnek, İbrahim Yasa'nın Hasanoğlan ve Yirmibeş Yıl Sonra Hasanoğlan Köyü adlı çalışmalarıdır.

Toplumlarda ortaya çıkan değişmelerin bütünüyle ve büyük toplumun tamamını içine alacak şekilde ayrıca objektif ölçütlere uyarak incelenmesi, gerçekten çok zor hatta imkânsız bir iştir. Bu nedenle ancak büyük toplumu oluşturan topluluklardan bir ya da birkaçını bilimsel yöntemlerle ve belirli zaman aralıkları ile inceleyerek değişmeleri göstermek daha uygun olabilmektedir. Böylelikle hem küçük hem de büyük toplumun eski ve yeni değer ve uygulamalarını, bu konudaki toplumsal ve kültürel değişmeleri, bu değişmelerin yönünü, hızını tespit etmek mümkün olur ve bu nedenle bu tip çalışmaların değeri de büyüktür.

Günümüzde üniversitelerin üç temel görevinden söz edilmektedir. Bunlar; eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme ve topluma hizmettir ve bu görevlerin yerine getirilmesi öğretim üyeleri aracılığıyla gerçekleşmektedir.

Uluslararası Başkent Üniversitesi Sosyoloji Kongresi”nde (BUSOC) bir Ankara Araştırmaları oturumunun bulunması, yukarıda belirttiğim nedenlerle çok önemli bulunarak kongreye “Sosyal Antropoloji ve Sosyolojide “Yeniden Ziyaret Çalışmaları ve Bir Örnek Araştırma: Beypazarı” konulu bu bildiri hazırlanmak istenmektedir. Bildiride, yukarıda belirtilen çerçeve içinde, gerçekleştirilen bu türden çalışmaların önemi vurgulanacak ve bu yaklaşımla 1999-2000 ve 2023 yıllarında yirmi üç yıl ara ile alan araştırması yöntemi ve gözlem, görüşme ve anket teknikleri ile gerçekleştirilen iki Beypazarı araştırmasının ortaya koyduğu sosyal, kültürel ve ekonomik alanda belirginleşen değişim dönüşüm ve farklılaşmalarda dikkat çeken ve önemli bulunan bazı bulgular, katılımcılar ile paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yeniden ziyaret çalışmaları, sosyal ve kültürel değişme, köy ve kasaba çalışmaları

Türkiye'nin Müzesi Anadolu Açık Hava Müzesi “Yaşayan Köy”

Assoc. Prof. Dr. Zehra Sema Demir, Social Sciences University of Ankara

Bildiride en genel hatlarıyla Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun erken dönemlerinden itibaren devlet eliyle oluşturulmaya çalışılan açık hava müzelerinin tarihi ve Türkiye'de sosyal girişim çabasıyla kurulan ilk açık hava müzesi olan Anadolu Açık Hava Müzesi “Yaşayan Köy”ün var olma mücadelesi konu edilecektir.

Bir topluluğu toplum kılmada, kültür politikaları bağlamında ve kültürel koruma yaklaşımında halka doğrudan dokunan örnek modeller oluşturmanın, yazılı ve sözlü anlatıma, yasalara kıyasla daha çok etkili olduğu sosyolojik bir gerçektir. Toplumsal hafızanın diri tutulması onun geçmişi hatırlama, korumaya ilişkin kurumsal ve/ya kendiliğinden oluşturulan uygulamalara, etkinliklere, oluşumlara ihtiyaç duyar. Bu düşünceden hareketle özellikle Türkiye insanının bir zamanlar Anadolu'da yaşam nasıldı, kaybettiğimiz şeyler kazandıklarımızın yanında nelerdi ve geçmişten değerli, anlamlı, güzel, iyi ve insanî olanın devşirilmesiyle ortaya hangi görüntü çıkardı gibi soruları sormasını sağlamak için bütün ayrıntıları ile geleneksel yaşamın canlandırıldığı, panoramik olarak hayatın tüm kesitlerinin görüleceği bir açık hava müzesi vücuda getirmek düşüncesi, uluslaşma çağının ideolojisini yansıttığı gibi bugün kültürden, doğaya; eğitimden ekonomiye pek çok alanda geçerli bir kavram olan sürdürülebilirliğin de çok önemli bir parçası konumundadır.

Kültür bilim, çevre bilim (ekoloji) ile müze bilimin kesiştiği yerde açık hava müzeleri durur. Açık hava müzeleri, geleneksel yaşamı halk mimarîsini merkeze alarak ve müze duvarlarının ötesine taşıyarak kültürü, çevreyi bütünsel bir sergilemeyle sunar. Açık hava müzeciliği ve müzeleri yakın zamana kadar Türkiye müzeciliğinde örneği olmayan bir müze türüydü. Türkiye için bir açık hava müzesinin varlığı, akademik hayatımın erken döneminde kurduğum bir hayaldi. Bildiride Anadolu'nun kültürel, çevresel birikimini sergilemek, yorumlamak, değerlendirmek ve yeniden işlemek üzere söz konusu hayalin gerçekleşme aşamalarını paylaşacağım. Bu çalışmada açık hava müzesi kurarken benimsediğim müzecilik ilkelerini, belgeleme, sergileme, koleksiyon oluşturma, arşivleme, eğitim, ziyaretçi, insan kaynağı ve yönetimi politikalarını ve bunları uygulama sürecini detaylarıyla ele alacağım.

Müzenin kuruluşunda ülkemizin sosyolojik, politik, psikolojik, pedagojik, ekonomik beklentilerine ve bunları aşan hedeflere, ilkelere yaslı ne tür yaklaşımlar benimsendiği ve bunların nasıl, ne derece gerçekleştirildiğine yönelik bilgileri de bu sunumda serimleyeceğim. Bütün bu süreci açık hava müzelerinin dünyada ve Türkiye'deki geçmişiyle birlikte okuyacağım. Söz konusu müzelerin oluşmasında, yaratılmasında belirleyici olan ve son derece emek sarf eden müzecileri, kültür bilimcileri, etnografları, halk bilimcileri, politikacıları da bu sırada anma ve düşüncelerini, işlerini hatırlama ve kritik etme imkânı bulacağım. Dolayısıyla bu değerlendirme Türkiye'de kurulan Anadolu Açık Hava Müzesinin varlığının, işleyişinin, algılanışının, değerlendirilişinin ve geleceğinin dünyadakilerle karşılaştırılması anlamına da gelecek.

Anahtar Kelimeler: Açık hava müzeleri, Anadolu Açık Hava Müzesi

The Retirement Problem In Context of The Sociology of Generations

Asst. Prof. Dr. Halil Çakır, Hatay Mustafa Kemal University

This study aims to discuss the retirement phenomenon around the concepts of the sociology of generations, which is a relatively new field in sociology. The structure of generations that brings mobility to the social field makes it possible to deal with different social problems together with the concept of generation. In the sociology of generations, a generation is formed by the reactions of social groups that develop outside of the usual interaction patterns. Here, meeting the critical developments concerning the historical and social aspects of a society in a unique way by certain social groups gives meaning to the sociological content of generations. In this sense, the sociology of generations approaches the concept of generation not simply within the framework of birth and death events, but within the framework of the turning points of the life course. Among the mentioned turning points, retirement emerges as an important problem area. Retirement is one of the first modern techniques of the social security phenomenon that entered the world agenda in the nineteenth century. As a concept mainly related to working life, retirement is based on supporting the individual for the rest of his life as a result of her/his biopsychosocial inability to work. In many countries, retirement is implemented with policies that require individuals to work for many years, reach a certain age, and save a certain amount of their income. With these aspects, one could say that retirement is a multidimensional social problem. With the changing social security policies, on the one hand, the conditions for entitlement to retirement become more difficult over time, and on the other hand, the differentiation of post-retirement benefits causes a significant stratification among social groups. As a generation-related issue, retirement could be considered in three dimensions. First of all, retirement is a privilege that older generations could access, while younger generations are thought to be very difficult to access due to the rising retirement age. Secondly, retirement is a tragic event as an event that takes the individual away from working life. The social position and identity provided by work, which constitutes two-thirds of the average human lifespan, ends with retirement and the problem of using social time arises. One could say that this situation turns retirement into an identity instrument. Thirdly, retirement can be considered as the first stage of old age, which is an important turning point in the life course. In other words, the first signs of aging appear with retirement and retirement functions as a ritual of inclusion in the older generation. From this point of view, this study discusses the basic assumptions of the generation theory first, then the factual dimensions of retirement as a social security technique will be explained. Finally, it will be possible to reveal the intersection points of retirement with the concept of generation.

Keywords: Retirement, generation, sociology of generation

Voicing Older People's Problems through Parliamentary Election Years 2004-2018

Res. Asst. Dr. Otto Gerdina, University of Ljubljana

Res. Asst. Dr. Sinja Coz, University of Ljubljana

The media is one of the key social institutions that has the power to influence people's thoughts on issues, as well as the political agenda. In the context of ageing societies, understanding media coverage of the challenges posed by an ageing population is essential, as it determines how we will deal with them as a society. What the media include and exclude in their content is therefore of considerable importance in shaping social reality. The media content is further influenced by the sources that are consulted and who play an important role in shaping social problems. The selection of sources and the creation of media content becomes even more important during the parliamentary election years where public is called to elect representatives who will tackle with rising political, economic and social challenges. In ageing countries older people form a large electoral base. Therefore, to appeal to these potential voters, an increase in news reporting on topics related to old age and aging, and specifically on older people's problems, is expected during the election years. To our knowledge, no study has yet made a longitudinal analysis of topics and sources that appear in media reporting in election years about old age and older people.

We set ourselves the following research questions: 1) What topics on old age and older people open in national newspaper reporting during five sequential parliamentary election years and how many specifically report on older people's problems? 2) Does the structure of sources in news related to older people's problems change during the 15-year period (2004-2018) and how? To answer these questions, we conducted a study of the Slovene main national newspaper Delo focusing on five parliamentary election years within a 15-year period. The chosen timeframe refers to the election years between Slovenia's accession to the European Union and the 2018 parliamentary elections. Slovenia's accession to the EU was chosen as the starting point for the analysis, as the EU encourages Member States to open and address demographic issues, which, in addition to migration and birth rates, also include ageing and older people.

Between March and June 2019 we searched the Delo archive for relevant newspaper articles using the keywords old* and retire*, which came up with 1243 articles on old age and older people. Further we made additional selection process, with which we identified 124 newspaper articles reporting specifically on the older people's problems. We conducted a quantitative content analysis and sources analysis using a developed codebook to identify topics and sources present in the newspaper reporting. Finally, we conducted a descriptive statistical analysis.

Our results show that overall, throughout all years, two themes were most frequent in the corpus, these are policies and legislation on ageing and health and social care services. While ageing populations, health, social inequalities intergenerational relations, everyday life of older people and labour market received very little attention throughout all years. While with regards to articles reporting specifically on older people's problems, the most frequent themes overall are social inequalities and health and social care services. The source analysis of articles that address older people's problems shows that elite sources frequency drops over years while non-elite sources rise.

Structure of topics that relate to old age and older people is problematic as they neglect areas that are important for forming strategies and solutions for a more equal participation of older

people in the society. Also problematic is newspaper's reliance on elite sources, which seek to maintain the status quo and are devoid of the transformative potential that could improve the situation of older people in society.

Keywords: Newspaper reporting, election, old age, source analysis

Demographic Aging and Age Inequality from a Sustainable Development Perspective

Res. Asst. Cansu Taşçı, Hacettepe University

The world population is aging rapidly and the whole world is facing the reality of demographic aging. However, older individuals cannot benefit from global resources equally with other population groups and they remain vulnerable to inequalities and rights violations. However, the development of inclusive policies and practices aiming to eliminate inequalities towards older individuals at the global and national level is of great importance in terms of sustainable development goals. The subject of this study is global and local inequalities in old age from the perspective of sustainable development. The aim of this study is to analyze the inequality of the older people through the sustainable development indicators and to offer suggestions for eliminating the inequality of the older people through document analysis and examination of the available statistics. In the course of the study, first of all, the place of aging in sustainable development and current legal regulations and practices are included. Then, the current situation of the older peoples at the global and local level was discussed over the three main Sustainable Development Goals (SDGs). These goals are SDG 1, which aims to end all forms of poverty for all, SDG 3, which aims to ensure a healthy and quality life at all ages, and SDG 10, which aims to reduce inequality within and between countries. As a result of the analysis, it has been observed that the sustainable development goals have not yet been achieved; the fundamental human rights of elderly individuals are being violated, and elderly inequality continues at high rates. Despite existing legal regulations and concrete steps regarding older people rights, inequalities towards the older people persist. It is believed that the lack of an ethical stance accompanying policies and practices is the primary reason for the continuation of older people inequalities. In this context, it is considered critical for the promotion of social justice and the rectification of older peoples inequalities and rights violations to develop an ethical approach that is focused on the well-being of the older peoples. Therefore, it can be said that there is a need for a new understanding of social justice that includes all older individuals in society and targets inequalities within the country and globally through collective actions. Such an approach should address both domestic and international disparities to promote equality and well-being for the older peoples across the world.

Keywords: Demographic aging, inequalities, older people, sustainable development

Mülteci Lise Öğrencilerinin Sosyal İlişkilere Uyum Süreci: Eskişehir’de Bir Saha Araştırması

Prof. Dr. Fuat Güllüoınar, Anadolu University
Dr. Mehmet Aksoy, Independent Researcher

Bu araştırmanın temel amacı, Afganistan, Irak, İran ve Suriye gibi ülkelerden Türkiye’ye gelmiş ve Eskişehir’deki farklı türdeki liselerde öğrenimlerine devam eden mülteci öğrencilerin toplumsal yaşam pratiklerinden hareketle sosyal ilişkilere uyum süreçlerini ortaya koymak ve sosyolojik perspektiften irdelemektir. Karma yöntemin açımlayıcı sıralı deseniyle hazırlanan bu araştırmada 976 mülteci öğrenci çalışma evrenini oluşturmaktadır. Nicel kısımda 276; nitel kısımda ise 27 mülteci öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Nicel boyutta hedeflenen verilere ulaşmak amacıyla 87 sorudan oluşan bir anket formu; nitel boyutta hedeflenen verileri toplamak için ise 43 sorudan oluşan bir yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Nicel verilerin analizinde SPSS veri analiz programı kullanılmış, bunun için betimleyici istatistiki hesaplamalar yapılmış; nitel veriler için betimsel analiz yapılmıştır. Açımlayıcı sıralı desenin ilkeleri doğrultusunda nitel veriler, nicel verileri detaylandırmak, tamamlamak ve desteklemek için kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda mülteci lise öğrencilerinin farklı alanlarda hissettikleri yoksunluklar nedeniyle dezavantajlı bir sosyal yaşam süreci yaşadıkları tespit edilmiştir. Toplumsal iletişim ağlarının bireyler için değer arz eden bir zenginlik olduğu göz önüne alındığında, yabancı, mülteci ve göçmen olma gibi durumların yarattığı psikolojik durumların, mülteci öğrencilere ait iletişim ağlarının verimli ve sağlıklı bir şekilde işlemlenmesini olumsuz etkilediği görülmüştür. Öte yandan, bu durumların, mülteci çocukların arkadaşlık ilişkilerini de şekillendirdiği bulgulanmıştır. Yine, sosyal sermayenin geliştirilmesine katkı yapan serbest zaman faaliyetleri noktasında da bir kısır süreci deneyimledikleri; öğrencilerin önemli bir kısmının okul saatleri dışında daha çok aileleriyle veya ikamet ettikleri mahallelerde vakit geçirdikleri tespit edilmiştir. Bu durum ise kentli mülteciler bağlamında bir tür “mekânsal yoğunlaşma” ve “mekânsal ayrışmayı” da inşa etmektedir. Cinsiyet açısından bakıldığında ise özellikle kız öğrencilerinin okul saatleri dışında genellikle eve gittikleri ve ev işleri konusunda annelerine yardımcı oldukları; bazıları ise güvencesiz ve düşük ücretli part time işlerde (kuaför, garson vb.) çalıştıkları görülmüştür. Ders saatleri dışında doğrudan eve gitmeyi tercih eden katılımcılardan bazıları bu durumu köken ülkeye ait kültürel kodlara vurgu yaparak açıklamışlardır. Yine, mülteci lise öğrencilerinin, kent merkezindeki sivil toplum kuruluşlarına üye olmadıkları ve bu kuruluşların faaliyetlerine katılmadıkları da görülmüştür. Kısaca, ulaşılan bulgular ve sonuçlardan hareketle, mülteci lise öğrencilerinin sosyal sermayelerini güçlendirecek bir sosyal yaşama sahip olmadıklarını söylemek yanlış olmayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç, mülteci, mülteci lise öğrencileri, sosyal yaşam, Eskişehir

The Role of Temporary Protection Regulation in The Making of the Syrian Precariat in Türkiye

Assoc. Prof. Dr. Olgu Karan, Başkent University

Dr. Nigel Carter, University of Greenwich

While there has been a considerable research study documenting the peculiarities of the precarious working lives of Syrians residing in Turkey, there is much less on its relationship with their legal status. This study aims to contribute to the scholarship on Syrian employment by focusing on the nexus between the temporary protection regime of Syrians and employment outcomes. The article adopts theoretical and empirical analysis of the relationship between Syrians' legal status and precarious working and daily lives. The research employs field observations and in-depth interviews with workers in the manufacturing industry and small business owners in Hatay and Ankara provinces in Turkey. The article's contribution is twofold: First, empirically, it analyses how precarity is shaped and maintained by institutions and regulations. Second, precarity is viewed as separating the working classes from the means of production and a lack of control over their labour. Hence, this study aligns with those scholars who view precarity within an extended historical framework of racialized capitalism, simultaneously noting the close relationship between informal work and precariousness in the Global South. Rather than explicitly situating precarity within the economic period of 'Neoliberalism' as experienced since the 1970s in the advanced capitalist economies of the Global North, this article contends that precarious working conditions are the essence of capital accumulation. Finally, it concludes by advocating an intersectional perspective in relation to forms of trade union and collective mobilization that seek to address the concerns and vulnerabilities of a heterogeneous and precarious class of migrant workers.

Keywords: Precarious work, racialized capitalism, intersectional studies

“We are our mountains”: Mapping the Armenian diaspora’s senses of belonging in the process of the place-making of Nagorno-Karabakh as a homeland

Lecturer Dr. Nazlı Müge Önder, Atatürk University

Since the late 1990s, debates on the concept of diaspora and the groups that represent it have led to semantic confusion within the literature on migration and, more specifically, diaspora. In this respect, several criteria have been discussed for characterizing migrant communities as diasporic, which intersect with each other in different weights. The most important of these is undoubtedly the centrality of ‘homeland’ in the concept of diaspora. In the literature on the Armenian diaspora, which can be cited as an example of paradigmatic diasporas, the complexity and ambiguity regarding the location of the homeland emerge in the identity representations of diaspora members and in academic studies that focus on the homeland-diaspora relationship. In the literature on the Armenian diaspora, the homeland(s) often symbolizes three geographies. First, the current Republic of Armenia; second, the geography extending to Karabakh, including some of the regions within the current borders of Turkey; and third, the cities, villages, or towns where the diaspora communities themselves and/or their families come from. Although these three references to belonging overlap at times in the collective belonging of group members, the answer to the question of where the homeland is for group members is more diverse than the three reference points mentioned above. Due to this diversity and multi-sitedness, it is important to emphasize that diasporic identities are shaped by forms of belonging that are fluid and syncretic. This paper will discuss how Nagorno-Karabakh is constructed within the boundaries of political and authentic Armenianness as an exceptional case of the multiple forms of belonging represented flexibly and hybridized by some Armenian diasporic communities in Toronto and New York, who do not originate from Armenia but identify themselves culturally and geographically with Western Armenians. The present study is based on the results of fieldwork conducted as part of the researcher’s doctoral research in New York and Toronto, two regions with dense Armenian populations in North America, between 2018 and 2019, based on participant observation and semi-structured interviews. The research will reveal how the diasporic place-making of Nagorno-Karabakh as a homeland is shaped as a continuation of the 1915 narrative by tracing the trauma of exile in Armenian collective memory; in this way, it will discuss how authentic Armenian identity is consolidated in the diaspora as part of a grand historical narrative within the practices of Armenian long-distance nationalism.

Keywords: Armenian diaspora, Nagorno-Karabakh, collective memory

A Story Grown with Migration: Recognition of Alevism in Germany

Lecturer Dr. Mahmut Mazlum, Ankara University

Migration is a crucial component of daily life and a vital factor in shaping societies. Like anything else in a community, religions are also affected by people's movement across borders and cultures. Even though defining and framing the belief system of Alevism has yet to be fully accomplished, its story has already spread worldwide. Migration played a crucial role in this process by carrying it from Anatolia's rural areas to European cities and transforming it from an identity and definition crisis to a fully recognised and separate religion. As of late 2020, Alevism has been recognised as a religion entitled to use equal rights with traditionally established churches in Germany. Considering its struggle-filled history, this situation is a unique and exciting accomplishment. Based on this fact, this study will try to answer how Alevism was recognised in Germany. It will be claimed that more than the long-used political opportunity structures concept is needed to explain this phenomenon. Instead, it will be shown comparatively with other organisations that Alevis' political skills played a crucial role in this achievement by making them capable of using those opportunity structures.

Regarding Alevism, migration visibly brought institutionalisation and new skills in each wave. For instance, the internal migration from Anatolia's rural areas to big cities' suburbs brought an institutionalisation around Cemevi's and political activism from leftist ideologies. When Germany started to recruit labour from Turkey in the 1960s, they were among the workers, but it took a while for them to get organised in this new environment. Their first organisations were not directly religious because the heat of political clashes between left and right was strongly felt in Germany. Alevis were quite active in leftist groups, so Germany was the first option for those escaping Turkey. Those refugees shaped the first institutionalisation efforts. Their focus was expectedly political and centred around the issues in Turkey. However, everything changed with the 1980 coup d'état, which ended the leftist dreams and made Turkey more active in the religious market of the diaspora by expanding the duties of Diyanet. As a result, Alevis in Germany started to rediscover Alevism and changed the focus of their organisations, but the society stayed multi-fractioned until the 1990s. The Madımak incident caused a merger between two leading groups in 1993, and the Federation of Alevi Associations in Germany (Almanya Alevi Dernekleri Federasyonu - AABF) was established. After a couple of name changes, it took the name of the Alevi Community in Germany (Almanya Alevi Cemaati) in 2002 with a reference to its increased focus on religion. As the representative body of all Alevis in Germany, they became a contact point for the state and climbed the ladder of religious recognition smoothly. They became recognised as a religious community in 2002 and started giving religious courses in Berlin's public schools, followed by other states. They have also signed state agreements (staatsvertrags) framing their rights in many German states until they finally received the corporation under public law status in 2020. As a result, Alevis became the first and only Turkish religious organisation reached to full recognition in Germany.

As we have seen from this short historical summary, the political opportunity structures, namely the recognition system for religious organisations in Germany, critically affected Alevis' institutionalisation. The revival after the 1980s indicates that Alevis saw the opportunity of being a religious organisation in terms of recognition. However, religious recognition is a long and technical process with many conditions, and other Turkish organisations have faced critical

difficulties. Among those, structural shortcomings of organisations, the hostile political atmosphere around Islam and the lack of a unified voice in the community could be considered significant problems. Thus, even though we have the same opportunity structures applied to all organisations, Alevis became more successful than others because they had better political skills. They were historically skilled in the identity struggle, and political refugees brought activism and necessary organisational skills to create the exact structure fulfilling the criteria. Besides, their leading cadres had the political skills to build contacts with German policymakers and develop a strategy emphasising the differences between Alevis and the Sunni majority when Islam became a target for rising right-wing movements. In sum, Alevis have gathered critical skills through migration in history, and when they coincided with the suitable political opportunity structures, they were ready, and the recognition was accomplished.

Keywords: Diaspora studies, Alevism